Telugu Jyothi

A Literary Magazine from The Telugu Fine Arts Society

ತಿಲುಗು ಜ್ಯೊತಿ

తెలుగు కళా సమితి వారి ' సారస్వత పత్రిక

http://www.tfasnj.org

September - October 2016

http://www.telugujyothi.com

తెలుగు కళా సమితి సభ్యులకు

బతుకమ్మ మరియు దసరా శుభాకాంక్షలు!!

For the if in life

Employee Benefit Plans **Executive Benefit Plans** Pension & Profit Sharing Plans 401(k), 403(b), SEP, 412(i) Plans **Health Insurance Business Buy Sell Insurance** Commercial Insurance

Disability Income Insurance

IRA, Roth IRA & Annuities
Retirement Planning
Estate Conservation Strategies

Auto and Home Insurance

MetLife®

One Blue Hill Plaza, 2nd Floor P.O Box 1666, Pearl River, NY 10965 www.joseph.metlife.com

> Tel.: 845-620-3115 Cell.: 845-323-3666

George Joseph Financial Services Representative Investment Adviser Representative e-mail: gjoseph@metlife.com CA Lic.# OE85378

Metropolitan Life Insurance Company(MUC), New York, NY 10036.

Some health insurance products offered by unaffiliated insurers through the Enterprise General Insurance Agency Inc. [EGA], 300 Davidson Avenue Somerset, NJ 08873-4175. Securities and investment advisory services offered by MetLife Securities, Inc. [MSI] (member FINRA/SIPC), and a registered investment advisor. Auto and Home Insurance offered by Metropolitan Property and Casualty Ins. Co. (Met P&C®) and affiliates, Warwick, Rt. MUC, the EGA, MSI and Met P&C® are Mettile componies.

తెలుగు కళా సమీతి

The Telugu Fine Arts Society, Inc

(A tax exempt and not for profit corporation)

54 Erie Ave, Rockaway, NJ 07866

ತಿಲುಗು ಜ್ಯ್

సంపుటి: 33 సంచిక: 5

సెప్టెంబర్ – అక్టోబర్ 2016

Board of Trustees April 2014 – March 2016

President Guru Alampalli 23 Harold Ave Edison, NJ08820 (732) 277-8870 president@tfas.net

Vice-President Madhu Anna

1105 New Dover Road Edison., NJ 08820 (201) 647-5447 vicepresident@tfas.net

Secretary

Sreedevī Jagarlamudi 13 Julie Coart Somerset, NJ 08873 (732) 470-7055 secretary@tfas.net

Treasurer Ranga Madisetty

5 Woodbury Ct Edison., NJ 08820 (973) 207-0132 treasurer@tfas.net

Annual Events Indira Vangala

(908) 692-9346 events@tfas.net

Youth Services

Renu Tadepalli (848) 248-7285 youth@tfas.net

Membership Services

Satya Nemana

79 Oak Creek Rd, East Windsor, NJ 08520 (732) 762-7104 membership@tfas.net

IT Services:

Srinivas Bharthavarapu

(347) 668-9861 info@tfas.net

Community Affairs:

V. Vidya Sagar Ammu (732) 539-2848 community@tfas.net

Advisors

Dr. Ramakrishna Seethala Anand Paluri Ram Kolluri

Past Editor

Dr. Murty Bhavaraj

Founder Editor:

Late Dr. Kidambi Raghunath

Editor: Diwakar Peri, Phone (732) 329-3464

మా మాట

Mail articles to: 29 Yorktown Road, Monmouth Jn. NJ 08852 or editor@telugujyothi.com

Associate Editors: Radha Kasinadhuni - Essays; Syamaladevi Dasika - Stories; Dr. Vaidehi Sasidhar - Poems; Bhavaraju Bharati - Youth & Community News; Anantha Sudhaker Uppala Production Support; Madhu Rachakulla Web, Content, Special Projects; Sreedevi Jagarlamudi and Renu Tadepalli representing TFAS Board of Trustees.

వసంతం ఒచ్చిందని సంబరపడినంత సేపు పట్టలేదు. "ఉహుహూయని వణకె లోక ముర్వీనాధా!" అన్నట్లు మెల్లిగా చలి ముదురుతోంది. ఉగాది సంబరాల ముచ్చ ట్లు మరుపులో పడకముందే దీపావళి వచ్చేసి, కార్తీక మాసం ప్రారంభమయిపోతోంది. ఈ సంవత్సరంలో ఇంత ವರತು ಕದಲ ಗುರಿಂವಿ, ಸ್ಕಾಪ್/ವಿನ್ನ ಕಧಾನಿಕಲ ಗುರಿಂವಿ, తెలుగుకవిత్వం గురించి ప్రచురించడం జరిగింది. ఈ సం చిక వివిధ విషయాల సమాహారంగా వుంటుంది. మొదటి గా చెప్పుకోదగ్గది "చల్లగా చూడపే బతుకమ్మా" వ్యాసం. సరస్వతీపుత్ర శ్రీ పుట్టపర్తి నారాయణాచార్యులవారి కుమా ర్తె శ్రీమతి పుట్టపర్తి నాగపద్మినిగారు బతుకమ్మపండుగ దాని పెనుక గల కధలు, విశేషాలు, పాటలు నోదాహర ణంగా మనకి వివరించారు. అలాగే ఎం.ఎస్.సుబ్బులక్ష్మి సమకాలికురాలు, ప్రముఖ గాయని శ్రీమతి పట్టమ్మాళ్ గారి జీవిత విశేషాలతో కూర్చిన వ్యాసం శ్రీ సాయి బ్రహ్మా నందం గారి రచన. చక్కటి భారత స్త్రీ ఆహార్యంతో – కంచి పట్టుచీరకే బ్రాండ్-అంబాసిడర్లా ఉండే శ్రీమతి పట్టమ్మాళ్ కచేరీ కి కట్టిన పట్టుచీర అనడం అతిశయోక్తి కాబోదు. ఈ రచన ఇంతకుముందు ఈమాటలో ప్రచురించబడింది. తృప్తి, మాండూక్యం అన్న కధలు ఒక కోవకి చెందినవి. ఇతరులకి తినిపించి తను తిన్పంత తృప్తి పొందే వాని కధ ఒకటైతే, తన జ్యోతిష్యశాస్త్ర పరిజ్ఞానాన్స్తి మించిన లౌ కిక జ్ఞానాన్సి ప్రదర్బించిన పల్లెటూరి పిల్లని తన భార్యగా చేసుకుని సన్మానించిన రాజ గురువు కధ ఇంకొకటి. ఈ రెండూ ఔదార్యాన్స్తి నిలుపెత్తుననిలబెట్టి పట్టంకడతాయి. "ఇపుడు టైం ఎంత?","మా వారి రిటైర్మెంట్" కధలు అమె రికాలో సీనియర్ సిటిజన్ల పరిస్థితుల్పి కళ్ళకు కడతాయి. "జీవితాన్పి చెల్లించే ఖాళీ చెక్కు" ఒక యదార్గ గాధ. మన

<u>విషయసూచిక</u>					
మామాట	3				
అధ్యక్షులవారి సందేశం					
From the desk of the Secretary					
ఒక మంచి మాట "తెలుగు జ్యోతి"					
ఇప్పుడు అసలు టైమ్ ఎంత? డా. ఉమ ఇయ్యుణ్ణి					
జీవితాన్ని చెల్లించే ఖాళీ చెక్కు సామేంద్ర బందోపాధ్యాయ్	10				
'చల్లగ చూడపె బతుకమ్మా' పుట్టపర్తి నాగపద్మిని					
మా వారి రిటైర్మెంటు పప్పు సూర్యకాంతం					
Freedom for Black Rhinos Karunya					
Destiny Sarayu Chimalapati	25				
Rose is Red Lakshman Bulusu	25				
తృప్తి సత్యం శంకరమంచి					
మాండూక్యం చిట్టా దామోదర శాస్త్రి					
కంచిపట్టు కచేరీ సాయి బ్రహ్మా నందం గొర్తి	31				
రాం రాం శిబిరాం					
ನ್ರಾಪ್ ಪ್ರಕ್ಷತ್ತು ಪ್ರಾಪ್ತಿಸ್ ಪ್ರಾಪ್ತಿಸ್ ಪ್ರಾಪ್ತಿಸ್ ಪ್ರಾಪ್ತಿಸ್ ಪ್ರಾಪ್ತಿಸಿ ಪ್ರಸ್ತಿಸಿ ಪ್ರಾಪ್ತಿಸಿ ಪ್ರಸ್ತಿಸಿ ಪ್ರಿಸಿ ಪ್ರಸ್ತಿಸಿ ಪ್ರಸ್ಟಿಸಿ ಪ್ರಸ್ತಿಸಿ ಪ್ರಸ್ತಿಸಿ ಪ್ರಸ್ತಿಸಿ ಪ್ರಸ್ಟಿಸಿ ಪ್ರಸ್ಟಿಸಿ ಪ್ರಸ್ತಿಸಿ ಪ್ರಸ್ಟಿಸಿ ಪ್ರಸ್ಟಿಸಿ ಪ್ರಸ್ಟಿಸಿ ಪ್ರಸ್ತಿಸಿ ಪ್ರಸ್ಟಿಸಿ ಪ್ರಸ್ಟಿಸಿ ಪ್ರಸ					

కవర్ పేజీ : "బతుకమ్మ & దసరా సంబరాలు" (అంతర్జాలం)

దేశంలో ప్రస్తుతం "జరుగుతున్న కధకి" ముక్తాయింపులాటిది. ఇది చదివేక కళ్ళు చెమర్చక మానవు.ఇకపోతే డొక్కా ఫణి స్కెద్ కొన్ని తెలుగుసంస్థల డొల్లతనాన్ని బయటపెడుతుంది. చి. కారు ఇ్య వ్రాసిన వ్యాసం, చి. సరయు వ్రాసిన కవిత, సాహిత్య భారతి వి శేషాలతోబాటు, సద్గుణ మైత్రి, దుర్గుణ మైత్రి గురించిన భర్త్తహరి సుభాపితానికి వ్యాఖ్య మీకు నచ్చుతాయని ఆశిస్తాం. ఈ సంవ త్సారారంభంలో తెలుగు కళా సమితి బై-లాస్ పునర్వ్యవస్థీక రించబడ్డాయి.ఈ సెల మొదట్లో ఇవి ఆచరణలో కి వచ్చాయి. ఆ వివరాలు ఆ సంచిక చివర పొందుపరచబడ్డాయి. దీపావళి శుభా భినందనలతో

The articles published and the views expressed are those of the authors and not necessarily reflect the opinions of the editors or TFAS.

Dear TFAS Family Members and Supporters,

On behalf of TFAS Executive Committee, I wish you and your family very Happy Vijaya Dasami and Happy Deepavali.

On the auspicious day of Vijaya Dasami, October the 11th 2016, we successfully adopted the new TFAS by-laws. Thanks to by-laws committee Sri Murthy Bhavaraju, Smt Janani Krishna, Sri Anand Paluri, and Smt Girija Kolluri for their five years of hard work. We are able address concerns raised by some members with in the time period. Also thanks to TFAS 2014-2016 Executive committee and current Executive committee for spending their valuable time on

extensive reviews, discussions and final approvals. Special thanks to our TFAS Secretary Sreedevi for chasing the People getting approvals and making final version. Now it is time to implement all by-law clauses and we have lot of work ahead of us to keep working on...

We just completed TFAS annual Sports Tournaments (Tennis, Cricket, and Volleyball). Thanks to our Sports coordinator Sri Rama Krishna Seethala, Sai Nanduri, Madhu Rachakulla, Raj Virupakshi, volunteers, and Sponsors for their timely help and support.

Planning is in full swing for our upcoming TFAS Deepavali Celebrations for October 29th. I would like to invite you all for TFAS Deepavali Celebrations on October 29th 2016 at Piscataway high school. TFAS Executive committee is working hard to put together a quality program. Please come with your family and friends to enjoy the program and a delicious dinner.

Once again Thanks to my Executive Committee for actively working and supporting me in all TFAS activities.

Guru Alampalli President TFAS president@tfas.net

From the desk of the Secretary ...

Respected Members:

I am pleased to announce that the proposed amendments to the By-laws were accepted by TFAS Executive committee 2016-18 and will be effective from October 11th, 2016, on the auspicious day of Vijayadasami. This is an important milestone for the TFAS community. The TFAS executive committee here by assures you all that we will strictly adhere to and implement the rules and regulations as per the accepted By-Laws.

The new By-Laws are the result of countless hours of hard work by the TFAS By-law committee. The TFAS Executive Committee sincerely thanks them for completing this long lasting task.

We would like to extend our heartfelt thanks to the past executive committees, and all the members who participated in this work. For details please visit tfas.net/TFAS New by-Laws 2016

If you have any questions related to the By-laws, please contact me at secretary@tfas.net

Sreedevi Jagarlamudi Secretary-TFAS secretary@tfas.net

TFAS Sports Results

Volley Bal	I Stronger Together	(Winner)				
	Traditions Eagles (Finalist)					
Cricket	Royal Kings(Winner)					
	Mirchi Boys (Finalist)					
Tennis						
	Doubles (Seniors)	Ramakrishna Seethala	Open Singles	Giridhar Sheshabharatam		
	(Winners)	Naren Bandaru	(Winners)			
	(Finalists)	Raja Karanam	(Finalists)	Vijay Nara		
		Raju Gottumukkala				
	Open Doubles	Naren Bandaru				
	(Winners)	Madhu Talupur				
	(Finalists)	Raju Vegesana				
		Prahlad Vishnubhotla				

Stephen R. Shapiro, MD

Lawrence S. Kluger, MD

Jeffrey S. Unger, MD

Surya P. Irakam MD FACP, FACG

Robert S. Wiesen, MD

Gastromed Healthcare, P.A.

Excellence in Gastroenterology

PREVENTION & TREATMENT OF DIGESTIVE DISEASES:

- Abdominal Pain Evaluation
- Acid Reflux & Ulcer Treatment
- Liver Disease Treatment & Evaluating
- Colon Cancer Screening
- Gastrointestinal Bleeding Management
- · Hemorrhoid & Fissure Treatment
- Irritable Bowel Syndrome
- Ulcerative Colitis & Crohn's Disease
- Gallstones & Gall Bladder Disease
- Pancreatic Diseases

www.gastromedhealthcare.com Gastromed@aol.com

286 East Main Street, Somerville, NJ (908) 231-1999

515 Church Street, Bound Brook, NJ (732) 356-0420

203 Towne Center Dr., Hillsborough, NJ (908) 359-1639

1140 Stelton Rd., Suite 101, Piscataway, NJ (732) 339-8810

మంచి మాట

పోయిన సారి మనం మాట్లాడుకున్నప్పుడు చెప్పుకు న్నాం కదా భర్త్మహరి అనే ఒక సంస్కృత కవి – "లోకంలో మంచి మాట విసే వాడు లేడు కనుక అసలు చెప్పను" అంటూనే మూడు వందల మంచిమాటలు చెప్పాడు అని. కింది శ్లోకం అతగాడు చెప్పిన మరో మంచిమాట. దాని తరవాత ఉన్నది మన తెలుగు వాడైన ఏనుగు లక్ష్మణకవి మనబోటి వారికోసం అందించిన అను వాదం. అసలు పద్యమే అర్ధం కాని మట్టి గోడైతే, శ్లోకం ఇనుప గోడ కాదూ? మనకెందుకీ గొడవంతా అనుకుని పేజీ తిప్పి ముందుకు పెళిపోకండి మరి. కాస్త ఇబ్బందిగా అనిపిస్తే ఆ రెండూ వదిలేసి అర్ధంలోకి పెళిపోండి తిన్నగా. ఎందుకంటే చివరికంటా చదివిన తరవాత ఈ పద్యం గుర్తుకు వచ్చేసి, మళ్ళి పెనక్కి వచ్చి మీరే ఈ పద్యం, ఇంకా ఆసక్తి వుంటే శ్లోకం కూడా చదువుతారు అన్న దైర్యం నాకుంది.

ళ్లో. ఆరమ్భగుర్వీ క్షయిణీ క్రమేణ లఘ్వీ పురా వృద్ధిముపైతి పశ్చాత్ దినస్య పూర్వార్ధ పరార్ధ భిన్నా ఛాయేవ మైత్రీ ఖలసజ్జనానామ్ (భర్తృహరి సుభాపితం)

తే. మొదలఁ జుచిన కడుగొప్ప పిదపఁ గుఱుచ యాది కొంచము తర్వాత నధిక మగుచుఁ దనరు, దినపూర్పపరభాగ జనితమైన ఛాయ ఏోలిక కుజన సజ్జనుల మైత్రి.

(ఏనుగు లక్ష్మణకవి అనువాదం.)

దీనికి అర్ధం ఏమిటంటే ... చెడ్డవాడితో చేసే చెలిమిపొద్దుటి పూట కనబడే నీడలాగ మొదట చాలా గొప్పగా ఉన్నట్టు కనబడి క్రమ క్రమంగా జీణించిపోతుంది, మరి మంచివాడితో స్నేహం సా యంకాలపు నీడలాగ ముందు చిన్నగా(కొద్దిగా) ప్రారంభమై క్రమ క్రమంగా వృద్ధిపొందుతూ వస్తుంది.

పొద్దుటి ఎండకు మననీడ గాని, మరో వస్తువు నీడగాని, అతి పొడవుగా కనబడుతుంది. పొద్దు ఎక్కుతున్న కొద్దీ సెమ్మదిగా తగ్గుతూ వెళుతుంది. మధ్యాహ్నా నికి మననీడ మనకు ఇంచు మించుగా కనబడకపోవడం మనకి అనుభవంలో ఉన్నవిషయమే. అలాగే మధ్యాహ్నపుపేళ చిన్నదిగా కనబడేనీడ క్రమేణా పెరుగు తూ, సాయంకాలానికి పొడవుగా కనబడుతుంది. ఈ విషయాన్ని ప్రస్తావన చేస్తూ, కవి చెడ్డవాడితో చేసే స్పేహాన్స్ పొద్దుటెండలో కనబడే నీడతోనూ, సాయంకాలపు నీడను మంచివాడితో చేసే స్పేహంతోను పోలుస్తునాడు. అంటే చెడ్డవాడి స్పేహం గొప్పగా ప్రారంభమయి – కొంతకాలం తరవాత సమసిపోతుంది. అదే మంచివానితో స్నేహం మొదట చిన్నగా ప్రారంభమయి, క్రమే ణా గాఢస్స్ హంగా మారుతుంది. లోగడ చెప్పుకున్నట్టుగానే దీనికి కూడా చాలా ఉదాహరణలు ఉన్నాయి. మహాభారతంలో ధర్మ రాజు, ద్రౌపదితోను, తమ్ముళ్ళతోను కలిసి అజ్ఞాతవాసం చెయ్యడా నికి విరాటుని కొలువులో చేరుతాడు. విరాట మహారాజు కొలువు లో ప్రవేశించి, అతని ఆదరాభిమానాలు ఏొంది పాండవులు, వారి వలన ఉపకారాలు పొందిన విరాటుడు, పరస్సరం సన్నిహి తులయ్యారు. అలా మొదలైన వారి పరిచయం స్నేహం పెరిగి చివరకు ఉత్తరాభిమన్యుల వివాహంతో బంధుత్వంగా మారి మరిం త సన్స్తిహితులని చేసింది. ఇది సజ్జనుల స్నేహానికి ఉదాహరణ.

భారత రామాయణాల్లోనే కాదు మరెన్నో కధలలో ఇలాం టి ఉదాహరణలు కోకొల్లలు. ఇప్పుడు పంచతంత్రంలో ఉన్న కధని చెప్పుకుందాం. ఈ కధలు ఎప్పుడో ఒకప్పుడు అందరూ విన్నవీ, చదివినవీ. "పంచతంత్రం" క్రీస్తు పూర్వం మూడో శతాబ్దినాటిదని, విష్ణుశర్మ వ్రాశాడనీ ప్రతీతి. జంతువులని పాత్రలుగా చేసుకుని వ్రాసే ప్రక్రియలో వ్రాయబడ్డ ఈ గ్రంధం గొప్ప నీతి సంకలనం. ఇది పాశ్చాత్య దేశాల్లో పాచుర్యంలో వున్నా fable (fābəl)/ ఫేబుల్ అనే రచనా ప్రక్రియకి దగ్గరగా వుంటుంది. చరిత్రలో ఎస్పెన్నో ఇతర విషయాలలాగానే ఇది కూడా భారతదేశంలో అతిప్రాచీన కాలంలో పుట్టింది. ఎన్నో భాషలలోకి అనువదించబడింది. చిన్న చిన్న కధల రూపంలో రాజకీయతంత్రాలని, పేదాంతాన్ని, మానవ ప్రవర్తనని, మానవుడికి నిత్యజీవితంలో ఉపయోగపడే మంచి చెడ్డలని, అరటిపండు ఒలిచి చేత పెట్టినట్టు చెప్పడం ఇందులో కనబడుతుంది. ఏది ఏపైనా పంచతత్ర కధ ఇలా సాగుతుంది.

కధ పేరు లేడి, కాకి, నక్క కధ. ఇది పంచతంత్ర కధలలో ఒకటైన 'మిత్రలాభం' లోనిది. ఒకనాడు తన పరివారంతో కలిసి అడవిలో ఎగురుతున్న చిత్రగ్రీవుడసే పావురాలరాజు, తన వాళ్ళతో కలసి ఒక వలలో చిక్కుకోవడంతో ఈ కధ మొదలవుతుంది. లఘుపతనకుడు అన్న కాకి ఈ పావురాలని, వాటిని పట్టుకోవ డానికి వలపన్నిన పేటగాడిని గమనిస్తూ ఉంటుంది. పావురాల రాజైన చిత్రగ్రీవుడికి హీరణ్యకుడు అసే ఒక ఎలుక, చిరకాలంగా స్నేహంగా వుంటుంది. ఆ ఎలుక వలల్నీ కొరికి, వలలో చిక్కుకు న్న చిత్రగ్రీవుణ్ణి, అతని పరివారాన్ని విడిపిస్తుంది. వారిద్దరి స్నేహా న్ని చూసిన కాకి, పావురాలు పెళ్ళి పోయాక ఎలుకను పిలిచి తనతో స్నేహం చెయ్యమని కోరుతుంది. నువ్పు, సేను శత్రుజాతు లలో పుట్టాం. నీతో స్నేహం కుదరదు అని చెపుతూ ఆ సందర్భంగా హీరణ్యకుడు(ఎలుక) లఘుపతనుని(కాకి)కి ఒకలేడి ఇలాగే నమ్మి స్నేహం చేసి, ఎలా చెడిందో చెపుతుంది. ఎలుక, కాకికి చెప్పిన కధ ఈ విధంగా వుంటుంది. ఈ కధలో లేడితో

స్నేహం కలిపిన నక్క, లేడితోనూ, అతని స్నేహితుడైన కాకితో నూ, మొదటి రోజు నుంచే గొప్ప స్నేహభావంతో ఏంతో అన్యోన్యంగా తిరుగుతుంది. నిజానికి ఈ నక్క స్నేహం చేసినది లేడిని ఎలాగైనా పేటగాడి ఉచ్చులో పడేటట్లు చేసి, లేడిని చంపి తినాలని. తన స్నేహంతో లేడిని నమ్మించి, బాగా గడ్డి పెరిగిన ప్రాంతమని చెప్పి లేడిని పేటగాడి ఉచ్చులో పడేటట్లు చేస్తుంది. అయితే కాకి సలహా ప్రకారం లేడి చచ్చిపోయినట్లు నటిస్తుంది. చచ్చిన లేడి పారిపోదనే నమ్మకంతో పేటగాడు ఉచ్చులు సడలించగానేగానే, ముందుగా అనుకున్న పధకం ప్రకారం కాకి అరుస్తుంది. ఆ అరుపు విన్న లేడి ఒక్క గెంతులో పారిపోతుంది. ప్రారంభంలోనే గొప్పగా మొదలైన నక్కతోటి స్నేహం మూడునాళ్ళ ముచ్చటాతుంది. ఇది దుష్టుడితో స్నేహానికి ఉదాహరణ.

ఇదీ ఈ సంచికలో మేము చెప్పే మంచి మాట !

అయితే ఇప్పుడు అసలు టైమ్ ఎంత?

డా: ఉమారామానుజం ఇయ్యుణ్ణి

"బామ్మా, ప్లీజ్ నా హోమ్ వర్క్ బుక్ కనపడడం లేదు డు యు నో వేర్ ఇట్ ఈజ్ ?"

ఇంకా చీకటి తెరలు విడకుండానే, కప్పుకున్న దుప్పటి లాగేసి, తనని కుదిపేస్తున్న మనవడి కేసి నిద్ర కళ్ళతో చూసింది జానకి. ఎప్పుడూ స్కూల్ కి పెళ్ళడానికి ఇంట్లో అందర్నీ తల క్రిందులు చేసేసే ఏడేళ్ళ అభయ్, ఇంత పొద్దున్నే లేచి ఏమిటీ గోల అనుకుంది. చలికి వణికి పోతున్నానని రాత్రి రెండు రజాయిలు కప్పి పెళ్ళాడు కొడుకు అనిల్. పెచ్చగా రూమ్ హీటర్ కూడా పెట్టు కుని, కమ్మటికలలుకంటూ నిద్రపోతోంది తను. ఎంత ముద్దయి నా, అభయ్ మంచినిద్ర చెడగొట్టేసరికి వొళ్ళుమండింది జానకి కి.

అసలే ఇక్కడ ఎన్ని సెలలు ఉన్నా, అమెరికా ఎన్నిసార్లు వచ్చినా, తనకి చలి మాత్రం అలవాటు అవలేదు, వయసు మీరు తున్న కొద్దీ ఇంకా అయే అవకాశం కూడా లేదు.

ఈసారి తప్పలేదు చలికాలాన్ని ఎదుర్కోవడం. పెద్ద కొడుకు దగ్గర అనుకోకుండా రెండు సెలలు ఎక్కువ ఉండిపోవాల్సి వచ్చింది, కోడలికి కొంచెం నలతగా ఉంటేను. పోనీ దేశంలోనే ఉన్నాం కదా, కొంత సహాయంగా ఉంటుంది అని తనే అక్కడ ఉండిపోయింది, లేకపోతే ఈపాటికి రెండో కొడుకు దగ్గర విజిట్ కూడా ముగించి, చలికాలం వచ్చేసరికి ప్లారిడాలో ఉన్న కూతురి దగ్గరకి పెళ్ళాలన్న ప్లాను కాకుండా, ముందు కూతురి దగ్గరకి పెళ్ళిపోయింది. మార్చ్ లో రెండో కొడుకు దగ్గరకి పర్టీనియా వచ్చే సరికి, తమ ఆలోచన ప్రకారం ప్రకృతి మారలేదు సరికదా ఈ సంవ త్సరం వింటర్ ఇంకో ఆరు వారాలు ఉంటుందని చెప్పి, ఫిబ్రవరిలో తన నీడ చూసుకున్న "గ్రౌండ్-హాగ్" చెప్పిందట! అయినా ఇంత సాంకేతిక సైపుణ్యం ఉన్న అమెరికాలో ఒక జంతువు నీడ చూసి వాతావరణం చెప్పడం ఏమిటో, వింతగా అనిపిస్తుంది జానకి కి.

ఏది ఏమయినా, వచ్చెనమ్మా వసంతము అనుకుంటూ, వర్జీనియా వచ్చింది ఫిబ్రవరి చివరిలోనే. కాని భగవంతుడా, ఈ చలికి అసలు అంతం ఉందా అని సందేహం కలుగుతోంది మరి. "అసలు ఏమిట్రా నీగోల? ఇట్ ఈజ్ టూ ఎర్టీ ఫర్ స్కూల్" అంటూ లేచిన జానకి, కొడుకూ, కోడలు కూడా తయారయిపోయి బయటకి పెళ్ళిపోతున్న హడావిడి చూసి, " ఏమిటి, తన గడియారం

WE COULDN'T BE MORE EXCITED ABOUT THIS MESSAGE

Yes, we are growing Yes, we are Hiring

Even in this economy

To Find Out How You Can Bring Your Career to LIFE Contact me Today

Thevan Theivakumar, CLF*

Sr. PARTNER, New Jersey Sales Office

(732)744-3763

ntheivakuma@ft.newyorklife.com www.ThevanTheivakumar.com

The Company You Keep®

New York Life Insurance Company 399 Thornall Street, 7th Floor Edison, NJ 08837

EOE.M/F/D/V

CERNICE

මිලාරා ජිපා රිඩාෂ

Telugu Fine Arts Society Grand Sponsors

A 501(c) Non Profit Org. Tax ID: 22-2534166

Deepavali Celebrations

October 29th, 2016 Saturday 2:30 - 10:30pm

Registration starts at 2:00pm

Piscataway High School 100 Behmer Rd. Piscataway, NJ 08854

ingers on stage for details events@tfas.net

Geetham - Sangeetham Literary program

Padmaja

Vaddepalli Sonti Krishna

Admission:

Member: Individual \$10, Family of 4 \$30 Non member: Individual \$ 12, Family of 4 \$35

> please reserve your tickets online www.tfas.net

usical Extravaganza

Bhashyam

Chaitanya

Delicious Deepavali Dinner included

Stalls for shopping **Group Dance Performances** by many local Dance Schools

More artists coming soon

for sponsorship / vendors @ president@tfas.net

Platinum Sponsors

Silver Sponsors

Media Partners

Guru Alampalli 732 277 8870 Indira Vangala 908 692 9346 Satya Nemana 732 762 7104

Madhu Anna 201 674 5447 Renu Tadepalli 848 248 7285 Ranga Rao 973 207 0132

Venkata Sagar Ammu 732 539 2848 Srinivas Bharthavarapu 347 688 9861 Sreedevi Jagarlamudi 732 470 7055

తప్పా?" అనుకుంది. అప్పుడు జ్ఞాపకం వచ్చింది రాత్రి పడుకునే ముందు కొడుకు గడియారాలన్నీ గంట ముందుకు దిద్ది "అమ్మా రేపట్నుంచీ, టైమ్ ఒక గంట ముందుకి పెళ్తుంది. దీనినే "spring forward" అంటారు ఇక్కడ అని. టైమ్ ముందికి పెనక్కి పెళ్ళడం ఏమిటి? మన చేతుల్లో ఉందా ఏమిటి అని తను విస్తుపోతుంటే మనవడు తన తెలివితక్కువ ప్రశ్నకు నప్పేసరికి తనకు ఉక్రోషం వచ్చింది కూడా. అప్పుడు కోడలు అభయ్ సెత్తిమీద ఒక జెల్లకా య వేసి, this is done in the U.S. అందుకని బామ్మకి తెలియ దు అని చెప్పింది. వాడు అప్పుడు గెంతుతూ బామ్మా "you spring forward and fall backward" అని చూపించాడు. ఇదం తా సినిమా రీలు లాగ తలలో తిరిగింది జానకి కి.

అయినా, కాలమానప్రకారం ప్రపంచం నడుస్తుంటే, అమె రికా పద్ధతి ప్రకారం కాలం కూడా నడుచుకుంటుంది అన్న మాట. అయితే ఇది అమెరికాలోనే కాదు, ఇంగ్లండులో కూడా పాటిస్తా రుట. పాశ్చాత్య దేశాల్లో సూర్యరశ్మి కోసం పడే తపన అన్నమాట. మన భారతదేశంలో పుట్టి పెరగ బట్టి, ముఖ్యంగా దక్షిణ ప్రాంతాల్లో మనకీ ఎండలకీ ఉన్న అవినాభావ సంబంధం బట్టీ, మనకసలు ఎండలనుంచి దాక్కోవడమే కానీ ఎండని దాచుకోవాలని తెలియ దు కదా.

అయితే, మాములుగానే, సంవత్సరం ఏొడుగునా కూడా, అమెరికాలో పసిఫిక్ టైమ్, ఈస్టర్న్ టైమ్ అనీ, సెంట్రల్ టైమ్ అనీ ఒక ప్రాంతానికి ఇంకో ప్రాంతానికి టైమ్ తేడాలు ఉండనే ఉన్నాయి. అందుకని, కాలిఫోర్నియాలో పున్న కొడుకు దగ్గర్నుంచి ఫ్లారి డాలో వున్న కూతురు దగ్గరికి వచ్చేసరికి, కొన్ని రోజులు శరీర ము, మెదడూ కూడా సహకరించలేదు. మూడు సెలలు పెద్ద కొడుకు దగ్గర, రాత్రి ఎనిమిదిగంటలకు భోజనాలు చేస్తే, ఇక్కడ

అదే టైము కి కూతురు బల్ల సర్దేస్తుంటే తనకి ఆకలి పేసేదే కాదు. అలాగని, కాలిఫోర్నియా టైము ఎనిమిదింటికి తిందామంటే, ఇక్క డ వీళ్ళందరూ నిద్రకి ఉపక్రమించేవాళ్ళు. ఇంకా చెప్పాలంటే, హ్యూస్టన్ లో ఉన్న స్నేహితురాలికి ఫోన్ చేద్దామంటే వాళ్ళు మన కన్నా గంట పెనక అమ్మా అని హెచ్చరిస్తుంది కూతురు. అయితే పశ్చిమ దేశాల్లో ఎందుకీ మార్పులు చేర్పులూ అని ఆలోచిస్తే, దినచర్యలకి, ఆఫీసులకి, పిల్లల స్కూళ్ళకి కూడా అనుగుణంగా వీలయినంతగా "Day Time" వాడుకోవటానికన్న మాట. అసలు ఈ ప్రక్రియ సే "Day light savings time" అనడం సబబు గాసే అనిపిస్తుంది మరి.

ఇలాటివి తెలియక, టీవీ లో చెప్పినా మర్చిపోయి ఆఫీసు లకి లేటుగా వెళ్ళిన జనాలు ఉన్నారు. అనిల్ స్నేహితుడొకడు పాపం వచ్చిన కొత్తల్లో ఉద్యోగం ఇంటర్యుకి గంట లేటుగా వెళ్ళి అవ కాశం పోగోట్టుకున్నాడట. ఇలా రకరకాల అనుభవాలతో కొన్ని సంఘటనలు హాస్యాస్పదంగా అనిపించినా, మొత్తానికి ఒక సంవ త్సరం అమెరికాలో ఉండి, తరువాత మనదేశం వెళ్తే, అక్కడ మనకి టైమ్ మార్పుల ఇబ్బంది లేకపోయినా, అసలు టైమ్ కి వెళ్ళే అలవాటే లేకపోతే అది తట్టుకోవడం కూడా కష్టమే మరి!.

ఆ అలవాటే అమెరికా వలస వచ్చిన భారతీయులు వదు లుకోలేక మన సాంస్కృతిక కార్యక్రమాలు, "Get together" అనబడే ఆహ్వానాలు, కాలిఫోర్నియాలో ఉంటున్నా, నార్త్ ఈస్ట్ లో ఉంటున్నా, అమెరికాలో ఎక్కడ ఉంటున్నా సరే తమ స్వంత టైముల లోసే నిర్వహిస్తున్నారు, అదే మన ప్రత్యేకత. కానీ దాన్ని గురించి చర్చించాలంటే, అది ఇంకొక ఉద్హంధమవుతుంది కదూ!!!! (ఆంద్ర భూమి సౌజన్యంతో)

జీవితాన్ని చెల్లించే ఖాళీ చెక్కు

శ్రీ సౌమేంద్ర బందోపాధ్యాయ్

విమానంలో నా సీట్-లో కూర్చున్నాను. ఢిల్లీ ఆరేడు గంటల ప్రయాణం. మంచి పుస్తకం చదువుకోవడం, ఒక గంట నిద్ర పోవడం ఇవీ నా ప్రయాణంలో నేను చేయ్యాలనుకున్నవి. సరిగ్గా టేకాఫ్ కి ముందు నా చుట్టూ ఉన్న సీట్లలో పదిమంది సైనికులు వచ్చి కూర్చున్నారు. అన్నీ నిండి పోయాయి. కాలజేపంగా ఉంటుందని పక్కన కూర్చున్న సైనికుడిని అడిగాను. "ఎక్కడకి పెడుతున్నారు?"అని. "ఆగ్రా సర్! అక్కడ రెండు వారాలు శిక్షణ. తర్వాత ఆపరేషన్ కి పంపిస్తారు "అన్నాడు అతను.

ఒక గంట గడిచింది. అనౌన్సమెంట్ వినబడింది. కావలసి న వారు డబ్బులు చెల్లించి లంచ్ చేయవచ్చు అని. సరే ఇంకా చాలా టైం గడపాలి కదా అని లంచ్ చేస్తే ఓ పని అయిపోతుం దనిపించింది. సేను పర్సు తీసుకుని లంచ్ బుక్ చేద్దామను కుంటూడగా మాటలు వినిపించాయి.

"మనం కూడా లంచ్ చేద్దామా" అడిగాడు ఆ సైనికులలో ఒకరు. "వద్దు. వీళ్ళ లంచ్ ఖరీదు ఎక్కువ. విమానం దిగాక సాధారణ హోటల్లో తిందాం లే."అని తోటి సైనికుడు జవాబిచ్చాడు. "సరే "అని వాళ్ళలో వాళ్ళు అనుకున్నారు. సేను ఫ్లైట్ అటెండెంట్ దగ్గరకి పెళ్ళాను. ఆమెతో "వాళ్ళందరికీ కూడా లంచ్ ఇవ్వండి." అని మొత్తం అందరి లంచ్ లకి డబ్బులు ఇచ్చాను.

"ఆమె కళ్ళల్లో నీరు "నా తమ్ముడు కార్గిల్ లో ఉన్నాడు సర్. వాడికి మీరు భోజనం పెట్టినట్టు అనిపిస్తోంది సర్." అంటూ దణ్ణం పెట్టింది. నాకేదో గా అనిపించింది క్షణ కాలం ... సేను నా సీట్ లోకి వచ్చి కూర్చున్నాను. అరగంటలో అందరికీ లంచ్ బాక్స్ లు వచ్చేసాయి...

సేను భోజనం ముగించి విమానం వాష్-రూమ్ కి పెళుతున్నాను. పెనుకసీట్ లో నుండి ఒక ముసలాయన వచ్చా డు. "సేను అంతా గమనించాను. మీకు అభినందనలు. ఆ మంచి పనిలో నాకూ భాగస్వామ్యం ఇవ్వం" అంటూ చేతిలో చేయి కలిపారు. ఆ చేతిలో 500 రూపాయలు నోటు నా చేతికి తగిలింది. ... "మీ ఆనందం లో నా వంతు" అన్నారాయన. సేను పెనుకకు వచ్చేశాను. నా సీట్ లో కూర్చున్నాను. ఒక అరగంట గడిచింది. విమానం పైలట్ సీట్ సెంబర్లు పెతుక్కుంటూ నా దగ్గరకి వచ్చాడు.

నా వైపు చూసి చిరునవ్వు నవ్వాడు. "మీకు ఏక్-హ్యాండ్ ఇద్దామనుకుంటున్నాను అన్నాడు" నేను సీట్ టెల్ట్ విప్పి లేచి నిలబడ్డాను. అతడు ఏక్-హేండ్ ఇస్తూ "నేను గతంలో యుద్ధ విమాన ఫైలట్ గా పనిచేశాను. అపుడు ఎవరో ఒకాయన మీలాగే నాకు భోజనం కొనిపెట్టారు. అది మీలోని ప్రేమకు చిహ్నం. నేను దానిని మరువలేను" అన్నాడు. విమానం లోని పాసింజర్లు చప్పట్లు కొట్టారు. నాకు కొంచెం సిగ్గుగా అనిపించింది. నేను చేసిన ది ఒక మంచి పని అని చేశానంతే. ఏొగడ్డల కోసం చెయ్యలేదు.

సేను లేచి కొంచెం ముందు సీట్ల పైపు పెళ్లాను. ఒక 18 సంవత్సరాల కుర్రాడు నా ముందు పేక్-హేండ్ ఇస్తూ ఒక నోటు పెట్టాడు. ప్రయాణం ముగిసింది. సేను దిగడంకోసం డోర్ దగ్గర నిల బడ్డాను. ఒకాయన మాట్లాడకుండా నా జేబులో ఏదో పెట్టి పెళ్లి పోయాడు. ఇంకో నోటు.

సేను దిగి బయటకు పెళ్లేలోగా నాతో పాటు దిగిన సైనికులు అందరూ ఒక చోట కలుసుకుంటున్నారు. సేను గబగబా వాళ్ళ దగ్గరకి పెళ్లి, నాకు విమానం లోపల తోటి పాసింజర్లు ఇచ్చిన నోట్లు జేబులో నుండి తీసి వాళ్ళకు ఇస్తూ "మీరు మీ ట్రైనింగ్ చోటుకి పెళ్ళే లోపులో ఈ డబ్బు మీకు ఏదన్నా తినడా నికి పనికి వస్తాయి. మీరు మాకిచ్చే రక్షణతో పోలిస్తే మేము ఏమి ఇచ్చినా తక్కువే. మీరు ఈ దేశానికి చేస్తున్న పనికి మీకు ధన్య వాదాలు. భగవంతుడు మిమ్మల్ని, మీ కుటుంబాలను ప్రేమ తో చూడాలి" అన్నాను. నా కళ్ళలో చిరు తడి

ఆ పది మంది సైనికులు విమానంలోని అందరు ప్రయాణి కుల ప్రేమను వాళ్ళతో తీసుకు పెళుతున్నారు. సేను నా కారు ఎక్కుతూ తమ జీవితాలను ఈ దేశం కోసం ఇచ్చేయ్యబోతున్న

AAA CHECKER

Airport taxi & Limo Service

CALL (732) 486-5161; (732) 689-0161

WWW.AAACHECKER.COM aaachecker@gmail.com

Pickup / drop-off to EWR, JFK and LaGuardia

(Telugu speaking drivers available - 10 % discount for TFAS members)

వారిని దీర్ఘాయువులుగా చూడు స్వామీ! అని దేవుడిని మన స్పూర్తి గా కోరుకున్నాను. ఒక సైనికుడు అంటే తన జీవితాన్ని ఇండియాకు చెల్లించబడే బ్లాంక్ చెక్కు లాంటి వాడు.

అతని జీవితం ...

"బ్రతికినంత కాలమూ, జీవితాన్ని చెల్లించే ఖాళీ చెక్కు" ఇంకా వారి గొప్పతనాన్ని తెలియని వారెందరో ఉన్నారు. (నోషల్ మీడియాలో సర్క్యులేట్ అవుతున్న సౌమేంద్ర బందోపాధ్యాయ్ గారి ఏోస్టు అనువాదం)

'చల్లగ చూడపె బతుకమ్మా'

శ్రీమతి పుట్టపర్తి నాగపద్మిని

హేమంతఋతువులో రంగురంగుల పూలను జడలో తురు ముకుని, వయ్యరంగా కాళ్ళ పట్టీలసవ్వడులతో, చేతి గాజుల గల గలలతో, అడుగుపెడుతుంది బంగారు బతుకమ్మ. 'మీ బతుకు బండ్లను కూడా, ఇలాగే, పూల బాటల్లో సౌభాగ్య సంపదల జోడెడ్ల బండిపై నడిపిస్తా'నని మనకందరికీ మాట ఇస్తుంది బతుకమ్మ. తెలంగాణా రాష్ట్ర పండుగగా,అంతర్జాతీయ ఖ్యాతిని ఏందింది బతుకమ్మ పండగ.

ఆ పేరు మనసులో మెదిలితే చాలు, ప్రతి మనసూ, నిండు గా పూచిన తంగేడు చెట్టైపోతుంది. అలికి పూసిన అరుగుల మీద రంగులముగ్గె పోతుంది. ప్రతి మనసూ సంతోషపుహరివిల్లై పోతుం ది. ఆ ఇంద్ర ధనుస్సులోని యేడు రంగుల్లోనూ ప్రతి ఇంటి ముంగిలీ,కాంతులీనుతుంది.

భాద్రపద బహుళ అమావాస్యను 'పెత్రామాస' అంటారు. తెలంగాణలో ఈరోజున పితరుల/ పిత్ప అమావాస్యగా జరుపు కుంటారు. చనిపోయిన తమ ఇంటి పెద్దలకు ఆత్మశాంతి కలగా లని బ్రాహ్మణులకు బియ్యం ఇస్తారు. ఉదయమే తలస్నానం చేసి పొడిదుస్తులు కట్టుకుని పళ్ళెంలో బియ్యం పోసి మోదుగాకు విస్తర్ల లో పప్పు, చింతపండు, ఉప్పు, కారం, అందుబాటులో ఉండే కూర గాయలు, వనగాయ, చెమ్మకాయ, టెండకాయ, బుడమకాయ, అనపకాయ, రూపాయి, కుంకుమడబ్బి పళ్ళెంలో పెట్టుకుని వస్తారు. బ్రాహ్మణుడిఇంటికి పెళ్లి అతడితో బొట్టు పెట్టించుకుని తిరిగి ఇంటికి వచ్చాక భోజనాలు చేస్తారు.ఈ రోజున పీలులేని పరిస్థితి ఉన్నవారు దసరారోజు బియ్యం ఇవ్వడం సంప్రదాయం.

ఈ రోజు పేర్చే బతుకమ్మను ఎంగిలి పూల బతుకమ్మగా పిలు స్తారు. ఈ రోజు గ్రామంలోని శివాలయం, ఆంజనేయస్వామి దేవాల యం, తదితర చోట్ల బతుకమ్మను అడుకుంటారు. తర్వాత రెండో రోజు నుంచి ఒక్కోక్క చోట బతుకమ్మలను ఉంచి ఆడుతారు. ఆరో రోజు అర్రెంగా భావించి బతుకమ్మ ను ఆడరు. తొమ్మిదో రోజు సద్దు ల బతుకమ్మగా జరుపుకుంటారు. ఎంగిలిపూల బతుకమ్మ, అటు కుల బతుకమ్మ, ముద్దపప్పు బతుకమ్మ, నానబియ్యం బతుక మ్మ, అట్ల బతుకమ్మ, అరిగిన బతుకమ్మ, పేప కాయల బతుక మ్మ, లెట్ల బతుకమ్మ, అరిగిన బతుకమ్మ, పేప కాయల బతుక మ్మ, పెన్న ముద్దలబతుకమ్మ, సద్దుల బతుకమ్మ - ఇలా వివిధ పేర్లతో, సైవేద్యాలతో, బతుకమ్మను ఆరాధిస్తూ, తమ పసుపు కుంకుమలను చల్లగా కాపాడమని, పండుగనీవిధంగా పైభవంగా జరుపుకునేందుకు సహకరిస్తున్న కుటుంబసభ్యులూ, రైతులూ, ప్రకృతీ అందరికీ, అన్నిటికీ ధన్యవాదాలుచెబుతూ, ఆడుతూ, పా డుతూ, ప్రసాదాలను ఊరంతా పంచి తృప్తి పొందుతారు తెలంగా ణా ఆడపడుచులు.

ప్రతి మనిపికీ మెతుకునిచ్చి, చల్లని బ్రతుకు నివ్వమని, ఆ చల్లని సర్వేశ్వరిని ప్రార్థించేపండుగ ఇది. దేశమేదైనా, ప్రజలందరిదీ ఇదే భావన కదా! అందులోనూ, తెలుగు వారు, అటు తెలివి తేటల్లో నూ, సంస్కృతి పరిరక్షణలోనూ, ఆరితేరినవారు కావటం వల్లే, అటు పుట్టిన గడ్డమీదా, ఇటు మెతుకునిస్తున్న అమెరికాగట్టు మీదా కూడా బతుకమ్మను పూజించుకుంటూ, 'ఇదిగో, మాకున్న యీ భక్తి ప్రపత్తులే, అంకిత భావలే, మా రక్షణ కవచాల'ని అందరికీ తెలిసేలాఇక్కడ కూడా, యీ బతుకమ్మ సంబరాలు ఇంత ఘనంగా చేస్తున్నారు. అసలు బతుకమ్మ అంటేనే, కోటి పల్లె కోయిలలు గొంతెతి,

'యేమెమీ పూవొప్పునే గౌరమ్మ యేమేమీ కాయొప్పునే గౌరమ్మా చిత్తూ చిత్తూల బొమ్మ శివునీ ముద్దుల గుమ్మ, బంగారు బొమ్మ దొరికెనమ్మా యీ వాడలోనా'

శ్రీమహాలజ్మే లక్ష్మీపార్పతీ దేవతల త్రిమూర్త్యాత్మక స్వరూప బ్రతు కమ్మ అనీ తెలంగాణలోబహుళ ప్రచారంలో ఉన్నఈ క్రింది పాట ద్వారా తెలుస్తున్నది.

శ్రీలక్ష్మి నీ మహిమలూ గౌరమ్మ చిత్రమై తోచునమ్మా భారతీ సతివయ్యు బ్రహ్మకిల్లాలిపై పార్పతీ దేవిపై పరమేశు రాణిపై పరగ శ్రీలక్ష్మి వయ్యూ గౌరమ్మ భార్యపైతివి హరికినీ...

శ్రీలక్ష్మీ పార్వతులే కాక సరస్వతి కూడా బతుకమ్మే అనే విశ్వాసం పెంచింది ఈ పాటనే. ఆజగన్మాతే బతుకమ్మ. ముగురమ్మల మూలపుటమ్మ అనే భావన ఏర్పడింది. శ్రీలక్ష్మీ దేవి యు చందమామ 🗕 సృష్టి బ్రతుకమ్మయ్యే చందమామ పుట్టిన రీతి జెప్పే చందమామ – భట్టు నరసింహకవి చందమామ ధర చోళ దేశమున చందమామ – ధర్మాంగుడను రాజు చందమామ ఆ రాజు భార్వయు చందమామ – అతి సత్యవతి యంద్రు చందమామ నూరునోములు నోచి చందమామ – నూరు మందిని గాంచె చందమామ వారు శూరులయ్యు చందమామ – పైరులచే హతమైరి చందమామ తల్లిదండ్రులపుడు చందమామ -తరగనీ శోకమున చందమామ ధనరాజ్యమును బాసి చందమామ – దాయాదులను బాసి చందమామ

వనితతో ఆ రాజు చందమామ – వనమందు నివసించే చందమామ"

అని తీయగా పాడుకుంటూ వూరు వాడలనంతా, రాగమయం చేసే చెవుల కింపైన పండుగ కూడా. బతుకమ్మ పుట్టుచరిత్రను తెలియ జేసే పాటను మొదట పాడిన తర్వాతనే మహిళలు ఇతర పాటల ను పాడుతారు. 200 ఏళ్లకు పూర్పం నుంచే ఈ పాట ప్రచారంలో ఉందని సమాచారం. పూర్వంనుంచి మహిళలు పాడు కుంటున్న ఈ పాటను మొగిలిచర్లలోని భట్టు సరసింహ కవి రాసి పెట్టుకున్నా డు. 50 ఏళ్ల క్రితం తెలుగు జానపద పరిశోధనలోఆధ్యుడైన జానపద బ్రహ్మ ఆచార్య బిరుదురాజు రామరాజు మొగిలిచర్ల గ్రామంలోని భట్టు నరసింహకవి వారసుల నుంచి ఈ పాటను సేకరించి తనజానపద గేయ సాహిత్య గ్రంథంలో ఏొందుపరిచారు. ఆ కథ ఇలా ఉంది ... 'చోళ రాజైన ధర్మాంగుడు, అతడి భార్య సత్యవతి అనేక నోములు నోచిన ఫలితంగా నూరుమంది సంతానం కలుగుతారు. అయితేవారు శత్రురాజుల్లో జరిగిన యుద్ధాల్లో హత మవుతారు. కుమారులు చనిపోయిన దుఃఖంతో దంపతులు శివు డి కోసం తపస్సు చేస్తారు. శివుడు మెచ్చి ప్రత్యక్షమై వరం కోరుకొ మ్మని అడుగుతాడు. అప్పుడు వారు శివుడి ఇల్లాలు అయిన పార్వతీదేవీని తమ పుత్రికగా ప్రసాదించమని కోరుతారు. ఆ విధం గా పార్వతీదేవివరంతో సాక్షాత్తు శ్రీలక్ష్మీదేవి, సత్యవతి ధర్మాంగ దుల పుత్రికగా జన్మిస్తుంది. కశ్యపుడు, అంగీరసుడు, కపిలుడు మొదలైన మునులు ఆపాపకు 'బతుకమ్మ' అని పేరు పెడుతారు. శ్రీమహావిష్ణువు చక్రాంకుడనే పేర జన్మించాడు. ఆ రాజు ఇంటికి ఇల్లరికం వచ్చాడు. బతుకమ్మను పెళ్ళిచేసుకున్నాడు. వారికి ఆరువేలమంది సుందరాంగులు జన్మించారు. సత్యవతీ ధర్మాం గులు సంతసించారు. 'బతుకమ్మను ప్రత్యేకించి పూవులతోనే తయారు చేయటంలోని అంతరార్థం యేమిటి?

పుష్ప మూలే వసేద్బహ్మ ,పుష్ప మధ్యేద కేశవః పుష్పాగ్రేచ మహా దేవః సర్వ దేవాః స్థితా దలే పువ్వులకే యీ పండుగలో యెక్కువ ప్రాతినిధ్యం ఉంది. పువ్వు లలోనే పరమాత్మ ఉంటాడట. పువ్వు మూలం అంటే మొదట్లో, బ్రహ్మ, పువ్వు మధ్యలో కేశవుడు అంటే శ్రీమన్నారాయణుడూ, పువ్పు చివర్లో శివుడూ కొలుపై వుంటారట. పువ్పులలో కొలుపై వున్న దేవతలు, పువ్పులతో పూజిస్తే ప్రసన్నులవుతారు కదా. ప్రతిరోజు రంగు రంగులలో వికసించే పువ్పులలో, ఒక్కో రకమైన ప్రత్యేకమైన సుగంధంవుంటుంది కదా. మంచి సువాసన లేకున్నా, చక్కని రంగుతో, అమరికతో ఆకర్షించే పువ్పులూ ఉన్నాయి. ఇలా రంగులతో, సువాసనలతో మన మనసులకు హయినిచ్చే పువ్పు లలో ఒక చైతన్య శక్తి పెల్లి విరుస్తూ ఉంటుంది యెప్పుడూ. ప్రత్యేకించి బతుకమ్మ పండుగ, స్త్రీ శక్తిని జగత్తుకంతా చాటి చెప్పే పుండుగ.

నిజానికి బతుకమ్మ పండుగ కు పెనుక చాలా పౌరాణిక గాధలూ, చారిత్రిక కథలూ, ప్రజాజీవన కథనాలూ, యెన్నో ప్రచారం లో ఉన్నాయి. రక్త బీజుడూ, మహిషాసురుడూ వంటి రాక్షసులను తొమ్మిది రాత్రులు యేకధాటిగా యుద్ధం చేసి, వధించి, జయాన్ని పొందినప్పుడు, పదవరోజు, ఆ జగన్మాత, ఆ దానవుల బారినుండీ తమను కాపాడేందుకే ఇల పై అవతరించి, తమ కష్టాలను తొలగిం పజెసిందంతూ, ఆనందంగా, ఆమెకు కృతజ్ఞతలు చెబుతూ, విజ యోత్సవాన్ని చేసుకున్నారట.

భారత దేశ సంస్కృతి వికాసం, రామాయణ, భారతములపైనే ఆధారపడి ఉందీనాటికీ. రామాయణం, భారతానికి సంబంధించిన యెన్నో కథలు, మననిత్య జీవితంలో యెన్నొ రకలుగా అల్లుకు పోయి ఉన్నాయి, సామెతల రూపంగా కూడా! 'తింటే గారెలే తినా లీ, వింటే భారతం వినాలీ, కంటే కూతురినే కనాలీ' ... అని యీనాటికీ పెద్దలంటుంటారంటే, దాని అర్థం, యీ మూడూ, జీవితానికి అర్థం, పరమార్థం ఇచ్చేవనేగా!

రామాయణం ప్రకారం, శ్రీరామచంద్రుడు, రావణునిపై విజ యం సాధించి, సితమ్మవారిని తిరిగి చేపట్టినందుకూ, మునులను కాపాడినందుకూ కూడా యీ దసరా పండుగ ఒక సంకేతమట! మహాభారతంలో, పాండవులు అజ్ఞాత వాసంలో తమ ఆయుధా లను జమ్మీ చెట్టుపైన దాచి ఉంచి, చివరి రోజు, విజయ దశమి రోజు, వాటిని తిరిగిపొంది, కౌరవులపై, విజయం సాధించిన కథ కూడా సుప్రసిద్ధం కదా! అందుకే, కృతజ్ఞతా పూర్వకంగా, అప్పటి నుంచే జమ్మీ చెట్టుకు పూజ చేసుకుంటూవస్తున్నాం మనమంతా!

ఈ బతుకమ్మ పండుగ పెనుక చాల జానపద గాథలు ఉన్నాయి. బాగా ప్రాచుర్యంలో ఉన్నది : ఒక బాలిక భూస్వాముల ఆకృత్యాలను భరించలేక ఆత్మహత్య చేసుకుంటే, ఆమెను ఆ ఊరి ప్రజలు చిరకాలం "బతుకమ్మా!" అని దీవించారంట అందుకనే ఈ పండుగ స్త్రీలకు సంబంధించిన, బతుకమ్మను కీర్తిస్తూ జరుపుకునే పండుగ. స్త్రీలందరూ ఈ సందర్భంగా వారు ఎటువంటి ఆపదలపా లుకారాదనీ, పతులు మరియు కుటుంబం చల్లగాఉండాలనీ గౌర మ్మను ప్రార్ధిస్తారు. ఓ ముద్దుల చెల్లి, ఆమెకు ఏడుగురు అన్న దమ్ములు. అంతా వీరాధివీరులే. అందరికీ పెళ్లిళ్లు అయ్యాయి. అన్నలకు చెల్లెలంటే పంచప్రాణాలు. కానీ వదినలకు మాత్రం అసూయ. ఆ బంగారుబొమ్మని బాధపెట్టేవారు. ఓరోజు పేటకెళ్లిన అన్నలు, ఎంతకాలమైనా తిరిగిరాలేదు. అదే అదను అనుకుని వదినలు సూటిపోటి మాటలతో పేధించారు. యాతన తట్టుకోలేక ఆ చెల్లి ఇల్లొదిలి పెళ్లిపోయింది. ఆతర్వాత అన్నలొచ్చారు. ముద్దుల చెల్లి ఎక్కడని భార్యల్స్తి నిలదీశారు. విషయం అర్ధమైంది. తిండీతిప_{్ప}ల్లేవు, నిద్రాహారాల్లేవు. చెల్లి కోసం పెదకని పల్లెలేదు, ఎక్కని గుట్టలేదు. ఓ వూరి పొలిమేర దగ్గర బావిలో దాహం తీర్పు కుంటూ ఉండగా, పెద్ద తామరపూవొకటి కనబడింది. వాళ్లను చూడగానే నీళ్లలో తేలుతూ వచ్చేసింది. ఆతర్వాత కొంతసేపటికి ఆ రాజ్యాన్స్ లే రాజు వచ్చాడు. ఆ పూవును తీసుకెళ్లి తన తోటలోని కొలనులో పేశాడు.కొలనుచుట్లూ దట్టంగా తంగేడుమొక్కలు మొలి

చాయి. కొంతకాలానికి విష్ణుమూర్తి దిగొచ్చి తామరను మనిషిగా చేశాడు. ఆమె శ్రీలక్ష్మి అవతారమని ప్రకటించాడు. పువ్వులకు బతుకుతెరువు చూపింది కాబట్టి బతుకమ్మ అయ్యింది! ఇదో జాన పద గాథ.

ఆత్మత్యాగంతో తెలంగాణలోని ఓ పల్లెను వరద బారినుంచి కాపాడిన త్యాగమూర్తే బతుకమ్మ అసేవారూ ఉన్నారు.

ఇక దారిత్రకాధారల విషయంగా ఇప్పటికీ, బతుకమ్మ పాటల్లో చోళ రాజుల ప్రసక్తి ఉండటం ఆశ్చర్యజనకం. ఈ దిశగా సాగిన పరిశోధనల ఫలితమేమిటంటే, రాజేంద్ర చోళుడు పేముల వాడ దేవాలయాన్ని ధ్వంసం చేసిన అనంతరం పేములవాడ రాజేశ్వరుడి (బృహదీశ్వరుడి) మాహాత్క్యం తెలుసుకుని లింగ రూపంలో ఉన్న రాజేశ్వరుణ్ని కంచి నగరానికి తీసుకెళ్లాడు. తన విజయానికి గుర్తుగా తండ్రి అయిన రాజరాజచోళునికి ఈ లింగాన్ని బహాకరించాడని తెలుస్తోంది. 1006లో ఈ లింగానికి (బృహదీ శ్వరుడికి) తంజావూరులో దేవాలయ నిర్మాణం ప్రారంభించాడు. 1010లో లింగ ప్రతిష్ఠాపనచేసి, గోపుర కలశాభిషేకాలు నిర్వ హించినట్లు శాసనాల ద్వారా స్పష్టమవుతోంది. రాజరాజచోళుడు బృహదీశ్వరుడికి కృతజ్ఞతా పూర్వకంగా బంగారుకమలాలను సమ ర్పించాడు. ఈ బృహదీశ్వరాలయాన్ని పేములవాడ చాళుక్య దేశంపై జరిగిన దండయాత్రలో దోచుకున్న ధనంతో నిర్మించా మనితమిళ శాసనాల్లో చోళరాజులు ప్రకటించుకున్నారు. పేముల

With Best Compliments from:

502 (formerly 475) Jersey Avenue, New Brunswick, NJ 08901 Tel: (732) 937 5400 Fax: (732) 937 6969 www.cosmicstone.com

Wholesale distributors of:

Slabs & Tiles:

Granite, Marble, Onyx Glass & Jade Limestone, Travertine & Quartzite Silestone

Tiles:

Polished Porcelain & Glazed Porcelain Ceramic & Concrete Limestone & Travertine Engineered Stone

New Jersey's Sole Distributor for:
SILESTONE

Also available are beautiful mosaics, chair rails, bullnose and medallions!

Board certified Ophthalmologist
Fellowship trained in Glaucoma
NJ Top Docs

MEGGAN C. HEINZ, OD Doctor of Optometry Lic#27OA00597902 OM#27OM00040802

CATARACT • GLAUCOMA • EYELIDS • PRK • MULTIFOCAL LENS IMPLANTS Femtosecond Laser Assisted Cataract Surgery

Visit Our Onsite Optical Shop

Evening Hours and Saturdays

YOU CAN MAKE APPINTMENTS VIA OUR WEBSITE

www.bayshoreophthalmology.com

719 North Beers Street • Holmdel

732 264 6464

వాడ భీమన్న గుడిలోని శివలింగం, బృహదీశ్వరాలయంలోని శివలింగం ఒకేలాఉంటాయి. పేములవాడ నుంచి శివలింగాన్సి దౌర్జన్యంగా తంజావూరుకు తరలించి, అక్కడ గొప్ప దేవాలయం నిర్మించడం చోళులకు గర్వకారణమైనవిషయమే కావొచ్చు. కానీ అది తెలంగాణ ప్రజలకు బాధను కలిగించింది. చోళులు బృహదే శ్వరుడిని తీసుకెళ్లినందుకు నిరసనగా సృష్టికికారణభూతమైన శక్తిస్వరూపాన్ని బృహతమ్మ (బతుకమ్మ)గా పూజించారు. అదే 'బృహత్' బృహతమ్మ లేదా బతుకమ్మగా ప్రాచుర్యం ఏొందింది. బతుకమ్మను బృహతమ్మ రూపాంతరంగా భావిస్తూ తంజావూరు దేవాలయానికి బృహత్ అనే పదం వినియోగించారు. బృహత్ అనే పదాన్ని బృహతమ్మ (గొప్ప అమ్మ) అనే పేరుతో ఉపయోగించారు. 'బృహత్ కథ' అనే సంస్కృత గ్రంథం భారతీయ ప్రాచీన గాథలకు, అనేక కథలు, కావ్యాలు, నాటకాలకు మూలమైంది. దీన్పి రచించిన గుణాడ్సుడు (కొండాపుర, మెదక్ జిల్లా)నివాసి. బృహత్ కథను పైశాచీ భాషలో రచించాడు. రెండో శతాబ్దంలో 'పిరంగదై' పేరుతో తమిళంలోకి కూడా ఈ గ్రంథాన్ని అనువదించారు. రామాయణం, మహాభారతంతో సమాన ప్రతిపత్తి ఉన్న గొప్ప గ్రంథం ఇది. అనేక మంది కవులకు 'బృహత్కథ' కావ్య వస్తువుగా ఉండేది. ప్రాచీనమైన బృహత్దారణఉపనిషత్ లేదా బృహదారణ్య ఉపనిషత్ పేరులో కూడా 'బృహత్' అనే పద వినియోగం కనిపి స్తుంది. 'బృహత్' పదాన్పే బృహతమ్మ లేదా బతుకమ్మగా ప్రజలు ఉపయోగించారని భావించాలి. రాజేంద్రచోళుడు పేములవాడ బృహ త్ శివలింగాన్సి తంజావూరుకు తరలించాక తెలంగాణ ప్రజలు తమ ఆక్రోశాన్ని ఒక ఉద్యమంగామార్చి చోళ రాజులకు తమ నీర సనను తెలిపే ప్రయత్నమే 'బతుకమ్మ' సృష్టికి దారితీసింది. తెలంగాణనుంచి లింగాకారమైన శివుడు పెళ్లిపోయిన తర్వాత ఇక్క డున్న పార్వతిని ఊరడించే ప్రయత్నంలో భాగంగా పూలతో(సృష్టి) మేరు పర్వతంలా బతుకమ్మను పేర్చారు. దానిపై పసుపు గౌరమ్మను రూపొందించి, దసరాసందర్భంలో తొమ్మిది రోజులు ఆటపాటలతో పదేపదే తలుస్తూ..

ఒక్కొక్క పూపేసి సందమమా... ఒక్క జామాయే సందమామా... సీవపూజా కేళాయే సందమమా... సివుదూ రాకపాయే సందమామా... రెండెసి పూపేసి సందమమా ... రెందు జములయె సందమమా...

సివపూజాకేళాయే సందమమా...

సివుడూ రాకపాయే సందమమా... అని ఆమెను ఓదారుస్తూ, పాటలు పాడి, చివరికి, నిమజ్జనపేళ తిరిగి వచ్చే సంవత్సరం, శివునితో కలిసి వస్తావులెమ్మని ధైర్యం చెప్పారట, సాటి ముత్తై దువులుగా. ఇదే, సంప్రదాయంగా, ఒక పెద్ద పర్వంగా మారిందం టున్నారు, చారిత్రక పరిశోధకులు. ఈ వాదనలకు బలం చేకూర్చే విషయం, యీ బతుకమ్మ, సంక్రాంతి, లేదా ఉగాది వలె తక్కిన ప్రాంతాలలో లేకపోవటం! ఇది కూడా గమనార్హమేగా! ఈ కథనానికి తగిన ఆధరాలేవీ కనబడటం లేదన్నదీ ఆలోచించవలసిన విష యమే! ఇటీవలే తంజావూరికి బృహదీశ్వరాలయనికి 'ప్రపంచ వారసత్వ సంపద' గా గుర్తింపు వచ్చినసేపథ్యంలో దానికి సంబం ధించిన చారిత్రకాంశాలు పెలుగులోకి వచ్చే అవకాశముందేమో, పేచి చూడాలి మరి.

ఇంతే కాకుండా, బతుకమ్మపండుగను తెలంగాణాలో 'చెరు వుల పండగ' అనికూడా పిలుస్తారు. కాకతీయుల కాలం నుంచీ చెరువుల త్రవ్వకం బాగాఉండేదని తెలుస్తూనే ఉంది కదా! బతు కమ్మను పూజించిన తరువాత, ఊర్లోని ఆడబడుచులంతా, తమ తమ బతుకమ్మలను, ఊళ్ళోనిచెరువులలోనూ, కుంటలలోనూ నిమజ్జనం చేస్తారు. ఆ పూలూ, పసుపు గౌరమ్మల ముద్దలూ.. అన్నీ ఔషధ విలువలు కఠిగినవే కదా! అవన్నీ, నీళ్ళఅడుగుకు చేరి, మట్టి బాగా సారవంతమైపోతుంది. అ మట్టినే మళ్ళీ పొలాలకు మళ్ళించి, చక్కటి పంటలు పండిస్తారు రైతులు.

తెలంగాణా ఆదునిక పద్య కవుల కలాలు బతుకమ్మ పండుగను తలచుకుని మురిసిపోతున్న పైనమిది.

తంగేడు పూవులఁ దాంబాలమునఁ గుండ్ర ముగ నందముగఁ బేర్చి, మురువు సూపు వివిధమ్ములగు రంగు లవి గునుగులఁ జేర్చి, మందార, కట్ల, చే మంతుల నిడి, బంతిపూవులు పోఁక బంతిపూవులు వింత . నొబగుల నీనఁగాఁ జూపరులకుఁ బ్రక్కతి సోయగమంతఁ బండువు సేయంగ బ్రతుకమ్మ నడుమ గౌ రమ్మనుంచి, గీ. ధగధగలతోడి పట్టుపీ తాంబరములఁ గట్టుకొనియును మెఱయుచు ఘనముగాను కనకదుర్గకు లక్ష్మికిఁ గడు ముదమున వందనము సేసి, యర్పింత్రు పడతులంత! (గుండు మధుసూదన్)

కన్నుల గునుగులు పడతుల వెన్నెల నవ్వులను దెలిపి పేదన దీర్చున్! మిన్నగ తంగెడు మధురిమ వెన్నెల కుంకుమ పసుపులు వాసిగ నిచ్చున్! (తగిరంచ నర్సింహా రెడ్డి)

> 'ఎగిలివారంగనే లేచి యెలమి తోడ 'సెనుగు' నకు బూచిన విరులు గునుగు దెచ్చి గుమ్మడాకుల నింటిలో గుమ్మరించి కట్లెపూలను గునుగును కట్టగట్టి వరుసగా టేర్చి పూలను బళ్ళెరమున నందముగ బతుకమ్మల పొందుపరచి పూజ జేసి ముంగిటనుంచి ముదముతోడ నమ్మలక్కలను గలిసి యాడిపాడి కొలనులోన పేసి బతుకమ్మలను తిరిగి వత్తు రింటికి పడతులు పాడుకొనుచు.

> > (నాగరాజు రవీందర్)

ఆధారాలు యేమంటున్నా, సమాజంలోని అన్ని వర్గాలనూ, కలు పుకుని, సామూహికంగా ఉత్సాహంతో చేసుకునే పర్వాలలో బతు కమ్మ పండుగది ఒక ప్రత్యేకస్థానమనే చెప్పాలి. సమాజంలో ఐకమత్యాన్ని కాపాడే దిశగా ప్రజను ప్రేరేపించి, మెతుకునిచ్చే బతుకమ్మను తొమ్మిది రోజులపాటు తొమ్మిది సైవేద్యాలతో సంతృప్తి పరచి, మళ్ళీ వచ్చే వత్సరం, ఇదే స్ఫూర్తితో కలుసు కుందామంటూ సాగనంపటం యెంతందంగా ఉంటుందో! తరతరాల బతుకమ్మ పర్వానికి పాటలే ప్రత్యేకాకర్షణలు. చివరగా మరో పాట.

అలికిపూసిన తాన తాంబూలమూబెట్టి, రాండమ్మ అక్కలూ, రారె తల్లూలర, కోమటోరి కాంతలూ, కాపోల్ల కాంతలూ, ಗೌಲ್ಲವಾರಿ సೆಡಲಾ, ಗೆಪಿಕಲು ರಾಂಡಮ್ಮ, అందరూ గూడిరీ యేడాది కొకసారి, గౌరి పూజలతోడి, బతుకమ్మ పండగలు, అనుమాన్ల గుడికాడ ఆడె తల్లుల్లార, ఆ సివుని గుడి కాడ, సిత్తంబులాడుతా, గంగ నీకూ సరను, మమ్ములా గాపాడు, పసుపు కుంకుమతోడి, గౌరమ్మనూ జేసి, తంగేడు పూలతో నిన్సు సింగారించి, పెరిగెనూ గౌరమ్మ చేడేమందూన. బతుకమ్మ నొదిలిరీ బామలూ వారంత, పప్పు పలారంబు పంచుకున్నారంత, బతుకమ్మ పయనమూ వారు సూసూకోని పెనుకకూ మర్జిరీ గౌరి పాటలతోటి....

శ్రీమతి పప్పు సూర్యకాంతం

కాలచక్రం గిర్రుమని తిరిగి పోయింది. నలబై ఏళ్ళ క్రితం మా ఆయన పి.హెచ్.డి చేయడానికి స్టూడెంటుగా రావడం, ఆయ న పెనకాతల చంటిపిల్లని ఎత్తుకొని 'బారిష్టరు పార్వతీశం' లాగ సేను రావడం, ఇంగ్లీషు వచ్చినా, అమెరికన్ ఇంగ్లీషు పదాలు – 'గేస్', 'కేబ్', 'చీజ్', 'క్రీము' లాంటివి అర్థం కాకపోవడం, ఈ అమెరిక న్ సంఘ వ్యవస్థలో ఎలాగ ఐదు ఏళ్ళు బ్రతకడమా అని భయప డిన రోజులు 60 లోవి. తరువాత అతని పి.హెచ్.డి, నా ఎం.ఎస్. చదువులు పూర్తిచేయడం, అతనికి యూనివర్సిటీలో ప్రొఫెసర్గా ఉద్యోగం రావడం, ఇళ్ళుకొనడం, పిల్లల్స్తి స్కూలుకి, కాలేజీకీ పంపించడం, వాళ్ళకి పెళ్ళిచేసి, వాళ్ళకి పిల్లలు పుట్టిన తరువాత పురిటి పనులు, 'బేబీ-సిటింగ్' లతో నెలలూ, బుతువులూ, సంవ ತ್ಸರಾಲಾ, ದಕಾಜ್ದಾಲು ఎಲಾಗ ಗಡಿವಿವಿಯಾಯಾ ತಾಲಿಯಲೆದು. ಕರವೆ గంతో కాలం గడిచి పోయిన మూలంగా అనుకుంటాను. మేం వయోవృద్ధులం అవుతామని గాని, వృద్ధులమైన తరువాత ఏమి చేస్తామని గానీ, ముఖ్యంగా రిటైర్మెంట్ గురించి మేం ఎప్పుడూ ಆಲ್ಎಿಂಎಲೆದು.

ప్రతీ ఏటా మా యూనివర్సిటీలో ఉన్న ఇండియన్ స్టూ డెంట్లు అందరికీ అక్టోబరు-నవంబరు నెలల్లో ఒక పెద్ద 'కార్తీక సంతర్పణ' (గెట్ టుగెదర్) చేస్తాను. ఆ మధ్య ఒక పార్టీలో ఏదో మాట సందర్భంలో ఒక స్టూడెంటు అన్నాడు గదా. "మా నాన్న గారు అమెరికాకి విజిటీకి వస్తానని ఒకే గొడవ చేస్తున్నారు. సేసే రావద్దంటున్నాను. ఆయన చాలా ముసలాయన. అరపై ఏళ్ళు వచ్చేశాయి. అమెరికాకీ, ఇంగ్లండ్కీ ఈ ముసలితనంలో ఎందు కండీ?" అన్నాడు. ఈ స్టూడెంటు ఉద్దేశంలో అరపై ఏళ్ళు 'చాలా ముసలి'తనం అయితే, అరపై ఐదు ఏళ్ళు వచ్చిన మా ఆయన "చాలా, చాలా ముసలాయన" అన్నమాట. కాల ప్రవాహంలో ఒకసారి సేను పెనుకీత ఈదాను. సేను ఈ దేశం 25 ఏళ్ళప్పుడు వచ్చినప్పుడు కూడా ఏబై ఏళ్ళే ముసలితనం అనిపించేది. అంతేకాక, ఏబై ఏళ్ళు మాకు ఎప్పుడూ రావనిపించేది. కానీ మాకు ఏబై ఏళ్ళు వచ్చేసరికి, అరపై, డెబ్బై ఏళ్ళు రేపూ, ఎల్లుండి

లాగనిపించింది. ఆ పార్టీ అయిన తరువాత మా ఆయనని రిటైరు మెంటు గురించి ఏమైనా ఆలోచించారా అని అడిగాను "రిటైర్మెంటూ లేదూ, గిటైర్మెంటూ లేదూ. సేను ముసలివాడినీ, ముతకవాడినీ కాదు" అని కోపంతో పడుకొన్నారు.

పార్టీ అయిన మర్నాడు మా వారితో జాయిన్ అయిన మరో ప్రొఫెసర్ గారి పెళ్ళాం నాకు ఫ్లోను చేసింది. "మా వారు ఈ ఏడాది రిటైర్ అవుతున్నారు" అని. ఈ కబురు వినేసరికి నాకు షాక్ వచ్చింది. ఎందుకంటే, 38 ఏళ్ళ సర్వీసులో అతను ఎప్పుడూ 'సబేటికల్' లీవు కూడా తీసుకోలేదు. జీవితాంతం తన లేట్లోనే పనిచేస్తానన్న మనిపి రిటైరు అవుతానని ఎందుకు నిశ్చయించుకున్నాడో. భయపడుతూ, భయపడుతూ మా వారు సినిమా పాటలు వింటున్నప్పుడు మెల్లిగా చెప్పాను "డాక్టర్ చక్రవర్తి గారు ఈ సంవత్సరం రిటైర్ అయిపోతున్నారు" అని. ఈ వార్త వినేసరికి మా వారికి నా కంటే పెద్ద షాక్ వచ్చింది. కొంచెం కోలుకున్న తరువాత ఆయన చెప్పినది వింటే నాకు రెండో పాక్ వచ్చింది. "చక్రవర్తి రిటైర్ అయిపోతున్నాడంటే, సేను కూడా రిటైర్ మెంటు గురించి ఆలోచిస్తాను" అన్నారు. ఆయన రిటైర్మెంటు గురించి ఆలోచిస్తాను అన్నది ఇదే మొదటిమారు. మరికొంత సేపు అయిన తరువాత ఆయన అన్నారు. నాకు ఒక సెమెస్టరు శెలవు ఉంది. ఆ శెలవు ముందు తీసుకొని, రిటైర్మెంటు ఎలాగుంటుందో ఒక ఆరు నెలలు చూసి, లీవు తరువాత రిటైర్మమెం టుకి అప్లె చేస్తాను ఆన్నారు. ఈ ఆరు సెలలు సెబేటికల్ లీవులో డిపార్టుమెంటు చుట్టుపక్కలకి పెళ్ళనని శపథము చేశారు.

ఐదేళ్ళ క్రితం షప్ఠిపూర్తి ఆయనకి మా పిల్లలు చేస్తామంటే ససేమీరా వద్దన్నారు, "ప్రపంచమందరికీ నాకు అరపై ఏళ్ళు వచ్చా యని" తెలియాలా అని. ఈ దేశంలో మనం షప్ఠిపూర్తి చేసుకున్నా, లేకపోయినా, 'అంకుల్ సామ్' మాత్రం మనకి అరపై ఏళ్ళు వచ్చిన పెంటనే 'హేపీ రిటైర్మెంటు" అని మనకి చెప్పడం కాకుండా, అన్ని రకాల వాళ్ళకీ తెలుపుతాడనుకుంటాను. మన వయస్సు ఎంత న్నది మన మిత్రులకి తప్పా అంతమందికి తెలుస్తుంది.

అరవై ఐదు ఏళ్ళు వచ్చిన మర్నాడే మొదటి ఉత్తరం అమెరికన్ అనోసియేషన్ ఆఫ్ రిటైర్డ్ పీపుల్ (aarp) వాళ్ళ దగ్గర నుంచి, మా ఆయనకి అరవై ఐదు ఏళ్ళు వచ్చాయన్న బాధ కన్నా, aarpకి ఎలాగ తెలిసిందా అని బాధ ఎక్కువయింది.పుండు మీద కారం జల్లినట్టు ఒకరి తరువాత మరొకరు మా మెయిలు అంతా "కేర్" గురించే – 'మెడికేర్' వాళ్ళు ఆరు నెలల్లో రిజిష్టర్ చేసుకోమనీ, 'హెల్త్ కేర్' వారు ఎంత ప్రీమియమ్ కడితే ఏ మందు లు దొరుకుతాయో అనీ 'లాంగ్ టెర్మ్ కేర్' వాళ్ళు నర్సింగ్ హోమ్-లో ఉంటే ఎంత అవుతుందనీ, "ఫ్యూనరల్ కేర్ వాళ్ళు" పేకేజ్ డీల్ కొంటే 'బరియల్ ఫ్లాట్' ఫ్రీగా ఇస్తామనీ, ఒక్కక్క దానికి అరవై కంపె నీల నుంచీ ఉత్తరాలే ఉత్తరాలు వచ్చేవి. ఇదేకాకుండా, ఎప్పుడూ వినని మందుల సాంపిల్స్ తో మెయిలు బాక్స్ నిండిపోయేది – 'లిపిటార్', 'ఫాసమాక్స్', 'వయాగ్రా'లతో!

ఎప్పుడూ మోగని టెలిఫోను కూడా ఆయనకి అరవైఐదు ఏళ్ళు నిండేసరికి మోగడం ప్రారంభించింది. రిటైర్మెంటు డబ్బు ఏ స్టాక్లలో పెడితే మంచిదనో, ఏ రిటైర్మెంటు కమ్యూనిటీ బాగుంటుం దనో, ఇల్లు 'డౌన్సైజ్' చేయమని రియల్ ఎస్టేట్ వాళ్ళూనూ. ఒకమారు ఫ్లోరిడా నుంచి ఒకాయన ఫోనుచేసి 'ఆర్లేండో దగ్గర మంచి ప్లాట్లు ఉన్నాయి, పది ఏళ్ళలో మూడు వందల శాతం అవి పెరుగుతాయి కాబట్టే మమల్ని కొనమని, ఇంతకీ మీ వయస్సు ఎంతండీ అని అడిగాడు. సేను చెప్పాను గదా 'నాయనా, నా వయస్సులో పచ్చి అరిటిపళ్ళు కూడా కొనను, నాకు 30 ఏళ్ళ ఇన్ఎస్టేమెంటు ఎందుకనీ" అతను నవ్వుకున్నాడు.

కొన్ని సంద ర్భాలలో మాత్రం ఆయన సీనియర్ సిటిజన్ స్టేటస్ బాగా పని కొచ్చేది. ఎవరో పోలీసువాళ్ళ సంఘం చచ్చి పోయిన పోలీసువాళ్ళ పిల్లల కాలేజీకి విరాళాలడిగిన వారు, ఎప్పుడో నలబై ఏళ్ళ క్రితం చదువుకున్న యూనివర్సిటీ అలమ్నై వాళ్ళు విరాళాలికి ఫోను చేస్తే నా జవాబు తణుక్కోకుండా "మేము రిటైర్ అయిన వృద్ధ దంపతులం, ఫిక్స్ డ్ ఇన్ కమ్లో ఉన్న వాళ్ళమి అనేసరికి, వాళ్ళు 'సారీ' అని క్షమాపణ పేడుకొనేవారు. ప్రపంచం లో ఇంతమందికి మా ఆయన వయస్సు, రిటైరుమెంటు ఉద్దేశం గురించి తెలిసిన తరువాత, బంధుమిత్రులతో చెప్పకపోతే బాగుం టుందా? అందుచేత అందరికీ చెప్పాను. మా ఆయన 'సటేటికల్

ీవు' తీసుకుంటున్నారు, దాని తరువాత రిటైర్ అవుదామ నుకుంటున్నారు, అని. ఆయన కూడా ీవు తదనంతరం రిటైర్ అవవచ్చునని వాళ్ళ డిపార్టుమెంటు చైర్మన్కే కూడా చెప్పారు.

ఇంక చూసుకోండీ. వాళ్ళ డిపార్టుమెంటులో జూనియర్ ప్రొఫెసర్లు ఇతని ఆఫీసు స్థలం ఎవరు తీసుకుంటారా అని తగువు లు. ఇండియా నుంచి టెలిఫోనులు. "మీ అమెరికాలో రిటైర్మెంటు వయస్సు లేదు గదా? ఎందుకు రిటైర్ అవుతున్నావు అని. రిటైర్ అవుతున్నావు గదా, ఆరోగ్యం బాగుందా అని మరికొంతమంది. మీ రిటైర్మెంటు ప్రోజెక్ట్స్ ఏమిటి అని మరికొందరూ.

ఆరు సెలలు గబగబా తిరిగిపోయాయి. అతని 'సబాటికల్ లీవు' ప్రారంభమయింది. డిపార్టుమెంటు గుమ్మంలో కాలుపెట్టనని అతను శపధం చేశారు కదా. ఒకటి, రెండు, మూడూ, ఎనిమిది వారాలు అయాయి. మొదట్లో చాలా బాగుంది. ఆరు గంటలకి ప్రొద్దుసే లేవక్కరలేదు, స్టూడెంటు పేపర్లు గ్రేడ్ చేయక్కరలేదు, కావలసినంత సేపు టీ.వి., మూవీలు చూడవచ్చును, బుద్ధి పుట్టి నప్పుడు పాపింగీకి పెళ్ళవచ్చును. రిటైర్డు జీవితం ఒక పూల బాటలాగ (క)అనిపించింది..

అంతే రెండు నెలలపాటు చాలా బాగుంది కానీ, మూడో నెల నుంచి బోరు కొట్టింది. పాపింగీకి ఎప్పుడు పెళ్ళడానికి తీరు బడే గానీ, మా ముసలి వాళ్ళకి ఏమి పాపు చేయాలి? ఉన్నపే అందరికీ ఇచ్చేస్తున్నాం. పార్టీలకీ పేరంటాలకీ పెళ్ళడానికి సిద్ధమే కానీ ఎవరైనా పిలవాలి గదా? 'ఏక్ డేస్'లో అందరికీ ఆఫీసులూ, 'ఏకెండ్'లో వాళ్ళ స్వంత పనులలో ఎవరికి ఫోన్ చేసినా 'ఆన్సరింగ్ మెషిన్లు' తప్ప మనిషి మాట వినిపించలేదు.

నలమై ఏళ్ళపాటు, అతనికి డబ్బులు ఇచ్చి ఆయన చెప్పే ఫిలాసఫీ పాఠాలు అందరూ వినేవారు. ఇప్పుడు ఉట్టినే చెప్తానంటే అందరూ పారిపోతున్నారు. నడిచే కాలూ, వాగే నోరూ ఉట్టినే ఉంటాయా? నేను ఇంట్లో ఉన్నాను గదా. ఆ స్టూడెంట్లుకి చెప్పవలి సిన పాఠాలు నాకు చెప్పడం ప్రారంభించారు.

పైవాళ్ళయితే తప్పించుకొని తిరుగుతారు గానీ, సేను ఎ క్కడికి పెళ్ళగలను చెప్పండి. అతను ఉద్యోగం చేసేటప్పుడు ఉద యం ఎనిమిది గంటలు అవకుండా ఏదో 'సీరియల్' తిని, సేను ఏది లంచ్కి ఇస్తే అదే పట్టుకెళ్ళి, సాయంత్రం ఇంటికి వచ్చిన తరు

SUMA FOODS

Teluguvaari Abhimaana Ruchi

Quality, Taste and Service

Ganesh Murti

Snacks & Sweets by mail

For all your festival needs Bobbatlu, Khaja, Kajjikaya Mixture, Burelu and more

> We ship anywhere in the world

Fine Indian catering (Veg/Non-veg) Event planning & management Welcome packs & Gift packs On-site preparation for Weddings, Munj and other large events

1184 Cozzens Lane, North Brunswick, NJ 08902

(732) 940-1300

sumafoods.com

Asalatha "Asha" Vikuntam

Realtor Associate

Community Expert

2005 Member of Mercer County Board of Realtors

Cranbury Resident since 1999

Marketing Specialist

Abrams, Hutchinson & Associates

10 Schalks Crossing Road Plainsboro, NJ 08536 609-750-7300

Cell Phone 732-470-4717

వాత రొట్టెల్లో కూర బాగుందా అంటే, లంచికి ఏమితిన్నానో జ్ఞాపకం లేదనే వారు. ఇంట్లో ఉండబట్టి కాబోలు, 'ట్రేక్ ఫాస్టుకి' ఇడ్డీ చేస్తా వా-దోసె చేస్తావా అని అడగడం మామూలు అయింది అతనికి. ఇంక ట్రేక్ఫాస్టు అవకుండా 'లంచి'కి ఏమిటనీ, వంకాయి ఆవకూర పెట్టి చేస్తావా, పేపడం చేస్తావా అనీ. ఆయనకి కావలసినట్టుగా చేస్తే, ఉప్పు తక్కువయిందనో కారం ఎక్కువయిందనో, కొత్తిమీర పేయలేదనో రోజు ఒకే సణుగుడు, గొణుగుడూ, ఇంక లంచి ప్రారం భించకుండానే, డిన్నరు ప్లాను ఏమిటని ప్రశ్న. ఏ రోజుకి ఆ రోజు నా వంటకి ఏ వంక పెడతారో అని నాకు దినదిన గండం అయికూర్చుంది.

ఆయన రిటైరు అయిపోతున్నారు, ఇప్పుడు ఇంట్లోనే ఉంటున్నారు అన్న సంగతి అందరికీ తెలిసింది గదా. ఒక రోజు అతను హాస్పిటల్కి 'చెక్ అప్'కి పెళ్తే అతని ఫ్రెండ్స్ అందరూ "రాప్, రిటైరు అవుతున్నావని విన్నాం. ఇక్కడ మాకు చాలామంది వాలాంటీర్లు కావాలి. వచ్చేయి అన్నారు. తెలుగు సంఘం. ఉగాది పండుగ పేడుకలకి పెళ్తే మీరు రిటైర్ అవుతున్నారు గదా, మా సంఘానికి ప్రెసిడెంటు అవండి అన్నారు. మరొకాయన కనిపించి మన టెంపిల్లో మూడో పూజారి లేడు. మీకు మంత్రం, తంత్రం, తెలుసును గదా, ఇక్కడ రెండు మూడు రోజులు పనిచేయండి దైవసేవ అనుకొని అన్నారు అతను. టుపీకేశ్ నుంచి అతని గురువు, ఒక స్వాములారు, ఇక్కడికి వచ్చి ఉండిపో. మాకు ప్రోజెక్ట్లలు చాలా ఉన్నాయి. నీలాంటి వారు కావాలీ అని ఉత్తరం రాశారు.

ఇంక, మా బ్రహ్మచారి సుపుత్రుడు న్యూయార్కు నుంచి వారానికి ఒకసారైనా, అంటాడు గదా, నాన్న రిటైరు అయిపోతు న్నారు గదా. మీరు ఇద్దరూ ఇక్కడికి వచ్చేయండి. నా ఇల్లు చూసుకుంటూ, వంటా-పెంటా నాకు చేసిపెట్టవచ్చును, అని. ఇంక మా ఏడేళ్ళ మనువరాలి దగ్గర నుంచి ఉత్తరం తాత గారికి: "Thatha, mom tells you are RETARDED.(Retirement కి వచ్చిన స్పెల్లింగు పాట్లు.) Come stay with us, help with our home work, take us to school" ఇంక మా ఊరులో అయితే ప్రతి ఇండియన్ స్టూడెంటూ "మాష్టారు, ఎయిర్ఏోర్టుకి రైడు కావా లనో, గ్రోసరీలకి తీసుకు పెళ్ళమనో టెలిఫోనులు. అప్పుడు అతనికి

జ్ఞానోదయ మయింది. ఉద్యోగం చెయ్యనివాడికి అన్నీ ఉద్యోగాలే అని. ఉద్యోగంలో ఉన్నవాడయితే "అబ్బా పనితో చచ్చిపోతున్నా అంటే అందరూ సానుభూతి చూపిస్తారు." రిటైరు అయిన వాడే చాలా బిజీగా ఉన్నానంటే ఎవరూ నమ్మరు. పనీలేదూ, తీరుబడి లేదూ అంటే అర్దం ఇప్పుడు తెలిసింది.

నలబై ఏళ్ళ క్రితం సేను ఎం.ఎస్. అమెరికాలో చేసినా, పిల్లల పెంపకం వాటితో సేను ఎప్పుడూ ఫుల్టబ్రెమ్" ఉద్యోగం చేయ లేదు. ఒక రోజు సోఫాలో సేనూ, ఆయనా భ్రమరాంభ-మల్లికార్జునుడు లాగ కూర్చొని టీ.వి. చూస్తూంటే నాకు ఆలోచన వచ్చింది. సేను ఫుల్టబైం ఉద్యోగం చేస్తే ఎలాగుంటుందని. మెల్లగా భయపడుతూ మా ఆయనతో అన్నాను. "మీరు ఇంట్లోనే ఉంటు న్నారు గదా, సేనెప్పుడూ ఫుల్టబైం జాబ్ చేయలేదు గదా. చేస్తే ఎలాగుంటుంది అని. పెంటనే అతను "అలాగే" అనేసరికి ఆశ్చర్యపోయాను. తరువాత నాకు అర్థమయింది మా ఇద్దరి మధ్యా కొంచెం "స్పేస్" కావాలని – "టూ క్లోజ్ ఫర్ కంఫర్లు".

ఆయన 'సరే' అనేసరికి, ఎక్కడ లేని ఉత్సాహంతో మా చిన్న ఊరులో ఉన్న రెండో, మూడో డిపార్టుమెంటు స్టోర్లకి ఉద్యోగా స్వేషణకి పెళ్ళాను. నన్ను చూసేసరికి, నా 'రెస్యూమే' కూడా చూడకుండా మా దగ్గర రిటైర్డు మనుషులకి ఉద్యోగాలు లేవ న్నారు. అబ్బే నేను రిటైరు అవలేదు అన్నాను. అలాగయితే, ఉద్యోగాలు చేస్తున్న వాళ్ళకి ఏకెండు జాట్లు అసలు లేవన్నారు. లేదండీ, నేను చూస్తున్నది మొదటి జాటే, రెండవది కాదన్నాను.

అలాగా అని, మీ వయస్సు చూస్తూ ఉంటే మీరు రిటైర్డు అయిన ఆవిడలాగున్నారు అన్నారు. లేదండీ, సేను రిటైరు అవ డానికి ఎప్పుడైనా ఉద్యోగం చేస్తేనే గదా? నాలాంటి దానికి రిటైరు మెంటు ప్రశ్న లేదు అన్నాను నవ్వుతూ. అంతే కదండీ, పెళ్ళిచేసు కుంటేనే కదా విధవ అవడానికి. పెళ్ళిచేసుకోని వాళ్ళకి పైధవ్యం లేదుగా. నేను సాయంత్రం ఇంటికి వచ్చిన పెంటనే, నా ముఖం చూసి మా ఆయన అన్నారు నీకు ఉద్యోగం ఎవరూ ఇచ్చినట్టు లేదే అని. వాళ్ళకి రిటైర్డు మనుషులకి ఉద్యోగాలు లేవుట. మీరు ఇంకా రిటైరు అవుదామా, వద్దా అని ఆలోచిస్తున్నారు. సేన మిమ్మల్ని పెళ్ళి చేసుకొన్న రోజే రిటైర్ అయిపోయాను అన్నాను కోపంగా.అతను పెంటనే నిన్ను పెళ్ళి చేసుకొన్న మర్నాటినుండీ

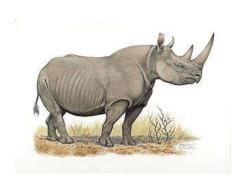
మరీ కష్టపడి ఉద్యోగం చేస్తున్నాను. నాకు రిటైరుమెంటు అంటే ఏమిటో తెలియదు, నీకు ఉద్యోగమేమిటో తెలియదు. ఎవరికి అల వాటు అయిన పనులు వారే చేసుకుంటే మంచిది. ఈ శెలవుల అనంతరం సేను ఉద్యోగంలో జాయిన్ అయి నా రిటైర్మెంటు ఉద్దేశం ఉపసంహరించుకంటాను అన్నారు. అమ్మయ్యా అని ఒక దీర్ఘశ్వాస తీసుకున్నాను. (ATA 2000 సౌజన్యంతో)

Freedom for Black Rhinos

Karunya Chittamuri, 5th Grade

It all started in Northern Africa in my beautiful home. It was a hot and sunny day. All my friends were playing outs-ide. Sorry, I forgot to introduce myself.

My name is Tango and I am a Rhino. My friends call me Tang. I love the big green large land that I call 'Home'. I have two horns and I use them to protect me and my family. I have a grey body and big black eyes.

By the way, did you know that I could jump rope?
But when I do it, the ground shakes so loud and sometimes the rope

breaks too! My friends' names are Martin, Jake, Kevin, and Bob. They are very respectful and nice friends. Every morning I play with them for at least two hours.

Now let me continue my story. Today I wanted to play with my friends and enjoy the warm weather. So, I ran outside to my friends and asked, "Can I play with you guys?" They said sure. As I was playing with my friends I saw some creatures with sharp pointed tools and brown clothes. They were coming towards me and my friends on a large green thing. I ran home so fast my legs were aching. When I got home I tensely told my mom about what me and my friends saw. She said,

"Sound the alarm! They are called HUNTERS! Hunters are evil and always try to kill us. When they come we need to do a hunter drill".

Once I alerted my friends, all the rhinos started running towards the hideout. We all got inside. But the hunters were coming closer and closer to us. They had fierce looking faces. Unfortunately they saw me and shot an arrow right in my head. I couldn't bear the pain and fell down on the ground. I could only see black and I was only thinking about my family and friends. Then I couldn't see anything anymore.

After six months I was in a large glass cagewith all this fake gr-ass and a fake background. I was confused. Everything looked like a great illusion. "Where

am I? What am I doing here?" So many questions popped into my brain.

Very soon I noticed that those creatures who came

to my land to hunt actually were not hunters but were explorers. They were from the American Museum of Natural History in New York City. Then I came to know that they made me a specimen of a Black Rhino in one of the dioramas in the "Hall of African Mammals". Now I

feel like they made me freeze forever while I was playing 'freeze tag'. Every day hundreds of people come to this famous museum to see other animals such as as cheetahs, gorillas, penguins, eagles. In this building there are extinct animals like dinosaurs and many animals like rhinos that are not extinct.

Suddenly some kids started banging on the glass of the cage I was in. They were as small as groundhogs. They took pictures with me as if they are in front of Statue of Liberty. These kids probably think that

Karunya is a 5th grade student and lives in North Brunswick, NJ. Karunya loves reading and writing stories.

I was standing there still doing nothing. These days my real job is to try to give these people a message that they should not make us get extinct. I actually enjoy my job these days. The kids give me company during the day. At nights I see many other animals I have never seen before in my life and make friends with them.

Please help us not be an endangered animal anymore. I always try my best to make them understand. This message goes to you too. Please don't hurt my friends and my family of Black Rhinos. I want my rhinos to have freedom!

People like President Roose-velt did their part to save our species. All of you please do your part as well. Will there be a happily ever after for us?

This service is absolutely free!!!

Single site to Post & get information on local musical events in US, Canada & India.

- Organizers Publish your events and get visibility. Registration & login required
- . Music Lovers Attend and enjoy the music. No login or registration required.
- Artists Engage & Plan

http://www.kucheri.com/

Destiny

Sarayu Chimalapati 6th Grade

When all the blood comes out the big flood of darkness will sprout

As the eyes of me cease to exist you have to do it, see you can't resist

As my friend's tears drop on my shirt down I go clear inside the dirt

I will stay down here untill the world spell THE END this is not fear its the next adventure, my friend

Sarayu is a 6th grade student. She lives with her parents and brother in Newton, PA. She loves to read and to write poetry.

ROSE IS RED, LOVE IS APAR RED

Lakshman Bulusu, Princeton NJ

Rose is red Love is apar red One Rose at last Arose our love at last

> Rose is red Love is apar red At last one Rose Put is in love-ly pose

Rose is red Love is apar red No matter where we are made We are each other's love arcade

> Rose is red Love is apar red Our love's a rainbow bridging earth and heaven That ties us across the seas seven

Rose is red Love is apar red Our love is pure nectarine Like essence of Rose on vine

అంత డబ్బు ఎల్లా సంపాదించాలి?

అప్పారావు తన ప్రెండ్ సుబ్బారావు తో ఇల్లా అన్నాడు.

"ఒరే సుబ్బూ నా భార్యకి రెండు ల.క.లు, పిల్లలిద్దరికి చెరో నాలుగు ల.క.లూ చెందాలని వీలునామా వ్రాసాను.

"మరింక విచారం దేనికి?

"అంత డబ్బు ఎలా సంపాదించాలని" అని తల పట్టుకున్నాడు.

మీరు కనిపెట్టారా?

ఒక రైల్డోని అన్-రిజర్వుడు కంపార్ట్ మెంట్ ప్రయాణికులతో కిట కిట లాడుతోంది.

"కిళ్ళీ ఉసయ్యడానికి కూడా కదిలే వీల్లేకండా వుంది." మొహం పెనక్కి తిప్పి తన పెనక నించున్న ప్రయాణికుడితో అన్నాడు గోవిందు.

"మీ ముందున్న వాడి వెనక జేలులో ఉసేయండి ", చిన్న గొంతుకతో సలహా ఇచ్చాడు ఆయన.

"ఆయనకి తెలిస్తే ..." కిళ్ళీ తుంపర్లు కింద పడకుండా అన్నాడు గోవిందు.

"తెలీదు - సేను ఉసింది మీకు తెలిసిందా ?" అని అడిగాడు ఆ ప్రయాణికుడు.

"ఆ... " గోవిందు నోరావలించాడు.

వైట్రేషన్ మోడ్

ఉదయం నుండి గుర్నాధం చెలి జ్వరంతో వెణుకుతూ పడుకుని వున్నాడు. ఎంతకూ జ్వరం తగ్గక పోయేసరికి చెవిలో ఇయర్-ఫోన్స్ పెట్టుకుని ఇంగ్లీష్ మ్యూజిక్ వింటున్న సుపుత్రుడు రత్నా కరాన్ని దగ్గరకి పిలిచి మాట్లాడలేక సైగలతో డాక్టర్ కు కటురు చెయ్యమని చెప్పాడు. ఎంటనే తన దగ్గరున్న సెల్ నుంచి డాక్టర్ కి ఫోన్ చేసాడు రత్సం.

"డాక్టర్ గారూ! మా నాన్న గారు మిమ్మల్స్ వెంటనే రమ్మన్నారు"

"ఏం జరిగింది?"

"తెలియదండి ... ఉదయం నుండి ఆయన వైబ్రేషన్ మోడ్ లో వున్నారు." చెప్పి కట్ చేసాడు.

పూర్ణయ్యని బావగాడంటారు అందరూ. బావగాడు లేకపోతే సరదా లేదు, సంబరమూ లేదు. పెళ్ళిగాని, పేరంటంగాని వంట హంగంతా బావగాడే. వంట వాళ్ళని కూర్చోని చ్చేవాడు కాదు. నించోనిచ్చేవాడు కాదు. పరుగులు పెట్టించేవాడు. ఇక తినేవాళ్ళకి భోజనంమీద తప్ప పేరేధ్యాస రానిచ్చేవాడు కాదు.

ఒకసారి వనసంతర్పణ పెట్టుకున్నారు. జనం అంతా మామిడితోపులో చేరారు. చాపలు పరిచి పిచ్చాపాటి మాట్లాడుకు సేవారు కొందరు. పీకాటలో మునిగినవారు మరికొందరు. గాడిపొ య్య తవ్వించాడో లేదో బావగాడు జనం మధ్యకు పరుగెత్తు కొచ్చాడు. "అందరూ వినండర్రా" అని పెద్దగా గావుకేక పెట్టి మాట లు మానిపించాడు. పీకాట మూయించాడు.

"వంటకాలు ఇలాచేయిస్తున్నాను" అంటూ లిస్టు చదివాడు.

"వంకాయ మెంతికారం పెట్టినకూర"

"అరటికాయ నిమ్మకాయ పిండిన కూర"

"పెసరపప్పుతో చుక్కకూర"

"వాక్కాయ కొబ్బరి పచ్చడి"

"ఏొట్లకాయ పెరుగుపచ్చడి"

"అల్లం, ధనియాల చారు"

"మసాలా పప్పుచారు"

"అయ్యా, జీడిపప్పు, పచ్చ కర్పూరాలతో పాయసం"

"మామిడి కోరుతో పులిహార"

"గుమ్మడి వడియాలు, వూర మిరపకాయలు"

అందరికీ సమ్మతమేనా?" అని అరిచాడు.

సమ్మతమేమిటి నా మొహం-అప్పటికప్పుడు అందరి నోళ్ళ లో నీరూరించి, ఇంకా వంటలు కాకముందే భోజనం మీద అందరికీ మమకారం పెంచాడు. జిహ్వ గిలగిలలాడుతుండగా అందరి కడు పుల్లో ఆకలి అగ్నిలా లేచింది. అంతటితో ఆగాడు కాదు బావగా డు. మరో అరగంటలో వంకాయలు కడిగించి బుట్టల్లో వేయించి అందరి దగ్గరకూ ప్రదర్శనకు పట్టుకొచ్చాడు. "చూశారా! లేత వంకాయలు ... నవనవలాడుతున్నాయి ... మెంతికారంపెట్టి మరీ వండిస్తున్నాను ... దగ్గరుండి కోయించుకు వచ్చాను ..." అని అందరకూ చూపించి వెళ్ళి పోయాడు. ఆ తరువాత జనానికి వేరే ఆలోచనలు పోయేవికావు. వంకాయ గురించే చర్చలు. వంకాయ ఎన్ని రకాలుగా కూరలు చెయ్యెచ్చో?

కాయకాయ పళంగా వండితే రుదా? తరిగి వండితే రుదా? అసలు రుచి వంకాయలో వుందా? వంకాయ తోడిమలో వుందా? ఇలా చర్చలు సాగాయి.

మరో అరగంటకి ...

నిగనిగలాడే వాక్కాయలబుట్టతో, లేత చుక్కకూర మోపు తో వచ్చి అందర్నీ పలకరించాడు. "వాక్కాయ దివ్యమైన పులుపు చూడండి" అని తలా ఓ కాయ పంచాడు.

"చుక్కకూర కందిపప్పుతో కంటే పెసరపప్పుతో మహ చక్కగా మేళవిస్తుంది" అని అందరికీ మళ్ళీ జ్ఞాపకం చేసాడు. మళ్ళీ జనం అంతా వంటకబుర్లలో పడేవారు. బావగాడు ఇలా ప్రద రృనలిస్తుంటే ఆకలి రెపరెప పెరుగుతోంది.

ఇక అక్కడ గాడిపొయ్యి దగ్గర వంటవాళ్ళని పరుగులు తీయుస్తున్నాడు. పాయసంలో ఎత్తుకు ఎత్తు జీడిపప్పు పెయ్యమ ని పురమాయిస్తున్నాడు.

ఓ పక్క పులిహోర తిరగమాత పెయ్యగానే రయ్యిన జనం దగ్గరకు పరుగెత్తుకు వొచ్చి "ఆ వాసన చూసారా పులిహోర తిరగ మోత...సన్నబియ్యంతో చేయిస్తున్నాను" అని మళ్ళీ మాయమ య్యేవాడు.

మళ్ళీ జనానికి ఆకలి ఉప్పెత్తున లేచింది. ఆకలి నిలుపె త్తయింది. తాటిప్రమాణమైంది. శరీరం అంతా ఆకలే అయి కూ ర్చుంది. జనం అంతా ఎప్పుడు వడ్డిస్తారా అని ఆవురావురుమం టున్నారు. ఎట్టకేలకు గంట కొట్టాడు బావగాడు. "లేత అరిటాకులు శుభ్రంగా కడుక్కోండి" అని వరుసల మధ్య కొచ్చి హెచ్చరించాడు."సుబ్బయ్యన్నకు ఒక ఆకు పేస్తాపేం? రెండు ఆకు లు కలిపి పేయించు" అంటున్నాడు. వడ్డనలు మొదల య్యాయి. సేతి జారీ పుచ్చుకుని పేరు పేరునా అందర్నీ అడిగి వడ్డిస్తు

Livingston Pediatrics

You are our top priority!

American Academy of Pediatrics

About Us . . . We handle the health care needs of infants, children and adolescents. Prenatal counseling is also available.

We will do our best to see that your child's health needs are served appropriately and quickly. Our practice has an experienced staff available to answer your questions.

Full modern office with electronic medical records.

Dr. Ramalakshmi Yeramilli, MD Member of the AAP, Board Certified in Pediatrics□ Robert Wood Johnson University Hospital St. Peters University Hospital, New Brunswick

www.livingstonpediatrics.com

New Patients Welcome!

We handle the health care needs of infants, children and adolescents.

732-246-7171

345 Livingston Ave. New Brunswick, NJ 08901 Fax: 732-246-8974 Habla español, Hindi, Telugu

> Office hours: Monday - Saturday Evening appts. available By appointment only

Accepting Most Insurances

CELEBRATING OUR 100댓 ANNIVERSARY

WEIDEL REAL ESTATE

THE WAY HOME | SINCE 1915

Enhancing our clients experience through exceptional service, open communication, and expert marketing knowledge has been a Weidel tradition since 1915. I am proud to carry on this tradition by providing my clients with experience, dedication, professional knowledge and personal attention. Please contact me for all your Real Estate needs. Buying or selling a home is one of the most important decisions you make in your life. You need a knowledgeable and trustworthy Realtor for that job. You can trust me with that. I have a proven track record of helping my clients achieve their goals and can make your real estate transaction smooth, easy and stress free and a pleasant experience.

Member, National Association of Realtors.

Member, New Jersey Association of Realtors.

Member, Mercer County Association of Realtors.

Member, TREND, multiple listings

At the Courtyard | 190 Nassau St | Princeton, NJ 08540

Prema Pinninti Realtor / Sales Associate

O: 609-921-2700

C: 908-938-4971 ppinninti@weidel.com

WEIDEL.COM

న్నాడు. "వంకాయ వదిలేయకూడదు. నిమ్మకాయ పిండిన అర టికాయ కూరలో కరిపేపాకు రుచి తమకు తెలియనిది కాదు" అంటూ మళ్ళీ కూర వడ్డింపించి ఆకలి పెంచుతున్నాడు. జనం ఆబగా తింటున్నారు.

"చుక్కకూర పప్పులో వూరమిరపకాయలు మీళాయించండి" "పప్పుచారులో గుమ్మడి వడియాలు కలిపి చూడండి" వాక్కాయ పచ్చడిలో పెరుగుపచ్చడి నంజుకోవచ్చు.తప్పు లేదు." "ఇంకా విస్తట్లో మిగిల్చావేం. పూర్తిచేసి పాయసానికి కాళీగా వుంచుకో......"

"అప్పుడే మంచినీళ్ళు తాగెయ్యకు. మీగడ పెరుగుంది----" ఇలా ఎగసన తోస్తుంటే ఎవరాగగలరు?

జనం కలబడి భోంచేశారు. జన్మలో ఇంత దివ్యమైనవంట ఎరగమన్నారు. విస్తళ్ళ ముందు నుంచి పైకి లేవడమే కష్టమైంది. అందరికీ తాంబూలాలు ఇచ్చిన తరువాత వంటవాళ్ళని కూర్చోబె ట్లాడు బావగాడు.

"కష్టపడి వండారు తినకపోతే ఎలా?" అని కొసరి కొసరి వడ్డించాడు. వాళ్ళ భోజనాలు కూడా అయిన తరువాత అందరి కంటే ఆఖరున గాడిపొయ్యి పక్కన ఓ చిన్న ఆకు వేసుకుని తను కూర్చున్నాడు.

అప్పటికి కూరలు మిగల్లేదు.

ఓ గంటె పప్పు, కాస్తంత పచ్చడి, గుప్పెడు పులిహోర మిగిలితే అపే వడ్డింపించుకుని వంటరుచిని మళ్ళీ మళ్ళీ మెచ్చుకుంటూ అందరి భోజనం తనే చేస్తున్నాను అన్నంత హాయిగా భోంచేసాడు. తనకేం మిగల్లేదనే బాధలేదు. నలుగురూ హాయిగా, తృప్తిగా తిన్నారనే సంతోషమే ఆ బావగాడి తాంబూలపు పెదాలపైని చిరు నవ్పు.

మాండూక్యం

శ్రీ చిట్టా దామోదర శాస్త్రి , తిరుపతి (ఇండియా)

మానవుడు తాను సర్వజ్ఞుడ ననుకొంటాడు. సర్వశక్తిమం తుడ ననుకొంటాడు. వాస్తవానికి పక్షులకు మృగాలకు ఉన్న నిజాయితీ మానవున కున్నాయంటే సందేహమే. చీమలు వానా కాలానికి సరిపడే ఆహారమే నిలువ చేస్తాయి. నక్కలు కనీసం తోటి నక్కల ఎడసైనాజాలీ చూపిస్తాయి. మరి మనుష్కుడో?

పాతకాలంలో ఋష్యేశ్రామాలలో సహజవైరులైన జంతు వులు కఠిసి మెఠిసి జీవించాయంటే నమ్మలేం గాని ఆవు పంది పిల్లకు పాఠిచ్చిందంటే ప్రశ్నిస్తాం. కంటికి కనిపిస్తేగాని నమ్మం అంటాం గాని, అణువే కనిపించదే! అణుభావం మాట చెప్పాలా? నేటి మన శాస్త్రజ్ఞుల మొదటి లక్షణం పేదాలలో లేదని డంకా బజా యించటం. ప్రతీదాన్నీ క్షుణ్ణంగా విమర్శించిగాని ఉన్నది నమ్మనంటావే. అల్లాగే విమర్శించి గదా లేదనాలి.

జ్యోతిష్యం శాస్త్రమేకాదనే వాళ్ళు దానియందు విశ్వాస ముంచి నేర్చుకొని అది యథార్ధం కాదని నిరూపించి మరీ అనాలి! రష్యాలోని రాకెట్లు ఇన్సిగంటల ఇన్సినిమిషాల ఇన్సి సెకన్ల కుపంపాలని నిర్ణయిస్తారు గదా! జ్యోతిషం శాస్త్రమే కాదనే పెద్దలు ఆ రహస్యమేమిటో ఆలోచించాలి.

జ్యోతిష్కులు చెప్పిన ఫలితాలు తప్పటానికి కారణా లేమిటి? ఇందులో వున్న గణితభాగం క్లిష్టమైనది. ఆ లెక్కలు తప్పితే ఫలితాలు ఊహించటంలో కొంత తప్పే అవకాశం ఉంది. ప్రతివాడికి భవిష్యత్తు తెలుసుకోవాలని ఉంటుంది. కాబట్టి జనాల్ని దోచుకోవచ్చు ననుకొంటే వాళ్ళు శాస్త్రజ్ఞులు కారు. అది శాస్త్రమూ కాదు. వాతావరణ సూచనల్ని నేడు రాడారు ఆధారంగా గ్రహించి పేస్తున్నారు. ప్రాచీనకాలంలో వీటిసెట్లా గుర్తించేవారో? వాన ఎక్కడ కురుస్తున్నా మట్టి వాసన బట్టి చెప్పగలం. కానీ పశువు ఇంకా ముందే గుర్తించి మేతమాని జేమంగా స్పస్థలం చేరుతుంది. లేదా వానపడని దిక్కుకి పోతుంది. పిల్లీ అగ్ని ప్రమాదం జరగకముందే తెలుసుకోగలదు. అందుకే ఓడల మీద పిల్లీని పెంచేవారు. దానికి ఆరవ ఇంద్రియ జ్ఞానం ఉందని శాస్త్రజ్ఞులు నిర్ణయించారు. నేడు భూకంపం రాకను జపాన్ లోఒక రకం చేపలు ఏంతో ముందుగా పంపీ సంకేతాలవల్ల తెలుసుకొంటారట! దివి సీమలో వచ్చిన ఉప్పె

నకు రెండు గంటల ముందే పక్షులు గుంపులు కట్టి ప్రవర్తించా యట!

ఈవిధంగా చేపలు, పక్షులు, మృగాలు ఎన్నో విషయా లలో మానవులకంటే మేలుగా కనిపిస్తాయి.

పూర్పం మగధ రాజ్యంలో వానలు పడక క్షామం ఏర్పడిం ది. ఆ రాజు చంద్రచూడుడు జ్యోతిషం మీద నమ్మకం గలవాడు. కనిపించిన జ్యోతిష్కుల నందరినీ వాన ఎప్పుడు కురుస్తుందని ప్రశ్నించేవాడు. వాన రాకడ ప్రాణం పోకడ తెలియదని సామెత. సామాన్యుని విషయమంతేగద! జ్యోతిష్కులు లెక్కలు కడుతు న్నారే గాని ఫలించటం లేదు. రాజ్యంలో ఉన్న జ్యోతిష్కులందరూ అయిపోయారు.

ప్రక్కనున్న చిన్నరాజ్యంలో మాఘుడసే జ్యోతిష్కుడు న్నాడు. అతనికి ఈ రాజాస్థానంపై కన్ను. తన జాతకం చూచుకొ న్నాడు. ఉద్యోగ ప్రాప్తితో పాటు కళ్యాణ ప్రాప్తి కూడా వుంది.

మంచి ముహూర్తంలో మాఘుడు బైలుదేరాడు. క్షామంతో కొట్టుమిట్టాడుతున్న మగధ రాజ్యం చేరాడు. ముందే రాజు పేసే ప్రశ్న తెలుసు కాబట్టి గుణించి చూశాడువర్షం కురుస్తుందని తేలిం ది. కానీ ఆకాశంలో చిన్న మబ్బైనా లేదు. ఇంతకూ ముందు గుణించిన వాళ్ళంతా ఇట్లాగే తప్పిఉంటారు. ఆలోచించాడు మా ఘుడు. ఏమి స్పురించలేదు.

అయినా రాజదర్శనం చేశాడు మాఘుడు. చంద్రచూడ మహారాజు వర్షం ఎప్పుడు వస్తుందని ప్రశ్నించాడు. మాఘుడా లోలచించలేదు. రెండు రోజుల వ్యవధి కావాలన్నాడు. రాజు సరే అన్నాడు. నగరమంతా తిరిగి తిరిగి చుట్టూ ఉన్న పల్లెలకు పెళ్ళాడు మాఘుడు. ఒక రోజు గడిచిపోయింది. ఇంకా తిరుగుతూ ఉన్నాడు. రెండోరోజు సూర్యుడస్తమిస్తున్నాడు. పక్షులు గూళ్ళకు చేరుతున్నాయి. ఆవుల్నీ మలేస్తున్న ఓ ముదుసలీ "ఓసి, నాగీ, రాయే!" అని పిలుస్తున్నా రెండో పిలుపు నందుకొంది నాగి, దేన్నో పరీక్షగా చూస్తూ. "ఓ, అయ్యోయే! రేత్రికి కుండపో తవుద్ది. గూడెం లో గంగ పొంగుతాది. మనమంతా గట్టెక్కు దారి" అన్నది నాగి తండ్రితో. దూరాన మాఘుడున్నాడు. నాగి మాటలు విని ఆశ్చర్య పోయాడు. తన లెక్కకూడా ఆమాటే చెప్తూ ఉన్నా తానంటే జ్యోతి

ష్కుడు. లెక్కలు కట్టాడు. అదేమాట జానపదురాలు, అందులో గూడెంలో ఉండే బాలిక చెప్పడమా?

ఆ తండ్రి తన కూతురు దగ్గరకెళ్ళాడు. "అమ్మా! నాగీ! నీకు అవ్వపేరే పెట్టినాంగదే! అంత పెద్దవానొస్తదని ఎట్టన్నావ్ తర్లీ!" అడిగాడు తండ్రి ఆశ్చర్యపోయాడు.

"సత్తెమయ్యా! అవ్వ సెప్పిందే! ఓ పాలీ నువ్ పొరుగూరు పోనావు. అవ్వ ఇట్టనే సెప్పింది. అవ్వ సెప్పినట్టే ఆకాశానికి సిల్లీ పడ్డ దనుకో. పదేళ్లెంది. ఇప్పుడు జరిగినట్లుంది."

"అవ్వ ఏం సెప్పింది? ఎల్లా సెప్పింది? సిలక పలుకులు పలుకు తుండావే సిట్టీ!" సందేహించాడు తండ్రి.

లేదయ్యోయ్! ఆనాడు అవ్వ సూసే సెప్పింది. కప్పతల్లి పిల్లని మోసుకుపోతుండది. మట్టిలో పిచ్చుకలు పొరలాడు తుండ య్. అప్పుడవ్వ సెప్పినట్లే నేనిప్పుడు కళ్ళారా సూసీ సెప్తుండా!" అన్నది నాగక్క. ఆ తట్టు చూశాడు. ఔసే సిట్టీ! అవ్వ పేరెట్టి నందుకు అంతదానివని పించుకొన్సా వ్!"

దూరంగా ఉన్న మాఘుడికి అంతా వినిపించలేదు. కాని సారం తెలిసింది. తల తిరిగిపోయింది. తాను నగరవాసి; నాగరకు డు. రాజుతో నాగక్క చెప్పినమాటే చెప్పాడు. కుండపోత తప్పదు. ఇంతకూ ఆ నాగక్క వాన రాకడను ఎలా పసిగట్ట గలిగింది? మాఘుడు ఆ తండ్రి కూతుళ్ళను సమీపించాడు.

ఆ వేషాన్ని చూసే వాళ్ళు భయబ్రాంతులైనారు. 'దండా లు సాములూ! దండాలు! తమదారి కడ్డం నిర్చినం! చమించాలే!" అని మ్రొక్కారు. మాఘుడు వాళ్ళను చూచి జాలీ పడ్డాడు. మట్టి జీవులుగా బ్రతికేవాళ్ళు: చురుకుదనం ఏ కోశానా లేనివాళ్ళు. వాళ్ళ మొహాలు చూస్తే వీళ్ళకు ఆలోచనాశక్తి ఉందా అనిపిస్తుంది. అల్లాంటి వీళ్ళకు జ్యోతిషాని కందని వాన రాకడ కర తలామలకం కావడమా?

మాఘుడు అహంకారం దిగివచ్చినట్లు గుర్రం దిగాడు. సంజ వెలుగులో నాగాక్క మెరిసిపోతోంది. ఆ ముదుసలితో ఆమా టా ఈమాటా ఆడి, వానరాకడ దృశ్యం గురించి ప్రస్తావించాడు. "నాకవుపడదే! సేసేడ సూపేది?" అన్నాడు ముదుసలి. మాఘు డు పిల్లవంక చూశాడు. ఆమె వినయంతో కుంచించుకు పోతూంది. ఆ దృశ్యం చూపు అని మాఘుడడిగాడు. ఆమె సూచించిన దిక్కు

చూచాడే గాని చీకటిపడి నందువల్ల తాను స్వయంగా గ్రహించ లేక పోయాడు. ఇంతకూ వానరాకడ సూచించే ఆ తల్లి పిల్లల ప్రయాణం కాని, ఎవరివో మట్టి స్పానం గాని బోధపడలేదు.

అయినా ఇక క్షణమైనా నిలువ కూడదనుకొన్నాడు. మెరపులా గుర్రమెక్కాడు. ఆఘమేఘాలమీద రాజనగరు రాజ నగరు చేరాడు. పాపం! రాజు ఆ వార్త కోసమే మెడ మీద పచార్లు చేస్తున్నాడు. మాటి మాటికీ ఆకాశం వంక చూస్తున్నాడు. వార్త విన్న రాజు పొంగి పోయాడు. మళ్ళీ ఆకాశం వంక చూశాడు. కనీసం చిన్న మట్బైనా కనిపించలేదు. ఈలాగున ఎందరు జ్యోతి ష్కులు చెప్పలేదు. రాజు నిట్టూర్చాడు. కొత్త జ్యోతిష్కుని వంక చూశాడు. ఆ మోహంలో ఓ కోశానా సందేహం లేదు. వాన కురిసి పెలిసినంత నిబ్బరంగా ఉన్నాడు. మాఘుని మాట ప్రకారం వాన కురవడానికి మరి రెండు జాములు గడవాలి. అదెంత గనక!

ప్రతి ఘడియ విఘడియ విలువైనదే! రాజు ఆ రెండు జాములు విరూపాకాలయంలోనే ఉన్ననాడు. అభిపేకప్రియ శ్నివః అన్నారు పెద్దలు. రాజు స్వామికి సహస్ర ఘటాభిపేకం చేయించా డు. ఒకవంక భారత విరాట పర్వ ప్రవచనం నలభై రోజులుగా సాగు తూనే ఉంది. తన కులదైవ, తప్పక కరుణిస్తాడని అనుకున్నాడు. అవునని ఆకాశం జవాబిచ్చింది.

'ఆహా! మబ్బు పట్టింది' అనుకొంటూ రాజు దేవాలయం బైటికి వచ్చాడు. ఇంతవరకు తాను భగవంతుణ్ణభిషేకించాడు. కరు ణించిన గంగాధరుడు ఇప్పుడు బదులు తీర్చుకొంతున్నాడు.

తెల్లవారుతుందా అన్నంతగా వానకురిసింది. మేఘుణ్ణి తెచ్చిన మాఘుడి కోసం రాజు ఎదురు చూస్తున్నాడు. సంతోషం నడచి వస్తున్నట్లు వచ్చాడు మాఘుడు. రాజు మాఘుణ్ణి కౌగలిం చుకున్నాడు. 'ఏం కావాలీ బాబూ!' అడిగాడు రాజు.

ఆ రాజెంత ఉదారుడు! నగలీలేడా? నాణ్యాలీలేడా? దాస దాసిల్నీలేడా? ఏమిచ్చినా, ఎన్నిచ్చినా తనకు రాజు చేసిన ఈ సన్మానానికి సమానమౌతుందా? సీతావార్త విన్న రాముడు పొంగి నట్లు రాజు పొంగిపోయాడు. రాముడు హనుమంతుణ్ణి గౌరవిం చినట్లు రాజు తన్ను గౌరవించాడు. ఇంకా తాను రాజు నర్ధించ గలి గేదేముంది?

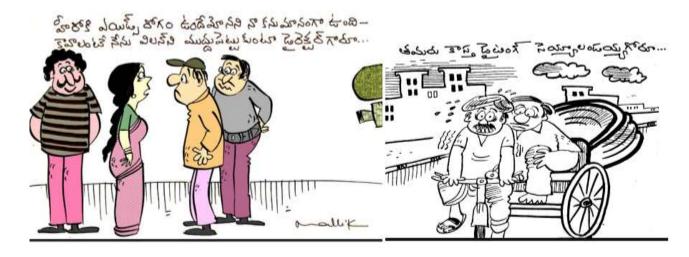
తనకీ గౌరవం జరగటానికి కారణం నాగక్క. తాను కష్ట పడి గుణించినదంతా ఒక చిన్న దృశ్యంలో గమనించ గలిగింది. తాను రాజు కీ వార్త చెప్పి ఏదో ఘన సన్మానం అందు కొందామను కొన్నాడు. ఆ నాగక్క ఏమి ఎదురు చూడలేదే?' ఆలోచనలో పడ్డాడు మాఘుడు.

'ఏమి సంకోచించకు బాబూ! ఇందరి ప్రాణాలు నీ మూలం గా నిలిచాయి. కోరుకో!' అన్నాడు రాజు. మాఘుడిక ఆలోచించ లేదు. ఓ రాజా! కోరిక అని కాదనకండి. కొండ దిగువన కుగ్రామం లోని నాగక్కతో నా వివాహం జరిపించండి.' అన్నాడు మాఘుడు.

వాన కురిసిన దానికన్నా ఆశ్చర్యపోయాడు రాజు. మంత్రి ని పంపి ఆ మట్టి జీవుల కుటుంబాన్ని పిలిపించాడు. రాణి పర్య పేక్షణలో నాగక్క నాగేశ్వరిగా మారిపోయింది.

విరూపాక దేవాలయంలో బాజాలు మ్రోగుతున్నాయి. స్వామి సమకుంలో నాగక్క తలవంచింది. తల్లి కప్పపిల్లల్ని మోస్తు న్నట్లు పిచ్చుకలు ఇసుకలో పోరలాడుతున్నట్లు మధురాతి మధుర భావాలూ మనసులో కదలాడగా నాగేశ్వరి తలవంచింది, తాళిబొట్టు కట్టడానికి వీలుగా.

(ఆంధ్రప్రభ సచీత్ర వారపత్రిక, సెప్టెంబరు 1984)

శ్రీ సాయి బ్రహ్మానందం గొర్తి

దాదాపు అరవైఏళ్ళనాటి సంగతి. ఢిల్లీ ఆలిండియా రేడి యో వారు సంగీత సమ్మేళన్ కచేరీలు ఏర్పాటు చేసారు. ఈ కచేరీలు ప్రజా సమకంలో జరిగేవి. వీటిని రికార్డ్ చేసి తరువాత రేడియోలో ప్రసారం చేసేవారు. 1950లో ఆ కచేరీకి ఓ ముప్పైఏళ్ళ మహిళని పాడమని పిలిచారు. ఆమె వర్దంతో కచేరీ ప్రారంభించి

గణేశ ప్రార్థన, ఆ తరువాత దేవగాంధారి రాగంలో 'సీతా వర సంగీత జ్ఞానము ధాత వ్రాయవలెరా' పాడడం మొదలు పెట్టారు. ఇంతలో ఒక చిన్న భూకంపం రావడంతో ప్రేక్షకులు భయంతో ఆ హాలు విడిచి బయటకు పారిపోయారు. జనం పె ళ్ళిపోవడం చూసి పక్క వాయిద్యకారులు కంగా రుపడ్డారు కానీ అలాగే భయపడుతూ వాయిం

శ్రీమతి డీ. కే. పట్టమ్మాళ్ 1919 - 2009

చారు. పక్క వాయిద్యకారుల పరిస్థితి కానీ, జనం హాహాకారాలు చేయడం, భయంతో పరుగులు తీయడం ఇపేమీ కళ్ళు మూసు కుని పాడడంలో నిమగ్నమయిపోయిన ఆవిడకి తెలియవు. భూ కంపం హడావిడి తగ్గాక ప్రేక్షకులు లోపలికి వచ్చారు. వారికి ఆశ్చర్యం కలిగించేలా ఆమె ఇంకా పాడుతూనే వుంది. పాట పూర్త య్యాక కళ్ళు తెరిచి చూస్తే ప్రేక్షకులందరూ లేచి నిలబడి కరతాళ ధ్వనులు చేయడం కనిపించింది. ఆ తరువాత పక్క వాయిద్యం వాయిస్తున్న ఓ వ్యక్తి అసలు విషయం చెప్పారు. ఆ కచేరీ చేసిన మహిళ డి.కె.పట్టమ్మాళ్. భూకంపం సంగతి ఆమెతో తరువాత ప్రస్తావించినప్పుడు, "భూకంపం వచ్చి నా ప్రాణం ఏోవాలని రా సుంటే అదెలాగూ జరుగుతుంది. ప్రాణమ్మీద తీపితో కచేరీ చెయ్య కుండా ఇచ్చిన మాట తప్పిందన్న అప్రతిష్ట నాకు చావు లాంటిదే. సేను సంగీతానికీ కట్టుబడున్నాను. అదే నా ఊపిరి" అన్సారామె. ఈ సంఘటన చెప్పింది ఆమె భర్త ఈశ్వరన్. ఆనాటి కచేరీకి సర్వే పల్లి రాధాకృష్ణన్ రావలసి ఉన్నా, ఎందుచేతనో రాలేకపోయారు. భూకంపం వచ్చినా కదలకుండా తన్మయత్వంతో ఆమె పాడడం గురించి తెలుసుకొని ఆ మర్నాడు ఆయనింట్లో మరో కచేరీ ఏర్పా టు చేయించుకున్నారు. ఆమె అసలు పేరు అలిమేలు. కానీ పదిమందికీ ఇంట్లో అందరూ పిలిచే ముద్దుపేరు పట్టమ్మ గానే తెలుసు. ఆచారాలకి వ్యతిరేకంగా, సాంప్రదాయలకీ భిన్నంగా పురుషులతో సమంగా కచేరీ చేసిన మొట్టమొదటి మహిళ ఆమె.

పిట్ట కొంచెం పాట ఘనం: పట్టమ్మాళ్ కాంచీపురంలో ఓ సాంప్రదా

య బ్రాహ్మణ కుటుంబంలో 1919లో జన్మించింది. తండ్రి కృష్ణస్వామి దీకితార్ సంగీత ప్రియుడు. తల్లి కాంతామణి కూడా సంగీత విద్వాంసురాలే అయినా పదిమంది ముందూ ఎప్పుడూ పాడలేదు. చిన్న ప్పటి నుండీ పట్టమ్మాళ్ మంచి గొంతుతో పాడేది. తండ్రి వద్ద రామ కర్ణామృతం, కృష్ణ శతకం వంటివి సేర్చుకుంది. శాస్త్రీయ సంగీత పాఠాలంటూ ప్రత్యేకం గా ఏమీ సేర్చుకోలేదు. పట్టమ్మాళ్ ఎనిమిదేళ్ళ

వయసులో ఉండగా తండ్రితో కలిసి కంచి కామకోటి పీఠాధిపతి పర మాచార్య నిర్వహించే నవరాత్రి ఉత్సవాలకి యశనూరు వెళ్ళింది. అప్పుడు ఆయన సమక్షంలో పాట పాడే అవకాశం పట్టమ్మాళ్కి వచ్చింది. ఆమె పాట విన్నాక నవరాత్రి తొమ్మిది రోజులూ పాడమ ని పరమాచార్య ఆమె తల్లి తండ్రులతో చెప్పడంతో ఒక్కరోజుకని వెళ్ళిన వారు ఆ ఉత్సవాలు పూర్తయ్యే వరకూ అక్కడే ఉండిపో యారు. అక్కడ పరమాచార్య ఆశీస్సులు పొంది కాంచీపురం వచ్చాక మరో చిన్న సంఘటన ఆమె సంగీతాన్ని ఓ మలుపు తిప్పింది.

సుమారు 1920 ప్రాంతాల్లో సి. సుబ్రమణ్య పిళ్ళై (ఈయ స్నే సైనా పిళ్ళై అని కూడా పిలిచేవారు) అనే ఆయన ఏటా కాంచీ పురంలో త్యాగరాజ సంగీత ఆరాధనోత్సవాలు చేసేవాడు. రాగంతానం-పల్లవి పాడడంలో సైనా పిళ్ళైకి అప్పట్లో చాలా పేరుండేది. ఆ సందర్భంగా ఆయన నిర్వహించిన సంగీత పోటీల్లో బైరవి రాగం లో రక బట్టరే కృతి పాడిన ఎనిమిదేళ్ళ పట్టమ్మాళ్కి మొదటి బహుమతి వచ్చింది. అతి చిన్న వయసులోనే ఎంతో మాధుర్యంగా పాడడం అందర్నీ ఆశ్చర్య పరిచింది. ఆ సందర్భంగానే కంద

స్వామి అనే ఒక పట్టు చీరల వ్యాపారి ఓ పెండి పతకాన్ని బహుక రించారు. ఇది చూసి పట్టమ్మాళ్కి తండ్రి తన స్నేహితుడైన ఒక తెలుగాయన వద్ద సంగీత శిక్షణ ఇప్పించాడు. ఆ తెలుగు మాస్టారు ద్వారా త్యాగరాజు, దీక్షితార్, శ్యామ శాస్త్రిల సంగీతమే కాకుండా, తెలుగు భాష కూడా నేర్చుకున్నారు. సాహిత్యం అర్థం తెలిసి పాడితే సంగీతానికి జీఎమొస్తుందని ఆయన పట్టమ్మాళ్కి తెలుగు భాష కూడా నేర్పించారని ఆమె తరచూ చెప్పేవారు. చిత్రమేంటంటే ఆ తెలుగు మాస్టారి పేరు మాత్రం ఎవరికీ తెలీదు. అందరికీ తెలు గు మాస్టారుగానే పరిచయం (ఆయన పేరు ఈశ్వరన్ గార్నీ, పట్ట మ్మాళ్ మనవరాలు గాయత్రి గారినీ అడిగినా తెలియలేదు). ఆ విధంగా తెలుగు మాస్టారి వద్ద చాలా కృతులూ,

విధంగా తెలుగు మాన్టార విద్ద చాలా కృతులూ, వర్ణాలూ సేర్చుకునే అవకాశం లభించింది.

పదేళ్ళ వయసులో ఉండగా మొట్టమొ దటి సారి గ్రాంఫోన్ రికార్డు కంపెనీ వాళ్ళకి పాడే అవకాశమొచ్చింది. మొదట్లో పట్టమ్మాళ్ తండ్రి ఇష్టపడకపోతే ఆయన స్నేహితులు ఒప్పించారు. అప్పట్లో బ్రాహ్మణ కుటుంబాల్లో ఆడవాళ్ళు ఇలా గ్రామ్ఫోన్ రికార్డులకి పాడే అలవాటు లేదు. సంగీత కచేరీలంటూ స్టేజిలెక్కి పాడడం ఆచారం

కాదు. అందువల్ల కృష్ణస్వామి కుటుంబ సభ్యుల్నుండి తీవ్ర అభ్యం తరాలొచ్చాయి. ముఖ్యంగా కృష్ణస్వామి ఏడుగురక్కలూ ఇలా పట్ట మ్మాళ్ ని కచేరీలంటూ స్టేజెక్కిస్తే ఉన్న పరువు పోతుందనీ, పెళ్ళి చేసుకోడానికెవరూ ముందుకు రారని భయపెట్టారు. స్నేహితుల బలవంతం వల్లా, పట్టమ్మాళ్ మొండి పట్టు వల్లా కృష్ణస్వామి కాద నలేకపోయారు. ఈ గ్రామ్ఫోస్ రికార్డులో పాడడమన్న విషయం ప్రతీ వార్తా పత్రికా అప్పట్లో పెద్ద పెద్ద అక్షరాలతో రాసాయి. ఇది తెలిసి మద్రాసు రేడియో కార్పోరేషన్ వాళ్ళు పిలిచారు. ఇది జరిగి న మూడేళ్ళ తరువాత 1932లో మద్రాసు రసిక రంజనీ సభలో మొట్టమొదటి కచేరీ ఇచ్చింది.

గొంతెత్తిన ఆడ స్వరం: పూర్పం దేవదాసీ స్త్రీలు మాత్రమే సంగీత కచేరీలిచ్చేవారు. త్యాగరాజు కాలంలో తంజావూరు కమలం, ఆ తరువాత బెంగుళూరు నాగరత్నమ్మ అలా పేరొందిన సంగీత విదు పీమణులు. ఒక సంప్రదాయ బ్రాహ్మణ కుటుంబం నుండొచ్చి స్టేజె క్కి కర్ణాటక సంగీత కచేరీలిచ్చిన మొట్ట మొదటి మహిళ పట్ట మ్మాళ్. ఎం. ఎస్. సుబ్బులక్ష్మి పదేళ్ళ వయసులో ఉండగా 1926 లో మొదటి రికార్డ్ ఇచ్చినా మొదటి కచేరీ మాత్రం పట్టమ్మాళ్ ఇచ్చిన తరువాతే ఇచ్చారు. అంత వరకూ సంగీత కచేరీల్లో మగ వాళ్ళదే పైచేయిగా ఉండేది. ఆడవాళ్ళ సంగీతాన్ని పెళ్ళి సంగీతం గానే అందరూ జమకట్టేవారు. వారందరి అభిప్రాయాలూ తప్పని రుజువు చేస్తూ కర్ణాటక సంగీతంలో ఓ నూతనాధ్యాయాన్ని సృష్టిం చిన తొలి మహిళ పట్టమ్మాళ్.

సినిమా సంగీతం: పట్టమ్మాళ్ కచేరీకి విచ్చేసిన పాపనాశనం శివ న్ ఆమె ప్రతిభ చూసి సంగీతం నేర్పడానికి ముందుకొచ్చారు.

ఆయన వద్దే ఎన్నో దీజీతార్ కృతులూ, సుబ్రహ్మణ్య భారతి పాటలూ నేర్చుకున్నారు. ఈ పాపనాశనం శివన్ ద్వారానే ఆమె సినీ నేపధ్య సంగీత ప్రవేశం కూడా జరిగింది. త్యాగభూమి అనే చిత్రం ద్వారా 1939 లో మొట్టమొదటి సారిగా సినిమాలో పాడిన కర్ణాటక సంగీత విద్వాసురాలీమె. కేవలం భక్తి గీతాలకే పరిమి తమయ్యి అప్పట్లో శృంగార గీతాలు పాడడానికి సుము ఖత చూపించలేదు. సుమారు 1951 వరకూ అనేక చిత్రాల్లో పాటలు పాడారు. ఆమె పాడిన చిట్ట చివరి

సినిమా పాట కమలహాసన్ నిర్మించిన హే రామ్ చిత్రంలోది. మహా త్మా గాంధీకి ఇష్టమైన పైష్ణవ జనతో ఆమె పాడిన చివరి సినిమా పాట. తమిళ పెర్షన్లో పట్టమ్మాళ్ పాడిన పాట వుంచారు (బయట రికార్డుల్లో విభా శర్మ పాడిన పాట ఉంటుంది).

కర్ణాభరణం :కర్ణాటక సంగీతానికి పట్టమ్మాళ్ చేసిన కృషి ఎన లేనిది. సాధారణంగా మంద్ర,, అతి మంద్ర, తీవ్ర, అతి తీవ్ర స్థాయి లతో ఆడవాళ్ళు పాడడం చాలా తక్కువగా కనిపిస్తుంది. పట్ట మ్మాళ్ గొంతు మంద్రం నుండి అతి తీవ్ర స్థాయి వరకూ చక్కగా సాగుతుంది. స్వర వుచ్ఛారణలోనూ, గమకాలను ప్రస్ఫుటంగా పాడడంలోనూ ఈమె ప్రతిభ కొట్టచ్చినట్లు కనిపిస్తుంది. ఎన్నో కర్ణా టక సంగీతపు ఆల్బంలు రిలీజు చేసారు. దాదాపు అన్ని భాషల్లో నూ పాటలు పాడారు. ఎంతో శ్రద్ధా భక్తులతో కచేరీ నిర్వహిస్తారని ఈమెకు చాలా పేరుంది. ఈమె పాడిన శ్యామలా దండకం ఎంతో పేరు పొందింది. వాగ్గేయకారులు బాలమురళీ, జి.ఎన్.బి, సాంబ

Flowers:

Rose Garlands
Lilly Garlands
Milni & Exchange Garlands
Hair Dressings
Hand Ties
Flower Handings & Thorons
Barat & Engagement Garlands
Garlands Made in USA

Wedding Items:

Wedding Items
Rose Garlands
Lilly Garlands
Barat & Engagement Garlands
Mini & Exchange Garlands
Hair Dressings
Hand Ties
Flower Hangings & Thorons

Poola Items:

Pooja Garlands Pooja Flowers Homan Items Gift Items Pooja Leaves Other Wedding Items Temple Garlands Snacks

180 Talmadge Road Edison NJ 08817 (Inside IGO Indian Grocery Outlet)

Phone: 848-666-1080 www.balaiiflowersusa.com

CITIAIR TRAVEL 888.248.4697

Lowest Airfare Challenge

Cheap Airfares to India All Airlines

British Airways, Qatar, Etihad, Emirates, Air India, Gulf, Luftansa, and more మూర్తుల్లా ఈమె వాగ్గేయకారిణి కాదు, కానీ చాలా పాటలని స్వర పరిచారు. అందులో 'పారుక్కుల్లె నల్ల నాడూ, 'సాంతి నిలల్వ పెం డుం', 'చిన్న చీరు కిలియే, 'రామ రామ' వంటివి కొన్ని. ఇపే కాకుండా పెళ్ళి పాటలంటూ కొన్ని పాటలు స్వరపరిచారు. ము ఖ్యంగా నలుగు పెట్టుకో రామా అన్న తెలుగు పాట ఎంతో శ్రావ్యం గా ఉంటుంది.

తన ఎనబైఏళ్ళ సంగీత స్రవంతిలో పట్టమ్మాళ్కి ఎన్నో అవార్డులూ, బిరుదులూ లభించాయి. గాన సరస్వతి, సంగీత సాగ ర రత్న పట్టమ్మాళ్కి ఉన్న బిరుదులు. ఉత్తరాదినిచ్చే సంగీత నా టక అకాడమీ అవార్డు 1961లోనే వచ్చినా, కర్ణాటక సంగీతంలో అత్యంత ప్రసిద్ధమైన 'సంగీత కళానిధి' అవార్డు 1971లో వచ్చింది. కచేరీలు చేసి పలువురి ప్రశంసలూ, బిరుదులూ హొందినా ఈ సంగీ త కళానిధి అవార్డు ముఖ్యంగా ఎం. ఎస్. సుబ్బులక్ష్మికిచ్చిన తరువాతే ఇచ్చారన్న ఆరోపణ ఉంది. "అవార్డులూ, బిరుదులూ మనకెప్పుడు రావాలని రాసుంటే అప్పుడొస్తాయి. అవి మన ఇంటికి రావాలి కానీ, కళాకారులు వాటి పెంట పడకూడదని" ఆమె చాలా ఇంటర్వ్యూలలో అనేవారు. భారత ప్రభుత్వం ఈవిడకి 1971 లో పద్మ భూషణ్, 1998లో పద్మ విభూషణ్ అవార్డులిచ్చి సత్కరించారు.

ఎంత ఖ్యాతి లభించినా పట్టమ్మాళ్ అందరికీ అందు బాటులో ఉండేవారనీ, తసెంతో పేరొందిన వ్యక్తన్న గర్వమూ, ఎంతో విద్వత్తున్న వ్యక్తసే అహంకారామూ వీసమంత కూడా లేనిదని ఆమె కుటుంబ సభ్యులు చెబుతారు. ఎవరైనా సరే పాడమని అడ గగానే పాడడానికెప్పుడూ సంకోచించే వారు కారని చెబుతారు. ప్రతీ రోజు పట్టమ్మాళింటికి కూరలమ్మే ఒకామె కూతురు పెళ్ళని పిలిస్తే, పట్టమ్మాళ్ పెళ్ళడమే కాకుండా అక్కడ తన పాటతో పెళ్ళికొచ్చిన పలువురినీ అలరించారన్న సంఘటన చెబుతూ, ఆమె తన సంగీతంలోనే కాదు, సాటి మనుషులతో ప్రవర్తించే తీరు లో కూడా ఎంతో ఔన్నత్యాన్ని పాటించే వారని పట్టమ్మాళ్ మనవ రాలు గాయత్రి చెప్పారు.

వసుధైక సంగీతం: కేవలం తనని పాడమని అడగితే పాడడమే కాదు, ఎవరైనా వచ్చి సంగీతం సేర్పమన్నా కూడా పట్టమ్మాళ్ ఎ ప్పుడూ పెనకాడే వారు కారని అంటారు. సంగీతానికి కుల,మత, జాతి భేదాలుండవన్న సత్యాన్ని పూర్తిగా విశ్వసించిన వ్యక్తి పట్ట మ్మాళ్. అందుకే ఆవిడకి ఎంతో మంది దేశ విదేశాల్లో శిష్యులు న్నారు. అకికో అనే జపానమ్మాయి పట్టమ్మాళ్ వద్ద చాలా ఏళ్ళు శిష్యరికం చేసి, కర్ణాటక సంగీత కచేరీలు ఇచ్చింది. అకికోకి మంచి స్వర జ్ఞానముందని పలువురి వద్దా పట్టమ్మాళ్ ప్రశంసించేవారు. పట్టమ్మాళ్కి 150 మంది పైగా శిష్యులున్నారు. ఆవిడ పాత శిష్యురాలొకామె వద్ద సంగీతవిద్య ప్రారంభించిన స్యూసెన్ అనే ఒక మలేపియన్ అబ్బాయి 2005లో చెన్నై వచ్చి, పట్టమ్మాళ్ వద్ద సంగీతం నేర్చుకున్నాడు. అతన్ని 'సాయి మదన మోహన్' అనే పేరుతో పిలిచేవారు. ఈ మధ్యనే అతను తన దేశంలో సంగీత కచేరీ చేసి ఆ డి.వి.డిని పంపిస్తే 'మా మనవడి కచేరీ ఎంత బావుందో కదా? వయసు భారం వల్ల పెళ్ళ లేకపోయినా ఈ విధంగా చూసే భాగ్యం కలిగిం'దని పట్టమ్మాళ్ ఎంతో సంతోష పడ్డారని కుటుంబ సభ్యులన్నారు.

అజరామరం : వయసు మీదపడినా ఆమె గాత్రం మారలేదు. ఆవి డ ఆఖరి సంగీత కచేరీ 2005 నారద గాన సభ, చెన్పై లో చేసారు. పట్టమ్మాళ్ మనమరాలు గాయత్రి వాళ్ళమ్మాయి పెళ్ళికి 2008లో పాడిందే ఆవిడ పదిమందిలో పాడిన చివరి పాట. జులై 16వ తేదీ న చెన్నైలో పట్టమ్మాళ్ సహజమరణం ఏొందారు. "జి ఎన్ బాల సుబ్రహ్మణ్యం, సాంబమూర్తి, పాపనాశనం శివం వంటి దిగ్గజాలతో సమంగా సంగీతం గురించి లోతుగా మాట్లాడగల వ్యక్తి పట్టమ్మాళ్" అని ప్రముఖ సంగీత విద్వాంసుడూ, వాగ్గేయ కారుడూ బాలము రళీ కృష్ణ పట్టమ్మాళ్ మరణానంతరం ఒక ఇంటర్వ్యూలో అన్నారు. కర్లాటక సంగీత ప్రియులూ, భారతీయులూ గర్వించదగ్గ వ్యక్తి పట్టమ్మాళ్. కర్ణాటక సంగీతంలో మహిళలకీ ప్రత్యేక స్థానం కల్పించి న విలక్షణమయిన వ్యక్తి పట్టమ్మాళ్. భౌతికంగా ఆమె దూరమ యినా ఆమె పాట మాత్రం మన చెవుల్పంటి బెట్టుకునే వుంటుం ది. నిస్పందేహంగా కర్లాటక సంగీతానికి కర్లాభరణం పట్టమ్మాళ్. (ఈ వ్యాసం రాయడానికి సహకరించిన పట్టమ్మాళ్ కుటుంబ సభ్యులందరికీ కృతజ్ఞతలు. ముఖ్యంగా పట్టమ్మాళ్ భర్త శ్రీ ఈశ్వర న్ గారికీ, ఎన్నో వివరాలు ఎంతో ఓపిగ్గా అందించిన పట్టమ్మాళ్ మనుమరాలు గాయత్రి సుందరరామన్ కీ, నిత్యాశ్రీ మహదేవన్ కీ, మిత్రుడు విజయవర్గన్ కీ కృతజ్ఞతలు.)

శనివారప్పొద్దు పదయ్యుంటుంది. శ్రీనివాసు పెందలకడనే లేచి, పళ్ళూ గట్రా తోమి, ఇంట్లో వున్న కుళ్ళు బట్టలన్నీ పోగేస్తూ చాకి రేవు కి తయారౌతున్నాడు. "సాయంత్రం పార్టీ పేళకి ఇల్లు ఇలానే వుందంటే, మళ్ళీ ఎవడూ పిలిచినా కూడా రాడు కొంపకి" అనుకుంటూ మెల్లిగా చాకలి గదిలోకి దూరాడు. ఇంతలో ఫోను మోగింది.

కాసేపు రిసీవరు కోసం వెతుక్కుని, అది కనబడక, విసుగొచ్చి స్పీకరీఫోను ఆంచేసాడు. "హలో…"

"ఆ, హలో హలో ... సేసే మాట్టాడుతున్నా. ఇంతకీ మీటింగుకి ఒస్తున్నట్టా రానట్టా?"

ఈ "నేనే" ఎవరో చప్పున తెట్టకపోయినా, ఖచ్చితంగా మాధురీ దీజీత్ముగుడు మాత్రం అయ్యుండడని నిర్ధారించుకుని, మీటింగు ఉన్నమాట గుర్తొచ్చి, "ఆ, పన్నెండుకే కదా, వస్తున్నా వస్తున్నా, సీ యూ" అనేసి స్విచ్చాపు చేసేసాడు.

"నిజమే, ఈ రోజు రజతోత్సవ కార్యక్రమాల ప్రణాళిక సిద్ధం చేసే సభ వుందన్నమాటే మర్చిపోయాను, త్వరగా తెమలాలి" అంటూ చాకలి పనుల్లో మునిగిపోయాడు..

మధ్యాన్నం రెండింటికి అందరూ రావడం పూర్తయింది. ప్రెసిడెంటుగారూ, వారి అనుచర గణాలూ, శాశ్వత సభ్యులూ, అశా శ్వత సభ్యులూ, స్పాన్సర్లూ అందరూ వచ్చి టీ గ్రోలుతూ కార్యక్ర మం మొదలెట్టారు. ముందుగా ప్రెసిడెంటుగారు ఎజెండా చదివి వినిపించారు. తరవాత ఒకాయన లేచి " అందర్నీ చూసైనా మనం సేర్చుకోవాళి, ఆ గ్రాఫైటు ఆంధ్రావాళ్ళని చూడండి, అదరగొట్టేసారు, లాభం లేదు, ఈ సారి ఏదైనా పేద్ద ఎత్తున చెయ్యార్సిందే " అన్నా డు. "అయితే స్టోను మౌంటెన్మీద చెయ్యండి, చాలా ఎత్తులో వుంటుంది" అన్నాడు శీను. "అయ్యా, జోకులు కాదు, నిజంగానే మనం ఈసారి భారీ కార్యక్రమాలు చేస్తేనే గానీ అందరికీ తెలిసిరాదు మనం ఎంత సేవ చేస్తున్నామో" అన్నారో భుజంగం గారు. "అవును, ఎంత ఖర్చైనా సరే పెనుకాడేది లేదు, ఈసారి మన కార్యక్రమాలు చూసి అందరికీ దిమ్మ తిరిగిపోవాల్సిందే, తిక్క

కుదరాల్సిందే" అన్నారు ప్రెసిడెంటుగారు. "ఎవరికీ?" అని అడుగు దామనుకున్నాడు శీను, బావుండదని ఊరుకుని వినడం మొదలె ట్టాడు. మరో పెద్దాయన లేచాడు, ఏదో రాసుకొచ్చాడు గామాల్సు, జేటులో చెయ్యి దోపి, అది టైటికి రాక, కాసేపు కుస్తీ పడి, చెయ్యి, దాంతోబాటే ఒక నలిగిపోయిన కాగితం తీసి, సాఫు చేసి చదవడం మొదలెట్టాడు.

"మనం ఈ సారి రక్తదాన శిబిరాలూ, ఆటల పోటీలూ, కుటుంబ నియంత్రణ శిబిరాలూ" అనేసి నాలిక్కరుచుకుని "సారీ సారీ, కుటుంబ శిబిరాలూ", ఇంకా ముద్దుల...ఆ..ముగ్గుల పోటీ లు, పిల్లకాయలకి చెంచాలో నిమ్మకాయ పోటీలు, డిప్పకాయలకి గోలెంలో కొబ్బరికాయ పోటీలూ, ఇంకా.." అంటూండంగానే శీషారావు అడ్డుతగిలి... "బావుందండోయ్ గోలెంలో కొబ్బరికాయ పోటీలా? ఎట్టా ఎట్టా.." అన్నారు.

"అవును, ఎక్కగలిగిన వాళ్ళంతా కొబ్బరిచెట్లెక్కుతారు. ప్రతీ కొబ్బరిచెట్టు కిందా పేద్ద గోలెం, దాన్నిండా నీళ్ళూ ఉంటాయి. చెట్టు మీదనించి దింపు తీసి ఒక్కో కాయా గోలెంలో వెయ్యాలి. ఐదు నిముపాల్లో ఎవరు ఎక్కువకాయలు కోస్తారో వారికి "కపి సమ్రాట్ బిరుదు, పెండి తోకా ఇస్తాము" అన్నాడు ఇందాకటాయన ఉత్సాహంగా..

"అంతాక్షరి, అంతాక్షరి "అని గొణిగాడు ఇంకో ఆయన. "అబ్బా అంతాక్షరి ఎప్పుడూ ఉండేదేనయ్యా … పాడుతా తీయగా టైపులో పాటల పోటీలు పెడితే ఎలావుంటుంది?" అన్నాడో గంధ ర్వ రావు. అవును "పాటల పోటీ, ఫది సంవత్సరాల్లోపు వాళ్ళకి, ఫది నుంచి ఇరపై, ఇరపైపైబడ్డ వాళ్ళకి, మూడు గ్రూపులుగా నిర్వ హించి, నెగ్గిన వాళ్ళకి ఫ్రీ ఇండియా టిక్కెట్టు ఇద్దాం" అన్నాడో లలితా రావు.

వాళ్ళమ్మాయిలు, వాళ్ళావిడా సంగీతం పాడతారు, ఫ్రీ టిక్కెట్లు కొట్టేద్దామని ఆయన కుళ్ళు ఐడియా. "పేద్ద తిరనాళ్ళు ఏర్పాటు చేద్దాం" అని అంటుండగానే, ప్రెసిడెంటుగారు కల్పించు కుని…"అయ్యా, చూస్తుంటే అందరూ కుటుంబ శిబిరానికే వోటేసి నట్టున్నారు, కాబట్టి అత్యంత ప్రతిష్టాత్మకంగా, పైభవంగా, ఖర్చుకి పెనకాడ కుండా, పేద్ద కుటుంబ శిబిరం ఏర్పాటు చేద్దాం. దాన్లో, అన్నీ కొత్త అంశాలు పెడదాం. ఆ కొత్త ఐటెములు ఏవిటో మీరంతా చెబితే లిస్టు చేసేద్దాం" అన్నారు. ఇది నచ్చక కొంతమంది,

"అయితే మీ ఇష్టం వచ్చినట్టు తగలడండి" అని లేచ్చక్కా పోయారు. నిర్వహణ సంఘంలో అన్ని కులాలవారికీ, అన్ని ప్రాం తాలవారికీ తగిన ప్రాతినిధ్యం కర్పించాలని కొందరు గెట్టిగా పట్టు బట్టి, పంతం సెగ్గించుకున్నారు. పైనలుగా తేలిన ఐటెమ్లు ఇవీ..

- రెజిస్ట్రేషను వద్ద నిజం ఏనుగులతో పూల మాలలు పేయించి,
 హారతి పళ్ళేలతో స్వాగతం
- 2. ఈగలూ, దోమలూ ప్రత్యేక ఆకర్షణగా పిడతకింద పప్పు, చెంబప్పచ్చులు, పానీ పూరీ వారి బండి..
- 3. రోడ్డంతా తమలపాకు నవిలేసి ఉమ్మిన రంగులతో అలంకరణ
- 4. ఆడవాళ్ళకు లంక ఏొగాకు చుట్టల ఏోటీ (చుట్టడం మాత్రమే
- 5. మగవారికి "జీళ్ళ పాకం" లాగుట, జీళ్ళ తయారీ మరియు గోలెం కొబ్బరికాయాట.
- 6. పిల్లలకి చెంచా నిమ్మకాయ, సోడా గోళీకాయ, మాయా మొట్టికాయ ఆటలు
- 7. ఆడపిల్లలకి తొక్కుడు బిళ్ళ, వామన గుంటలు, వీరీ వీరీ గుమ్మడి పండు ఆటలు
- 8. ముసలి వారికి పుల్లాట, దాడి, గుళ్ళ బోర్డు ఆట
- 9. చదరంగం (బుర్ర ఉన్నవారికి)
- 10. కులాల కురుజేత్రం (వచ్చినవారంతా కులాల వారీగా విడిపోయి, కర్రలతో, కాళ్ళతో తన్నుకు చచ్చే ఆట)
- 11. ఇంటింటి రామాయణం (పెరైటీగా మొగుళ్ళు పెళ్ళాలని విసుక్కుని, తరవాత పెళ్ళాలు మొగుళ్ళని ఛావబాదే ఆట
- 12. "పల్లెకుపోదాం" "నాటకం
- 13. జై తెలంగాణా ఒగ్గు కథ, జై ఆంధ్ర బుర్ర కథ, జై బజరంగ్**బ**ళీ హరికథ...

తన ప్రమేయం లేకుండానే శ్రీనువాసుని అన్ని కమిటీలకీ ప్రధాన పర్యవేశ్లకుణ్ణి చేసేసి చేతులు దులిపేసుకున్నారంతా. గుండెల్లో రాయి పడింది శీనుకి. ఇంకా సెల రోజులే వుంది, ఏమిచెయ్యాలో ఎలా చెయ్యాలో అని తన్నుకుంటూన్న తరుణంలో ఇంటినుంచి ఫోనొచ్చింది" పొద్దున్న పదికనగా బయల్దేరారు, మాయదారి మీటింగు అయ్యిందా, లేదా, ఇప్పడికైనా ఊడిపడతారా, లేకపోతే, సాయంత్రం పార్టీకి పీజ్జూలే గతి" అన్న కళత్ర ప్రబోధంతో చైతన్య వంతుడై ఇంటిదారిపట్టాడు..

పాపం సెలరోజులు అతను పడ్డ తిప్పలు పగవాడికి కూడా వద్దు. జీడిపాకం తియ్యడం సేర్చుకోడానికి ఇండియా పెళ్ళి న లలితా రావుగారి టిక్కెట్ల ఖర్చు నాలుగు పేలు. అమెరికాలో ఏనుగుల ట్రైనింగుకి పది పేలు. మయామీ అవతలనించి కొబ్బరి చెట్లు తెప్పించడానికి ఇరపైపేలు, గోలేలకీ, కర్రలకీ, చుట్టల కీ,వగైరాలకీ మరో రెండుపేలు. నాటకాల సెట్టింగులకి ఎనిమిది పేలు. తిండికి ఆరు పేలు. పెండి తోకలకి మరో రెండు పేలు. పెరసి యాబై రెండు పేలు.ఇవిగాక పత్రికల కవరేజికి మరో ఎనిమిదిపేలు. సంఘం సగం నొమ్మిచ్చి, మిగితాది ఆనక జూసుకుందాం అంది. పాపం శ్రీనివాసు క్రెడిట్కార్లు పూర్తిగా ములిగిపోయుంది.

ఎల్లాగైతేనేం శిబిరం గడిచిపోయింది. సమయానికి బేటరీ లు లేకపోవడం వల్ల కోడి కుయ్యలేదు. అన్ని గుడారాల దగ్గిరికీ వెళ్ళి కోడిలా కూసే సరికి పాపం శ్రీనివాసుకీ అతని మిత్రులకీ గొంతులు పట్టుకుపోయాయి. కొబ్బరి చెట్టుమీంచి పడి శేషారావు గారి సుపుత్రుడి కాలు బెణికింది. రెండు ఏనుగులు హారతి పళ్ళేలతో ప్రముఖుల సెత్తిన మొత్తడంతో, వారికి బొప్పికట్టి, కార్యక్ర మానికి రవ్వంత అంతరాయం కలిగింది. కులాల కురుజేత్రం లో రక్తాలొచ్చేట్టు కొట్టుకోవడం, బుర్రలు బద్దలుకొట్టుకోవడంతో పోలీసు లు జోక్యం చేసుకుని విడదీయవలసి వచ్చింది. అయినా అందరికీ ఆ ఆట బాగా నచ్చింది. జీళ్ళ పాకం తీసీ తీసీ కొందరికి చేతులు చచ్చుపడిపోయాయి. చిరుతిళ్ళు తిన్న వాళ్ళకి మరచెంబు అవస రాలొచ్చాయి. చుట్ట చుట్టడంకన్నా తాగితేనే బావుందని కొందరు ఇంతులు అభిప్రాయ పడ్డారు. అయితే ఇపేవీ కవరవ్వకుండా, ఫొటోగ్రాఫరూ, వీడియోగ్రాఫరూ జాగ్రత్త పడ్డారు. ఇంటింటి రామా యణం లాంటి కొన్ని సూపర్హిట్లు కార్యక్రమాల్ని కవర్చేసారు. ఆ మర్పాడు ఆంధ్ర దేశం, అమెరికా ఖండం ఫొటోలతో వీడియోలతో దడ దడలాడిపోయాయి. అందరూ తెరిచిన నోళ్ళు తెరిచినట్లే వుంచి ఆశ్చర్య పడి...పోయారు. తెలుగు సంఘం పేరు మార్మోగి పోయింది. అయితే చిత్రం, వాళ్ళ మరుసటి మీటింగుకి ప్రెసిడెంటు

గారు రాలేదు, ప్రముఖులెవ్వరూ రాలేదు. వాకబు చేస్తే, శిబిరం పుణ్యవా అని లోపల్లోపల కుమ్ములాటలూ, గుద్దులాటలూ జరిగా యనీ, దానివల్ల ఒకరి మొహవంటే మరొకరికి అసహ్యం వేసేదాకా పరిస్థితివెళ్ళిందనీ తెలిసింది. శ్రీనివాసుకి తన క్రెడిట్కార్లు అప్పు తీర్చే దారి కనబడక చిక్కి సగమైపోతున్నాడు.

మళ్ళీ మరో శనివారం పొద్దున్న. మళ్ళీ ఫోను మోగింది. "హలో...శ్రీనివాసు గారు, నమస్కారం, మేము ప్లారిడాలో ఫలానా సంఘం నించి మాట్లాడుతున్నాం. మీ కార్యక్రమం అదిరింది సార్ మేమూ చేద్దావనుకుంటున్నాం. ఏవేంకావాలో చెబుతారా?"

"ముందుగా, అందరూ కలిసి పనిచెయ్యాలి..." ఇంకా శ్రీనివాసు ఏదో చెప్పబోయాడు. అవతల ఫోను కట్టయ్యింది శ్రీనివాసుకి మళ్ళీ మతి పోయింది !!

(ఈ మాట సౌజన్యంతో)

ನಾಪಿತ್ಯ ಭಾರತಿ - ವಿಕೆಷಾಲು

క్లారెన్స్ డిల్లాన్ గ్రంధాలయ సమాపేశ మందిరంలో సాహి త్య భారతి, గత నెల (సెప్టెంబర్) 17వ తేదీనాడు సాహిత్య సమా పేశం యేర్పాటు చేసింది.శ్రీమతి రాధ కాశీనాధుని గారి స్వాగత వచనాలు, శ్రీమతి ప్రభ కిడాంబి గారి ప్రార్థనాగీతంతో సభ ప్రారంభ మయింది. ముందుగా, సువిఖ్యాత లలిత, సినీ గేయ రచయిత, డా.వడ్డేపల్లి కృష్ణ, డా.పుట్టపర్తి నాగపద్మిని తాజా వ్యాస సంకలనం వ్యాస రించోళిని సభికులకు పరిచయం చేస్తూ,తమ అయ్యగారు,

పుట్టపర్తి నారాయణాచార్యుల వారి ద్వారా పరిచయమైన ప్రాకృత సాహిత్యానుబంధా న్ని అ తరువాత కూడా కొనసాగిస్తూ, ఇ లాంటి అపురూపమైన వ్యాసాలను పెలువ రించటం ముదావహమన్నారు. నిజంగా యీ రచనవల్ల హాలుని కాలం నాటి ప్రపం చం, యేలా ఉండేదో కళ్ళకు కట్టినట్టు కని పిస్తుందన్నారు.ఆనాటి సాహిత్యం, సామా న్య ప్రజాజీవనానికి యెంత దగ్గరగా ఉండే దో, వ్యాస రించోళి ద్వారా పాఠకులకు

తెలిసే అవకాశం ఉన్నదనీ, నాగపద్మిని గారు యీ దిశగా మరింత కృపి చేసి, మరిన్ని రచనలు చేయాలని సభాముఖంగా కోరారు.

డా. పుట్టపర్తి నాగపద్మిని కృతజ్ఞతలు తెలుపుతూ, తన వ్యాస రించోళి (సాహితీవ్యాస సంకలనం) ఆధారంగా 'సేను చూసి న ప్రాకృత ప్రపంచం' అన్న విషయంగా ప్రసంగించారు. రెండువేల యేళ్ళనాటి యీ గాధాసప్తశతి అంటే కేవలం శృంగార సప్తశతే నన్న అపవాదు, తరువాత వచ్చిన అసేకాసేక వ్యాఖ్యలవల్ల సాహి త్య ప్రపంచంలో వ్యాపించి ఉన్నదనీ, సప్తశతి లో ఉన్న సామాజిక స్ప్రహ, ప్రకృతి చిత్రాలూ,వాస్తవిక చిత్రణలను తమ అయ్యగారు, సరస్వతీపుత్ర పుట్టపర్తివారు పరిచయం చేసిన విధంగా, ఇప్పటి తరానికి చేరువ చేసేందుకు తనవంతు కృషిలో భాగంగా యీ ప్రాకృత సాహిత్య సంబంధ వ్యాసాలను తాను రచించగా, వివిధ పత్రిక లూ, అంతర్జాల పత్రికలూ, వాటిని ప్రచురించి తనను ప్రోత్సహిం చాయన్నారు.

దాదాపు కొన్ని వందల సంవత్స రాల కిందట, ఇప్పటి, తెలుగు ప్రాంతం, మహారాష్ట్రలోని కొంత భాగాన్ని కుంతల దేశంగా వ్యవహరించేవారు. అ ప్రాంతం రాజైన హాలుడు, (శాతవాహన రాజైన ఈ రాజు యెప్పటివాడన్న విషయంగా, యెన్నో మతబేదాలున్నా, అశ్వఘోషునికీ, కాళిదా సుకూ మధ్యకాలంలో వున్నాడన్నదిమాత్రం ఖచ్చితంగా తెలుస్తున్నది) మహారాష్ట్రీ ప్రా కృత భాషలో అప్పటి వివిధ కవయిత్రులూ,

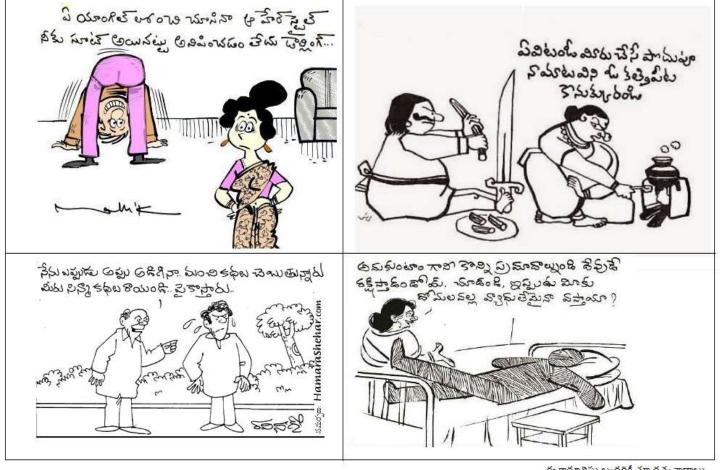
కవులూ వ్రాసిన చిన్న చిన్న ముక్తకాలవంటి రచనలను సేకరించి, వాటికి సత్తసయి అని పేరుపెట్టాడని చెటుతూ, కొన్ని ఉదాహ రణలను కూడా నాగపద్మిని సభికులముందుంచారు. అలాగే అత్తా (అత్త) అద్దాయే (అద్దం) తుప్ప (సేయి) రంప (రంపపుపొట్టు) మయిల (మైల) చోజ్జం (చోద్యం) వంటి తెలుగు పదాలు కూడా ఉండటం వల్ల, తెలుగు భాష ప్రాచీనతకు ప్రామాణికత చేకూరిన తృప్తీ దక్కుతుందని చెటుతూ, అప్పటి మరో రచన 'జసహర

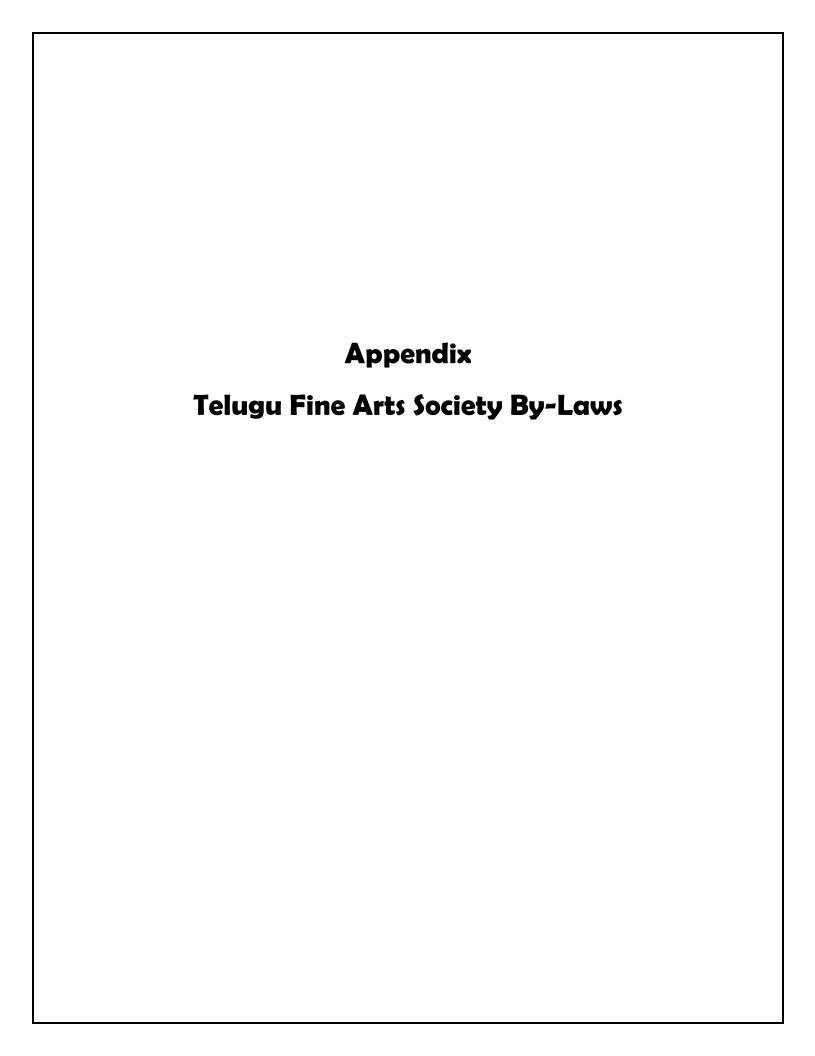
సాహిత్య భారతి, న్యూజెర్సీ (మన పాట - మన మాట - మన పద్యం)

చరివు' నుంచీ పైశాచీ భాపా ఖండికనూ సభికులకు పరిచయం చేసి, తన యీ కృపికి తమ అయ్యగారి కరుణే ఆధారమని విన యంగా విన్నవించుకున్నారు. తనకీ అవకాశం కల్పించిన శ్రీమతు లు రాధ కాశీనాధుని, డా.పైదేహీ శశిధర్, భావరాజు దంపతు లకూ, తన ప్రసంగాన్ని విని ఆదరించిన సభికులకూ, పుస్తక పరి చయం చేసిన డా. వడ్డేపల్లి కృష్ణగారికీ కూడా కృతజ్ఞతలందజేశారు.

తరువాత ప్రఖ్యాత అభ్యుదయ రచయిత హెచ్చార్కె తన కవిత్వ ధోరణి, తన కవిత్వ ప్రస్థానాన్ని వివరిస్తూ ప్రసంగించారు. తాను ఎప్పుడూ పేదల, దళితుల, బ్రాహ్మణేతరుల పక్షాన కొండ కచో నిర్బాగుల పక్షాన నిలబడి పోరాడతానని చెప్పుకొచ్చారు. గెలుపులో ఎంతో కొంత అన్యాయం, అబద్ధం ఉండక తప్పదన్నా రు. చిన్నతనంలో పద్యాలు వ్రాస్తే, అది తెలిసిన తండ్రి మెచ్చుకోక పోగా "నువ్వు బాపనోడివా?" అని ప్రశ్నిస్తే అది తనలో కవిత్వం వ్రాయడం పట్ల నిబద్ధత కలిగించిందని చెప్పారు. అయితే తన దగ్గ రి స్పేహితుడు బ్రాహ్మణుడని, తను బ్రాహ్మణుల ఇంట్లో వారి స్వం త మనిషిలా మసలే వాణ్ణని చెప్పుతూ, తన జీవన ప్రస్తానంలో తానూ ఎదుర్కొన్న పరిస్థితుల్సి గురించి వివరించారు. భోరున కురుస్తున్న వానలో సరైన బట్టలు కూడా లేని ఒక పేదవాడు, బస్సు పెల్టర్ లోకి రాలేక చలికి వణుకుతూంటే చూసిన దృశ్యం తనకు మరపు రాదని అంటూ అది తన కవిత్వానికి ప్రేరణ అయిం దన్నారు. కవితల పుస్తకాల్స్తి ఎవ్వరూ కొనరు కాబట్టి – ఊరకే ఇచ్చినందువల్ల తనకి ఎవరితోనూ తలొగ్గి ఉండాల్సిన అవసరం రాలేదన్సారు. అది తన కవిత్వంలో నిక్కచ్చితనానికి, తానూ నమ్మిన సిద్ధాంతానికి కట్టుబడి ఉండే పెసులుబాటు కలిగిం దన్నారు. ఒక ప్రశ్నకు బదులిస్తూ తను ఎవరి పక్షాన నిలబడి ఏోరాడుతున్నాడో ఆ పేదవాడు కాలక్రమంలో ధనవంతుడైతే – తానూ ఆ వ్యక్తికీ ఎదురుగా పోరాడతానని తెలిపారు. అనంతరం శ్రీమతి రాధ కాశీనాథుని వందన సమర్పణ చేసారు.

ఈ కార్టూనిస్టు లందరికీ మా ధన్యవాదాలు.

BY-LAWS OF TELUGU FINE ARTS SOCIETY, INC. Amendments proposed by By-Laws Committee and Approved by Board of Trustees October 11, 2016

CONTENTS

ARTICLE 1: GOALS AND OBJECTIVES

ARTICLE 2: MEMBERSHIP

ARTICLE 3: FINANCES

ARTICLE 4: GENERAL BODY MEETINGS

ARTICLE 5: TRUSTEE MEETINGS

ARTICLE 6: BOARD OF TRUSTEES

ARTICLE 7: REMOVAL OF A TRUSTEE

ARTICLE 8: QUALIFICATIONS TO BECOME A TRUSTEE

ARTICLE 9: NOMINATIONS AND ELECTIONS

ARTICLE 10: OUORUM

ARTICLE 11: VOTING BY MEMBERS

ARTICLE 12: MAGAZINE

ARTICLE 13: WEB SITE

ARTICLE 14: TRUSTS AND ENDOWMENTS (LONG TERM)

ARTICLE 15: PHILANTHROPIC ACTIVITIES (SHORT TERM)

ARTICLE 16: ADVISORY BOARD

ARTICLE 17: AMENDMENT TO THE BYLAWS

ARTICLE 18: DUTIES OF THE OFFICERS OF THE CORPORATION

ARTICLE 19: CORPORATION EVENTS AND ACTIVITIES

ARTICLE 20: AD HOC COMMITTEES

ARTICLE 21: BYLAWS COMMITTEE

ARTICLE 22: FINANCE COMMITTEE

ARTICLE 23: NOMINATIONS AND ELECTIONS (N/E) COMMITTEE

ARTICLE 24: APPEALS REVIEW AND DISCIPLINARY (ARD) COMMITTEE

Preamble (Not Part of By Laws)

Telugu Fine Arts Society, Inc. was incorporated in the year 1984. Given the time lapse of approximately 30-years, it was deemed necessary to reexamine the role of the corporation as it relates to the current community needs. The membership increased significantly and newer generation of trustees may need guidance in understanding the corporation's goals and objectives. In addition, the corporation's funds including endowments grew and they must be protected in the best interest of the corporation. Trustees typically focus on the events of the corporation and may not have time to focus on the long term goals. Considering these factors, the board of trustees decided to revisit the bylaws of the corporation in consultation with founding and senior members of the organization.

The concept of creating a second level of oversight was deemed necessary to protect the organization. This second level oversight will be provided by senior members of the corporation in order for the next generation trustees to seek advice and obtain the guidance on a regular and on-going basis rather than only during 'crisis' situations. These second level leaders to be referred to as advisory board, who shall not conduct the day to day business which will be the responsibility of the board of trustees. The advisory board shall mostly focus on the finances, trustee elections, long-range planning, and legal and dispute resolution to help maintain the overall integrity of the corporation.

ARTICLE 1: GOALS AND OBJECTIVES

The corporation has the following goals and objectives:

- 1. Foster, promote and encourage Telugu language, literature and culture in US.
- 2. Promote and encourage fine arts, folk art, classical music and dance, and conduct group cultural activities for Telugu people. Conduct and sponsor conferences for Telugu people, celebrate Telugu festivals aiming to pass on the cultural heritage to the children.
- 3. Preserve and propagate Telugu cultural heritage amongst future generations by exchange of cultural ambassadors between North America and other countries including India.
- 4. Promote Indian morals and social values among members to establish a stronger Telugu community. Protect the civic and communal rights for corporation members in US.
- 5. Conduct classes, lectures, workshops, and demonstrations on literature, language, spirituality, and fine arts and performing arts to establish and enhance Telugu culture in US and India.
- 6. Publish and distribute articles in Telugu literature; honor the Telugu scholars in India and US.
- 7. The corporation shall not participate in any political campaign on behalf of any candidate for public office or otherwise attempt or lobby to influence legislation.
- 8. Receive, administer and disburse gifts and grants of money and property of every kind exclusively to not-for-profit charitable, philanthropic, scientific, literary, and educational entities as set forth under section 501 (c) (3) of the Internal Revenue Code of 1954 as amended in US or similar entities in other countries.

ARTICLE 2: MEMBERSHIP

- 1. **General Members:** All those who are twenty one (21) years of age or over and subscribe to the aims and objectives of the corporation and pay the membership dues shall qualify to be general members. "Active" general members are those general members who updated changes in their contact information (mailing address at the minimum) in the corporation records. It is the responsibility of the general members to update their contact information as needed to be able to receive the corporation communications including event schedules and election ballots.
- 2. **Youth members**: All those who are between eleven and twenty (11-20) years of age shall qualify for membership in the youth activities. No youth member shall have a right to become a trustee or member of the election committee, or vote in the election of trustees and other business of the corporation. **Family** shall be defined as husband, wife and unmarried children below the age of 21 years.
- 3. **The dues** for the Life membership and Patron Membership shall be decided by the trustees, from time to time.
- 4. **The General Body:** the board of trustees, the advisory board and all the general members 21 years of age or over with an independent vote, will constitute the General Body.
- 5. The membership is not transferable.
- 6. Removal of a member: If a member has been found to be guilty of fraud, felony, assault, or any other crime as defined by the court of law, such member shall automatically lose the membership privileges in the corporation.

ARTICLE 3: FINANCES

All financial transactions shall abide by the IRS 501 (C) ruling.

- 1. Funds: Separate accounts shall be maintained for membership fund, operations account, and endowment account. Such funds shall be maintained, operated, and disbursed as checks. Cash disbursements should be minimized. Expenses can be reimbursed only for the receipts or vouchers submitted to the Treasurer.
- 2. Checks that are in excess of \$500 that get disbursed for any expenses or other causes should have signatures from TWO authorized officers. In the case of membership fund, two signature are required; one by the current Treasurer and the other by the chairperson of the advisory board.
- 3. **Membership Fund:** Revenue collected from all Life and Patron Membership dues shall be held separately under the Membership Fund. Membership fund shall be managed by the advisory board. The Treasurer shall maintain the records and sign the checks for disbursements. The Chairperson of the advisory board shall have the second signatory authority. Membership fund can be used for: Elections, insurance, and non-refundable deposits for the venue cancelled due to natural disasters as approved by the board of advisors.

Viewing privileges and access to an investment account (membership fund and endowments) should be given to the President, Treasurer, and Chairperson of the advisory board.

- a. If the organization is unable to sustain the annual budget, at the request of the board of trustees the advisory board may authorize up to a maximum of 50% of the income generated from the membership fund during the previous year, to be transferred as a loan to operational fund to meet the annual budget of the corporation in the given year. This loan has to be paid in full before the board of trustees term ends. The principal amount held in the membership fund shall not be used for operational expenses of the corporation.
- b. The principal amount in the membership fund can be distributed, only with the consent from a 2/3 majority of the general body. In the event the corporation is dissolved and liquidated, the board of trustees in consultation with the advisory board, after paying or making provisions for the payment of all of the known liabilities of the corporation, shall distribute the corporation's property and assets to such organizations as may be selected by them at that time, provided that such entities are tax exempt organizations, located or domiciled in United States of America; if located outside the United States of America, they shall be non-profit public charities and institutions, dedicated to the objectives similar to the corporation and such distribution for tax exempt is allowed by the State Stature for non-profit organizations and section 501(c) (3) of the IRS code.
- c. Any assets not so disposed off shall be disposed of by a court of competent jurisdiction exclusively for such exempt purposes or to such organizations as the court may determine, which are organized and operated exclusively for such purposes. No private individuals may share in the distribution of any corporate assets upon dissolution of the corporation.
- 4. **Operational account and budget:** Income generated from Telugu Jyothi, website and souvenir advertisements, program revenues including vendors, and donations collected exclusively for programs shall be used as the operating account.
 - a. Budget shall be prepared by the Treasurer and approved by the board of trustees for all programs in advance of such events. Revenues (cash, credit card and checks) collected at any of the Corporation's events must be tallied immediately at the conclusion of the event-day by at least two trustees and signed by both and certified by the President.
 - b. It is the responsibility of the board of trustees to meet the annual budget each year. Detailed audited accounts (income, expenses, and net profit or loss) shall be prepared after each event and published in Telugu Jyothi. Treasurer shall prepare an Annual Report each year for the operational account, membership and endowment funds and publish in Telugu Jyothi during April every year and presented to the general membership at the annual meeting.

c. When the corporation makes a net profit in a two-year term, a minimum of 25% of the net profit from the operating fund during that term shall be added to the membership fund by no later than March 1st as a compulsory savings for the longevity of the corporation which shall be included in the Annual Report.

ARTICLE 4: GENERAL BODY MEETINGS

Unless otherwise specified in the By Laws anywhere, the Roberts Rules of Order will govern the meetings.

1. Annual Meeting:

A meeting of the general body shall be held annually during the Ugadi function or separately at a convenient time and for the transaction of important business of the corporation.

- a. The Annual report, including the financials, from the President, Treasurer, and Secretary shall be presented to the general body during Annual meeting.
- b. The notice of the annual meeting including the agenda and requirement of the vote shall be sent to the general body at least 30-days in advance.
- c. With the approval from two-thirds majority from the trustees, a meeting can be called within 10-days during emergencies and time sensitive situations. (See below for Special Meetings)

2. Special Meetings:

Special meetings of the members, for any purpose may be called by the President or the board of trustees with a 30 day written notice. The notice for such meetings shall state the purpose of the meeting being called for; whether a vote will be taken and the quorum requirement.

3. *Meetings called by General Members*: A general body meeting shall be called by the President at the request of at least 20% of the general members requesting a meeting in writing. The notice for such meetings shall state the purpose of the meeting being called for; whether a vote will be taken and quorum requirement. The meeting shall be held within 45 days from the date of the notice of such request from the general members of the corporation.

ARTICLE 5: TRUSTEE MEETINGS

a. Quarterly Board Meetings:

The board of trustees shall meet in-person not less than four times in any year. The meeting agenda shall be distributed at least one week prior to the meeting to the board of trustees and the advisory board. Advisory board will review the agenda and may add agenda items that require trustee attention. Members of the advisory board shall also attend the in-person meetings and discuss financials and long term planning but will not be counted for the quorum. All committee members shall attend the quarterly meetings and present their quarterly reports. Ouarterly reports from the President, Treasurer and

Membership Chairperson shall be presented during the in-person meetings.

b. Monthly Meetings:

The Trustee board shall have regular meetings at least once a month to discuss various issues related to programs and the business of the corporation. The meeting agenda shall be distributed at least 24 hours prior to the meeting.

c. Special Trustee Meetings:

At the request of majority of the trustees, a special trustee meeting can be called by the secretary to discuss a specific topic and/or business of the corporation. Agenda of such meeting shall be sent to all the trustees and the advisory board, along with purpose of the meeting. Advisory board members may attend such meeting.

- d. *Minutes* with roll call vote, attendance, and quorum will be maintained for all discussions and decisions taken at the Annual, Quarterly and Monthly meetings; objections raised will be documented.
- e. *Telephone Meetings* other than quarterly meetings may be held using the teleconference technology. Minutes with roll call vote, attendance, and quorum will be maintained for all discussions and decisions taken at teleconference meetings. The minutes are considered valid to conduct the business of the corporation.

- f. When the President is unavailable, a trustee board meeting can be conducted with at least one officer participating to discuss the time sensitive matters of the corporation. A member from the advisory board shall be present at such meeting.
- **g.** All meeting minutes shall be distributed to the trustees and advisory board no later than one week of any meeting held. A hard copy of the minutes of all meetings held during the year should be included in the President and Secretary files for documentation purposes for future. The minutes shall be provided if demanded by a court of law.
- **h.** At the end of each fiscal year, the Secretary shall create an electronic copy of the corporation activities, including the minutes of all meetings and communications and archive it for future reference.
- i. The quorum requirement for all trustee board meetings shall be a majority of the trustees with the exception of an 'event' related meetings.
- j. No trustee should vote on a question in which he has a direct personal or pecuniary interest not common to other members of organization including the President, who shall disqualify himself in such instances vacating the seat to the VP.
- k. The Electronic and Teleconference Meetings shall provide conditions of opportunity for simultaneous aural communication among all the participating members just like *face to face* meetings. Notice shall be given along with the agenda and a telephone number to call for the teleconference. Quorum is required. Vote shall be taken for actions proposed by the board.
- 1. Voting by Electronic Mail: Approval of a proposed action obtained by telephone, in writing or by electronic mail (email vote) is not considered as the final approval by the board, since the members lacked the opportunity to mutually debate and decide the matter. If an action is taken on such a basis, it must be ratified at a regular properly called board of trustees meeting in order to become an official act of the board.
- m. The minutes of the meetings are accessible only to the board of trustees and advisory board, unless the board of trustees grants the permission to a member of the corporation to inspect them.

ARTICLE 6: BOARD OF TRUSTEES

- 1. The board of trustees is the executive body for the corporation. Except as otherwise required by law or provided by these bylaws, the entire corporation's affairs, business and events shall be vested in its board of trustees.
- 2. The board of trustees of the corporation shall consist of nine (9) trustees elected by the general members of the corporation either in person, or by proxy or by mail.
- 3. The officers of the corporation shall be a President, a Vice President, a Secretary and a Treasurer, who shall be elected from and by the members of the board of trustees. President and Treasurer shall be a permanent resident or citizen of the United States. It is advisable for Vice President and Secretary also to be a permanent resident or citizen of the United States. A trustee must have served at least one prior term to become eligible to be elected as President, Vice President, Secretary, and Treasurer. If there are no eligible trustees or if eligible trustees decline to be elected as the officers, the trustees-elect in consultation with the advisory board shall elect members among the trustees with service experience in other nonprofit entities and the best available trustees for the officer positions.
- 4. The board of trustees shall at its first meeting or soon after, designate and appoint the remaining trustees as chairpersons of committees to oversee various projects, activities and events undertaken or organized by the corporation such as Annual events, Community Affairs, Membership Services. IT Services and Youth Affairs.
- 5. Five ad hoc committees shall be formed by the trustee chairs as described in Article 20.
- 6. The term of the trustees and the officers shall be for a period of two years or until their successors have been chosen. The term of the board of trustees and the officers shall begin from May 1st following the elections and end on April 30th after the two year term. A period exceeding 365 days shall be considered as one full term. No member shall serve as a trustee for more than two continuous terms.

- 7. No officer or director shall receive any salary or compensation from the corporation.
- 8. The trustees cannot write the Bylaws amendments or conduct elections independently.
- 9. If any vacancy arises in any office board of trustees for any reason, nominations will be requested from general membership and the board of trustees, in consultation from the advisory board, shall select a member of the board of trustees as an officer, and a member of the corporation nominated as a trustee.
- 10. Trustees are expected to maintain ethical and professional conduct during their service at all times. Professional discipline and honesty are absolute requirements. The meeting discussions and decisions are considered confidential. The internal emails among the trustees should never be circulated among the public. Personal differences should not influence corporate matters. Any grievances due to misunderstandings or personal differences among the trustees can be forwarded to the advisory board in writing with evidence if any, for further action.
- 11. The corporation data shall not be used for non-corporation purpose without the approval of the board of trustees.
- 12. If the trustees are unable to take a decision or definitive action on any organizational issue, after conducting detailed discussions in two sittings, they shall forward the matter to the advisory board for further consideration and guidance. The advisory board shall make a final decision and respond to the trustees in a timely manner.
- 13. When a trustee engages in activities that have potential 'conflict of interest', he/she shall inform the advisory board for guidance.
- 14. Upon the formation of the election committee, the trustees should neither interfere with the election process nor should they nominate, second or support any candidate.
- 15. Resignation of a trustee must be submitted in writing to the Secretary/President during a regularly conducted meeting. Board of trustees may wait until next meeting to fill the vacancy and give the trustee an opportunity to reconsider his resignation under some circumstances.
- 16. As the corporation is formed by its members, no action of the board of trustees can alter or conflict with any decision or tradition made by the members. In an effort to protect the best interests of the corporation, the members when the quorum is met, can rescind or amend any action of the board. The trustees are elected by the members and are responsible to protect the interests, objectives, reputation, and finances of the corporation during their term. All the board members have equal responsibility while conducting the business of the corporation.

ARTICLE 7: REMOVAL OF A TRUSTEE

1. Misconduct:

The board of trustees may suspend a trustee/officer for a cause and remove him/her after the final determination that cause exists for removal, by a 2/3-majority vote by trustees and forward the decision to the advisory board. Documentation of the improper act and board of trustees decision shall be discussed in detail by the advisory board in the presence of the defendant trustee. The defendant trustee shall be allowed to defend his/her act with valid documentation. The trustee shall be removed with a majority vote from advisory board and such decision shall be considered as the final closure for this issue. ('Cause' is defined as any acts of fraud, deceit, misuse of any corporation data, stealing, misappropriation or commission of any act which is felony, irrespective of whether the corporation itself is the victim or not of such acts or activities that are in direct conflict with the interests of the corporation; violation of By Laws of the corporation; lack of ethics; poor professional conduct).

2. Absence from Corporation Activities:

- a) In the absence of valid family or health reasons, a trustee shall automatically lose his/her position if he/she does not attend consecutively two monthly meetings or programs conducted by the board of trustees.
- b) When a Trustee was unable to participate in 50 % of the meetings & programs conducted by the corporation, he/she shall be notified in writing that he/she may lose the trustee position. Should

- there be no improvement in the attendance, such issue shall be discussed in a properly scheduled inperson meeting by the trustees and vote shall be recorded for any actions taken. Participation via teleconference shall be considered as active participation.
- c) When a trustee spends less than 50% of the time in a meeting, his/her presence shall lose the attendance credit and this practice should be condemned.
- d) When a trustee was unable to participate in 50 % of the meetings and programs conducted by the corporation during the term, he/she will not qualify to contest for the second term in the elections.

ARTICLE 8: QUALIFICATIONS TO BECOME A TRUSTEE

- 1. Any person who is a general member of the corporation for not less than two years on the 1st day of November in the year of election shall qualify for the position of a trustee.
- 2. Trustees shall be able to speak and communicate in Telugu.
- 3. No member shall serve as a trustee for more than two continuous terms. After a minimum break of one term following two continuous terms of service, a member from that trustee family will be eligible to serve for up to three more terms again as trustee or advisor.
- 4. The husband and wife cannot serve simultaneously as trustee and/or advisor at any given time.
- 5. The lifetime maximum for any family to serve on the board of trustees individually or husband and wife together is 10 years.
- 6. Trustees during their tenure shall not hold any official position in another community based non-profit organizations.

ARTICLE 9: NOMINATIONS AND ELECTIONS

- 1. Nominations/Elections (N/E) Committee shall conduct the process of seeking nominations, conducting elections and setting guidelines. Applicable Federal and state laws shall be abided by the corporation in addition to these Bylaws for matters relating to elections and finances of the corporation.
- 2. In the year of incorporation, the boards of trustees are elected by the general body at a scheduled and convenient meeting of the general body.
- 3. In the subsequent years nominations shall be accepted by petition by mail and the elections shall be conducted by mail or electronic ballots.
- 4. The detailed election procedures and dates shall be described in an election manual, approved by the board of trustees and advisory board and posted on the corporation website. The election manual shall be updated by the N/E Committee prior to calling for the nomination petitions.
- 5. The Secretary shall mail a list of all eligible members to the N/E Committee chair no later than November 1st in the year of election.
- 6. The N/E Committee calls for nominations from the general members for the board of trustee positions by November 10th of the election year. The nominations duly proposed and seconded by the general members of good standing shall be received by December 1st of the election year.
- 7. Members of the same family (husband and wife, and children as independent general members) shall not serve as a trustee or a member of the advisory board during the same period.
- 8. Only one general member from the same family (husband and wife, and children as independent general members) is eligible to nominate or second a trustee candidate. Such a general member shall be a Life member of the organization in good standing for two full years.
- 9. The nominations shall include a payment by check payable to Telugu Fine Arts Society, Inc. to cover part of the cost of conducting elections. The fee shall be noted in the election manual. The fee shall be refunded if a candidate is disqualified to contest in the election.
- 10. The dates to withdraw a nomination, ballot mailing and return dates, date of ballot counting and announcing the election results shall be included in the election manual and may be updated if necessary for each election year. Elections shall be completed by no later than March 15.

- 11. The N/E Committee shall call for a meeting with the existing and newly elected board of trustees following the election and conduct officer elections to facilitate the formation of the new board. Election of the officers shall be by ballot. The N/E Committee ceases to exist after the formation of the full new board of trustees. The new board of trustees / advisory board may be introduced during the Ugadi program or announced by May 1 in case the Ugadi function is not held.
- 12. Election disputes shall be resolved by the N/E Committee with guidance from the advisory board when required.

ARTICLE 10: QUORUM

Ouorum of Trustees

Majority of the board of trustees shall constitute a quorum for all trustee meetings and for the transaction of any business. The vote of a majority of the board of trustees present in a meeting at the time of a vote, if a quorum is present at such time, shall be the act of the board of trustees. The quorum has to be maintained at all times for Trustee meetings.

Quorum of Members

20% of the "active" general members of the corporation present in person shall constitute a quorum for all purposes to hold a meeting. The vote of a majority of the general members present at the time of a vote, if quorum is present at such time, shall be the act of the members of the corporation to pass a vote.

ARTICLE 11: VOTING BY MEMBERS

- 1. Every "active" general member in good standing for one full year by November 1st of the election year, shall be entitled to one vote on each matter submitted for a vote by members.
- 2. Husband and wife of a family membership shall be entitled to receive two ballots. An unmarried child below 21 years of age living with the parents does not have a vote unless such unmarried child has taken individual membership.
- 3. Voting by Ballot:
 - a. It shall be the member's responsibility to inform the corporation any change in the family membership status that requires only one ballot to be mailed.
 - b. A member may request the corporation to mail separate ballots to the husband and wife in case of separation.
 - c. Voting on behalf of a deceased member will be fraudulent and invalid. The voting privilege of the person, who used fraudulent vote, will be withdrawn for 4 years and the vote will be invalid.
- 4. Voting in person:
 - a. All the general members are urged to attend the general body meetings held annually or otherwise on a demand for a specific cause. Membership validity and address will be verified.
 - b. Members that are eligible to vote and did not receive the ballot may request a duplicate ballot in writing. Election committee shall be responsible for sending the duplicate ballot if needed.

ARTICLE 12: MAGAZINE

- 1. A magazine of the corporation shall be published to encourage Telugu literature, to provide communication of the corporation business and community and youth affairs.
- 2. The magazine shall be maintained by an Editor with the help a magazine committee including one or more Associate Editors. The members of the committee are selected by the Editor in cooperation with the board of trustees.
- 3. The publication frequency and size shall be determined by the board of trustees with due consideration of the funds available. Advertisement revenues shall be used to meet part of the publication and mailing costs of the magazine. The board of trustees shall determine the annual budget for the magazine.

- 4. The magazine committee shall meet at least four times a year to review the contents of the magazine. Minutes of the meetings shall be maintained.
- 5. There shall be one trustee designated for administration of the magazine including publishing, printing, mailing and advertisement.
- 6. The board of trustees in consultation with advisory board as needed shall reconfirm the editor or appoint a new editor every two years during the non-election year.

ARTICLE 13: WEB SITE

- 1. A website of the corporation shall be maintained to provide information and services to members. IT/Web committee with guidance from the Secretary and/or the President is responsible to prepare all communication on the web or distribute by bulk electronic mail.
- 2. The access privileges to the database should be given to the IT Chair and President of the corporation and one member of the advisory board.
- 3. The IT committee shall meet at least four times a year to review the contents of the web site, to manage and to administer the budget and advertisements.

ARTICLE 14: TRUSTS AND ENDOWMENTS (LONG TERM)

- 1. General members may contribute funds not less than \$5,000 ear-marked for a specific project to initiate a *long term* Trust/Endowment (a) to support a registered not for profit organization annually or (b) to initiate and promote a cause periodically in USA or India_through the corporation with objectives that are similar to the corporation. The request shall be submitted in writing. The request shall include objectives and restrictions; financial controls and distributions to be used and the names of three members who will manage the Trust/Endowment for a specified period.
- 2. The trust shall be approved by the board of trustees with due diligence and ratified by the advisory board based on its objectives, financial commitments and controls provided.
- 3. The corporation shall account for these funds and any interest collected. Each Trust/Endowment will be kept separate in separate accounts. Quarterly and annual statement of each Trust/ Endowment will be sent to the committee in charge of the Trust.
- 4. The corporation (board of trustees and advisors) shall appoint a three-person committee to manage the Trust funds for meeting the objectives of the project. The committee members include one officer of the corporation, one member nominated by the Trust sponsor, and one member of advisory board or optional general members who may be nominated by the advisors. One member nominated by the Trust sponsor will get the signatory authority along with the officer of the corporation.
- 5. The corporation shall assign a project coordinator from the membership to oversee the project and report to the trustees and advisors every quarter.
- 6. When the Trust funds are supporting another registered entity, the project sponsor shall reveal any conflicts related to the project with personal interests or to his immediate family members and sign the 'disclosure'.

ARTICLE 15: PHILANTHROPIC ACTIVITIES (SHORT TERM)

- 1. General members including board of trustees may initiate, support or sponsor a charitable or philanthropic short term project/cause to be undertaken under the aegis of the corporation.
- 2. The project shall be approved by the board of trustees based on its objectives, financial commitments and the controls provided in the application and ratified by the advisory board. Due diligence is required before approval.
- 3. The project sponsors shall be responsible for publicity of the project; follow and report on its progress periodically to the board of trustees. The sponsor shall sign the disclosure for any 'conflict of interest' reflected.

- 4. The corporation shall accept the donations, collect the funds and disburse the contributions to the project after deducting handling charges. The funds shall be distributed to entities that are eligible to receive such funds.
- 5. The project shall be closed after a maximum of 120-150 days of existence; but can be reactivated annually. Treasurer shall prepare a detailed report on the project up on closure and present to the board of trustees at the quarterly meetings.
- 6. General members may donate funds to the organization towards a designated charitable or philanthropic project/cause that is conducted by another registered entity, annually or frequently as needed.
- 7. Such donations will be disbursed after deducting the appropriate handling charges determined by the board of trustees.
- 8. The corporation may initiate a short term project or raise funds from general members for a cause. Corporation may also donate money from reserve funds to match a percentage portion of the funds collected. Handling charges may be waived. Ratification by the advisory board is required to donate reserve funds.

ARTICLE 16: ADVISORY BOARD

Qualification for Advisory Board: The members of the advisory board should be unbiased and maintain neutrality.

- i. Shall be a Life member of the corporation for at least 10 years; Should have been exposed and involved in the corporation events in the past;
- ii. Two members of the advisory board shall be from the past trustee pool;
- iii. Shall have in depth knowledge about the history of the corporation and the bylaws; and
- iv. Shall have proven dexterity with exposure and experience from other local/national nonprofit associations.
- 1. (a) Initially, a five (5) member advisory board shall be selected by the board of trustees; (b) After two years, to facilitate staggered term, two members of the advisory board shall step down voluntarily and replaced by new members selected by board of trustees; (c) After the formation of the advisory board in step b, every two (2) years, two or three members (alternately) of the advisory board shall step down after 4 year terms and replaced by new members selected by board of trustees; (d) If a member steps down prior to the 4 year term a new member may be selected by the board of trustees.
- 2. The members of the advisory board shall serve for a four year term and no more than one term. No more than three members of the advisory board shall retire in the same year. There shall be a gap of at least 4 years for a retiring trustee to become a member of advisory board.
- 3. The chairman of the advisory board shall be elected by the members of the advisory board. The chairman of the advisory board will be ex-officio trustee on board of trustees. The chairman will attend the board of trustee quarterly meetings regularly, but will not be counted for the Quorum. In the event he cannot attend a meeting, he/she will designate another member from advisory board to attend a trustee meeting. This process will build a liaison between the board of trustees and advisory board. Other members of the advisory board may attend trustee meetings periodically. All the members of the advisory board shall receive the copy of the board of trustees meetings minutes.
- 4. The advisory board will be responsible for maintaining the membership fund and all Endowments. The advisory board plays a pivotal role in the formation and maintenance of other designated trusts and endowments held under the corporation's name. The advisory board is responsible to oversee the philanthropic projects undertaken.
- **5.** The advisory board, in consultation with the trustees and financial experts, shall establish an investment policy for all corporate funds every quarter. The asset allocation shall be rebalanced semiannually or more frequently if necessary.

- 6. The members of the advisory board shall have at least six meetings in a year. Minutes of such meetings and decisions taken will be maintained for records and a copy will be sent to the officers with any actions suggested. The president and treasurer of the corporation shall be included in the advisory board meetings as needed. When certain differences or misunderstandings exist between trustees, the advisory board shall consider both sides of explanations. The advisory board's decision shall be considered as final.
- 7. The Secretary and Treasurer shall provide the advisory board all the material information requested in a timely manner.
- 8. The advisory board has the ultimate responsibility to safeguard the integrity and ethics, finances, and reputation of the corporation at all times. At times, other general members may be consulted to address difficult issues, with prior notification of the board of trustees.
- 9. In addition to the long range planning, other responsibilities of the advisory board include:
 - Resolve disputes among the trustees and general members related to the business of the corporation. The advisory board in consultation with the Trustees may form the Appeals Review and Disciplinary Committee to address complex issues (See Article 24).
 - Oversee the corporation elections and ratify the By Laws changes.
 - Aid the board of trustees to fill the vacancy when a trustee leaves during the term.
 - Suggest members to serve on Nominations and Elections Committee and Bylaws Committee.
 - Suggest Editorial Committee members for Telugu Jyothi.
 - Guide the board of trustees for programs of overseas artists and dignitaries.
 - Budget verification and discussion for programs that exceed \$20,000 expenses.
 - Guide the board of trustees with the legal, Internal Revenue Service, and financial issues as needed.

ARTICLE 17: AMENDMENT TO THE BYLAWS

- 1. Members of the By Laws Committee shall recommend Bylaw amendments as needed for approval by board of trustees. Upon the approval, the *approved version* shall be ratified by the advisory board and mailed to general members for review and suggestions if any, within 30 days. By Laws Committee shall consider the suggestions from the members and may make feasible changes in the amendments and inform the changes to the board of trustees and the advisory board. The *final version* shall be posted to the members with an effective date.
- 2. The board of trustees, with the help of By Laws committee and advisory board, shall have the power to make, alter and repeal Bylaws by 2/3-vote. The Bylaws made by the board may be altered or repealed by an affirmative majority of the general members of the corporation. Any bylaws made by the majority of the general members of the corporation shall not be altered or repealed by the board of trustees.
- 3. General members may propose amendments for consideration by the By Law Committee. The amendment may be implemented depending on its merit or rejected. A bylaw amendment proposed by at least 20% of the general members in writing shall be sent for vote by the general members.

ARTICLE 18: DUTIES OF THE OFFICERS OF THE CORPORATION

President:

- The President shall be well versed in parliament law and be familiar with the bylaws and traditions of the corporation.
- The President is in charge of all activities and business of the corporation. He/She shall respond to inquiries from members promptly and expedite business protecting the membership rights. He/She shall preside over meetings of the trustees and general body.
- Will appoint working committees and members to those committees, in consultation with the board of trustees.
- Represent the corporation before the public.

- Shall sign all necessary documents on behalf of the organization.
- During the temporary absence of any officer or chairperson the President shall assign his or her responsibilities to other trustees.
- It is responsibility of the President to improve the quality, reputation, public image and finances of the organization.
- Attend the advisory board meetings as needed and respond to their requests in a timely manner.

Vice President:

- The Vice President shall perform all the duties of the President during his/her absence and perform any other duties assigned from time to time. He shall become the President for the unexpired term if the President leaves the corporation.
- Vice President shall act as a public relations officer and take charge of fund raising and help the Treasurer as needed.
- When the President is unavailable, a board of trustees meeting can be conducted having with the Vice President as the presiding officer to discuss the time sensitive matters of the corporation.

Secretary:

- Responsible for arranging the meetings and to prepare and distribute minutes of all meetings (including conference calls) to the board of trustees and the advisory board.
- The minutes shall include the attendance, quorum, and the vote on decisions made by the board of trustees.
- Secretary is responsible for all official correspondence, reminders, signatures and coordination of electronic flyers.
- Shall maintain an official file and custody of all records including the electronic documents (other than those under the custody of the Treasure/President). At the end of each fiscal year, the Secretary is responsible for creating an electronic copy of the corporation activities, including the minutes of all meetings and communications and archive it for future use.
- Shall attend meetings on behalf of and representing the organization.
- Shall file for any certificates required by statue of Federal or State.
- Help the President advisory board in legal transactions and paper work as needed.
- Shall perform such other duties assigned to him by the President.

Treasurer:

- The Treasurer shall maintain all corporation funds separately (membership, endowments, and operating accounts)
- Maintain all bank accounts and monitor the growth on special funds.
- Shall perform and maintain records of all financial transactions.
- Shall make disbursements that are approved by the board of trustees.
- Keep accurate account of the receipts and expenditures.
- Provide financial reports at the Trustee/advisory board quarterly meetings.
- Prepare annual financial statement, get it audited, and inform the general members in April and publishing in Telugu Jyothi, March/ April edition; prepare and submit the corporate tax returns on time.
- Send bills and collect money from the advertisers.
- Shall sign, countersign, make and endorse all the checks/drafts in the name of the corporation.
- Shall prepare the budget and maintain the accounts for each program.
- In the event of undue loss of \$2,000 or more from an event or a total loss of \$5,000 during the year, shall alert the board of trustees and the advisory board.

ARTICLE 19: CORPORATION EVENTS AND ACTIVITIES

1. Ugadi, Trimurty Day and Deepavali celebrations shall be conducted annually to encourage local talent among youth and adults. Sankranthi and summer picnic shall be conducted, weather permitting.

Cultural programs shall be performed with a mixture of classical, semi-classical and folk art forms. Each annual event shall be budgeted to be self-sufficient with some profit. Admission fee shall be decided by trustees.

- 2. Literary programs shall be held periodically to encourage Telugu language and literature among the local Telugu community, with minimum expenses. Scholars from other states and India may be invited and honored during such programs as feasible. The corporation shall encourage formation of Telugu schools locally and sponsor their annual programs.
- 3. Commercial programs can be conducted by professional artists established in US or from India. Such programs shall be designed to make profit for the organization.
- 4. The events should be self-supportive financially. Any event that has a budget of \$20,000 or more and a payment of \$5,000 or more to the performers/ group shall be ratified by the advisory board. The trustees must demonstrate to the advisory board that such amounts are recoverable through the program budget.
- 5. At least one General body meetings shall be conducted during Annual events with prior notification and agenda.
- 6. Programs to encourage rare and disappearing special art forms like Harikatha and other folk art forms shall be conducted to retain the heritage even if a loss of \$1000 is expected and agreeable to board of trustees
- 7. The corporation may undertake a joint venture or sponsor cultural and literary events conducted by other nonprofit organizations in the region. Item 4 of this Article shall apply for the budget.
- 8. The corporation shall not entertain fund raising activities or dinners to support politicians or other celebrities from film industry. Board of trustees with help from advisory board may plan official events for dignitaries or cosponsor the official events organized by other organizations.
- 9. The corporation shall not promote religious leaders promoting caste or cult. Spiritual lectures promoting self-realization, scriptures, dharma, human values for awareness and spiritual enlightenment may be encouraged.
- 10. The corporation may indulge in fund raising events for community support and humanitarian causes during emergencies from calamities and natural disasters in US, India, and other countries.
- 11. The corporation may promote health fairs, health education, senior citizen forum, college fair, youth counseling and seminars for women and children, job fair and such other community projects that nourish Indian community.

ARTICLE 20: AD HOC COMMITTEES

Five ad hoc committees are formed following the formation of the new board of trustees every two years by the trustees who chair Annual Events, Community Affairs, Membership Services, IT Services, and Youth Affairs as the chairs of the ad hoc committees. The President and each chair shall select 2-4 persons from the membership at large to help the committees operations. The members of the ad hoc committee shall be ratified by the board of trustees at a regularly convened meeting. Each committees meets as a team as needed to conduct the business of corporation. The committee members may attend the board of trustee meeting at invitation by board of trustees with no voting rights. Committee members may be replaced and additional members may be added to the ad hoc committee by the chair with the approval of the board of trustees.

The President shall be ex officio member of all ad hoc committees and may attend the committee meetings and participate in the activities.

ARTICLE 21: BY LAWS COMMITTEE

1. <u>Bylaws Committee</u> is a standing committee with 5 members selected by the board of trustees and ratified by the advisory board. Upon the formation of the new board of trustees, the Bylaws Committee is formed with three (3) Life members with at least 10 years experience with constitution and bylaws of

- not-for-profit organizations, one member from advisory board, and one member from board of trustees. The committee shall protect the interests of the corporation and work independently.
- 2. The committee chair may replace a member in the committee if necessary for effective operations of the committee.
- 3. The President shall be an ex officio member of the committee and may attend the committee meetings with no vote and will not be counted in the quorum requirement.
- 4. The function of the committee is to clarify and respond to the questions on the corporation By Laws forwarded by the members, advisory board, and board of trustees in a timely manner.
- 5. Bylaws Committee shall recommend bylaw amendments periodically as needed for approval by board of trustees.

ARTICLE 22: FINANCE COMMITTEE

- 1. <u>Finance Committee</u> is a standing committee with 5 members selected by the board of trustees and ratified by the advisory board and the board of trustees. It is formed with three (3) Life/Patron members who are well versed with the investments, trusts, finances of not-for-profit organizations, and financial planning, the Treasurer, and a member of advisory board. The committee shall protect the interests of the corporation and work independently.
- 2. The committee chair may replace a member in the committee if necessary for effective operations of the committee.
- 3. The Finance Committee will meet 3-4 times in a year to oversee the accounts, address the deficiencies, and suggest any improvements as needed. Semiannual reports will be submitted to board of trustees and advisory board.
- 4. The President shall be an ex officio member of the committee and may attend the committee meetings with no vote and will not be counted in the quorum requirement.

ARTICLE 23: NOMINATIONS AND ELECTIONS (N/E) COMMITTEE

- 1. This is a special committee that is formed for the purpose of nominations and elections every two years and it ceases to exist after the formation of the full new board of trustees.
- 2. The board of trustees by resolution adopted by a majority of the board during a regular meeting and ratified by the advisory board shall appoint a chair and two to four members as N/E Committee from the Life members of the corporation. N/E Committee members shall be Life members of the corporation for at least the past 10 years and have in depth knowledge of By Laws and some experience in conducting elections. N/E Committee shall be formed before November 1st of the election year.
- 3. The N/E Committee shall safe guard the interests of the organization and function independently. The current members of the board of trustees or the advisory board shall not be a member of the N/E committee. The members of N/E committee shall not contest in elections while serving on the N/E committee. In case of vacancy in the N/E Committee during the election, the N/E Committee chair shall appoint another Life member and inform the board of trustees.
- 4. The N/E Committee shall convene as needed to prepare the Election Manual and plan the nominations and election process.
- 5. N/E Committee shall screen the nominations received, contact each candidate to obtain his/her acceptance of the nomination and get assurance that he/she will serve in the specified office in full capacity if elected.
- 6. N/E Committee may disqualify a candidate based on attendance of meetings for an existing trustee who wishes to serve a second term, fraudulent information in the nomination, and conflict of interest.
- 7. N/E Committee shall submit a detailed written report to board of trustees following the completion of elections. The report shall be stored as a permanent record in the corporation files.

ARTICLE 24: APPEALS REVIEW AND DISCIPLINARY (ARD) COMMITTEE

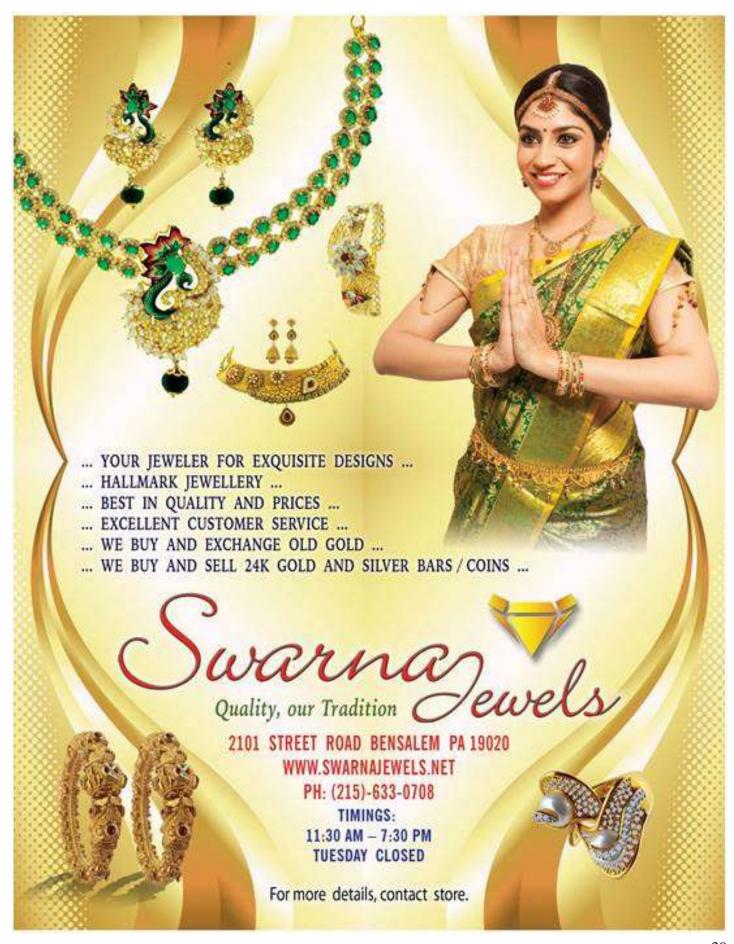
When a dispute or complaint is received by board of trustees or advisory board, an Appeals Review and Disciplinary Committee shall be formed with 5 to 7 members selected by the board of trustees and ratified by the advisory board. Two members of the committee can be from the community at large and non-members of the corporation. ARD Committee members shall be Life/Patron members for at least 10 years with detailed knowledge of the corporation activities, not-for-profit organization operations, and general practices in a corporate structure. ARD Committee shall act independently to uphold the ethics and integrity of the corporation and not be influenced by the board of trustees or advisory board. The ARD Committee can conduct independent investigation and interview any other committees or accused candidate when necessary, request for any documents and data available, and obtain legal opinion as needed.

Members of the board of trustees or the advisory board shall not serve on the ARD committee.

ARD Committee is a special committee formed for a specific purpose and it ceases to exist after the task is completed and a final report is submitted to the board of trustees.

The ARD Committee shall review the issues brought to their attention in writing, by board of trustees or advisory board regarding the conduct, discipline, and ethics by other board members while conducting the corporation business. The committee shall also resolve the disputes among the members of the board of trustees.

Any information obtained through such investigation cannot be made public by the committee or the member. When a member of board of trustees is removed from the office, the organization shall disclose to the public just that fact and none of the details connected with the case shall be revealed to the public. To make any of the facts public may constitute libel. The accused has the right for a due process, to appear before the ARD Committee and defend himself/herself and he/she shall be fairly treated. He/she may wish to submit a resignation. When the investigation is concluded ARD Committee shall submit a detailed written report with suggestion for any remedial measures. This report shall be kept as a permanent record in corporation files.

Telugu Fine Arts Society (TFAS) c/o Satya Nemana 79 Oak Creek Rd, East Windsor, NJ 08520

PRSRT STD US Postage PAID Permit #6 New Brunswick, NJ

Return Service Requested

Pediatric and Adolescent Care Associates Ravi S. Chennapragada, MD, FAAP

Board Certified in Pediatrics Experienced and individualized care

Daytime, evening, or weekend appointments available

On call 24 hours a day, 7 days week for emergencies
Free pre-natal consultation
Most insurance plans accepted

Attending pediatrician at:

Robert Wood Johnson University Hospital • St. Peter's Medical Center JFK Medical Center • Somerset Medical Center

Two convenient locations

676 Route 202-206 North, Building 2 Bridgewater, New Jersey (908) 927-1155

1667 Oak Tree Road Edison, New Jersey (908) 927-1155